

Projekt POIG.02.01.00-06-024/09 „Centrum Nanomateriałów Funkcjonalnych”

Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej
Wydział Chemii, Zakład Technologii Chemicznej
Pl. Marii Curie-Skłodowskiej 3
20-031 Lublin

tel. +48 (81) 537 55 14, 537 57 96
fax. +48 (81) 537 55 65, 537 57 96
machocki@umcs.lublin.pl, emendyk@umcs.lublin.pl
www.cnf.umcs.lublin.pl

Centrum Nanomateriałów Funkcjonalnych nowe możliwości badawcze

Ewaryst Mendyk
Grzegorz Słowik
Witold Zawadzki
Michał Rawski
Krzysztof Skrzypiec
Andrzej Machocki

**INNOWACYJNA
GOSPODARKA**
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI FUNDUSZ
ROZWOJU REGIONALNEGO

Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego
w ramach Programu Operacyjnego Innowacyjna Gospodarka

Mikroskop skaningowy Phenom World

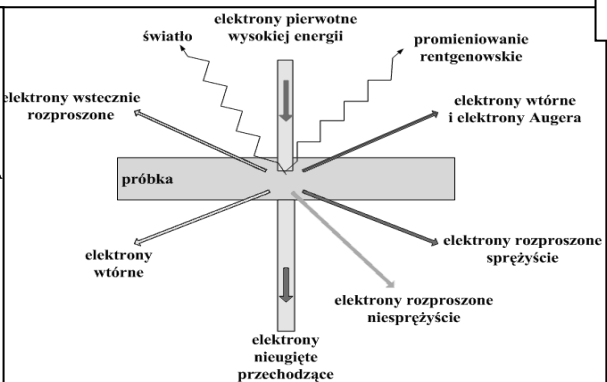
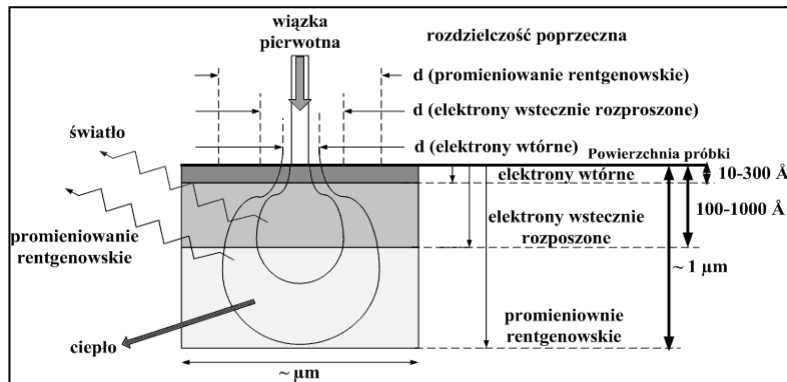
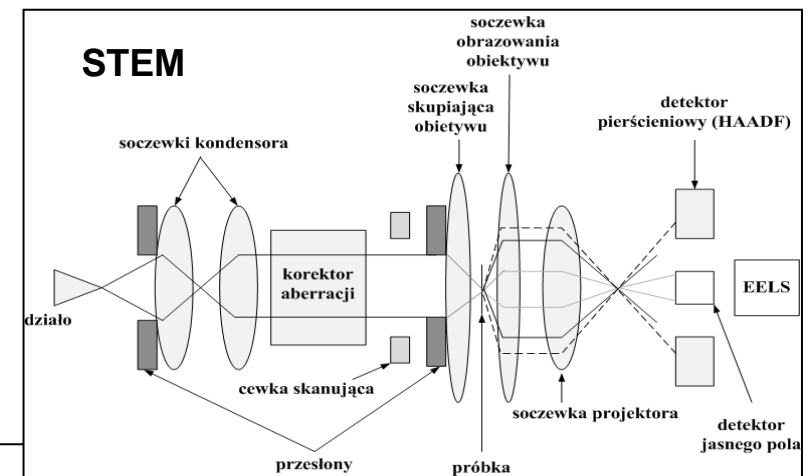
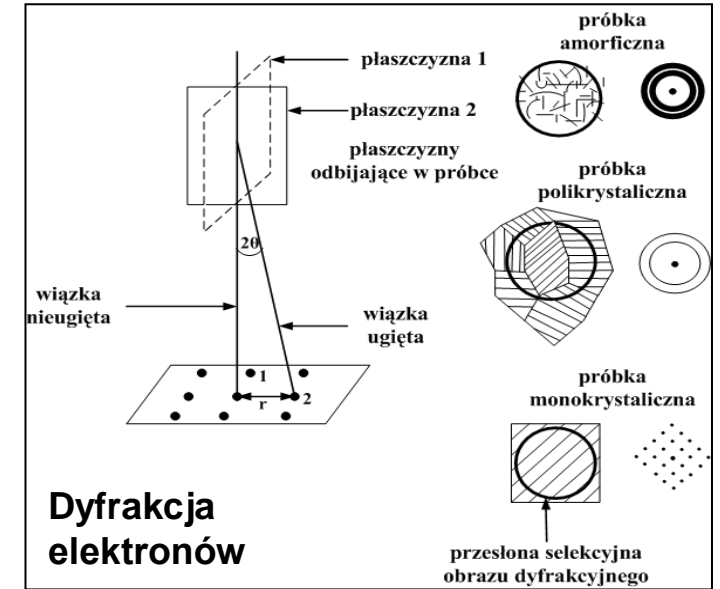
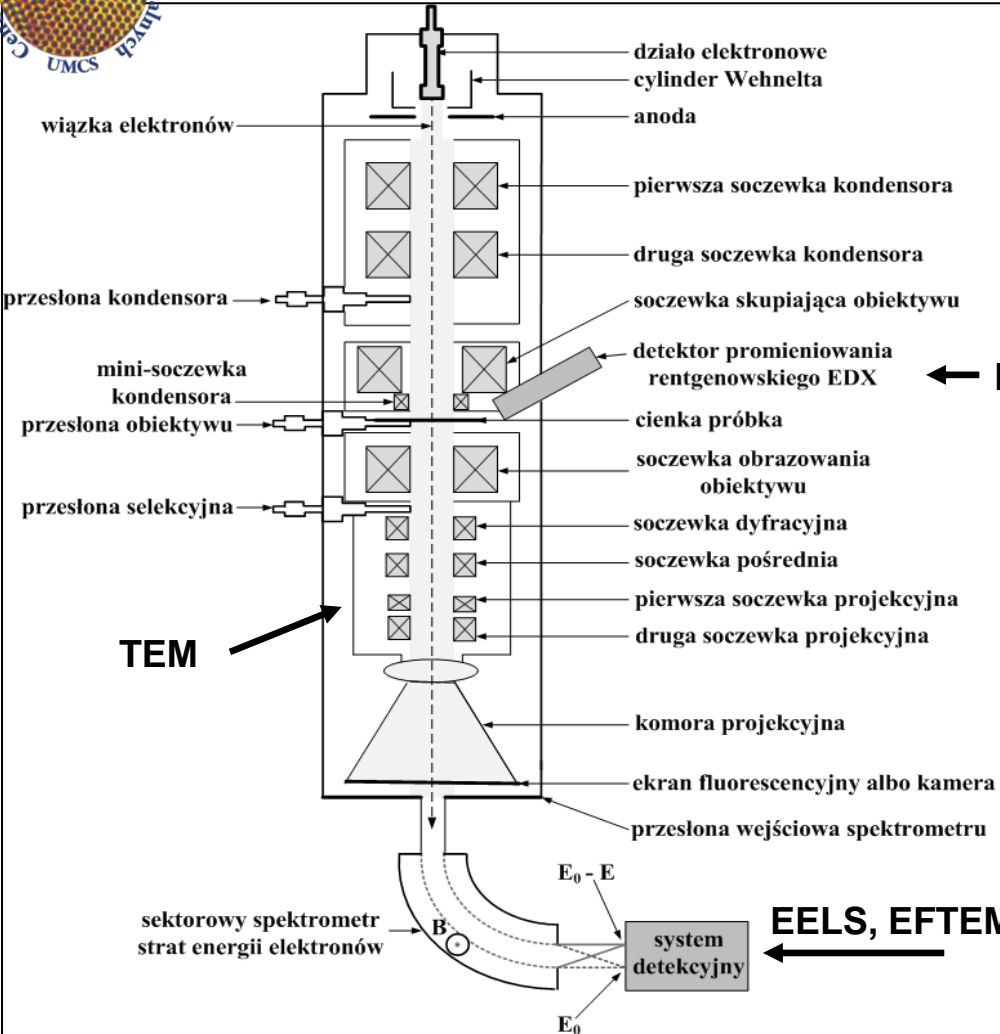
**Mikroskop skaningowy
DualBeamQuanta™ 3D FEG**

**Mikroskop transmisyjny
FEI Titan³ G2 60-300**

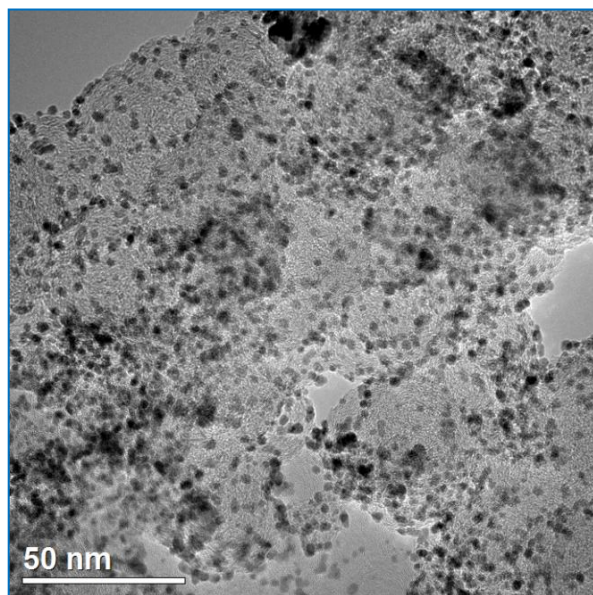
Techniki mikroskopii elektronicznej

← Oddziaływanie elektronów z materią

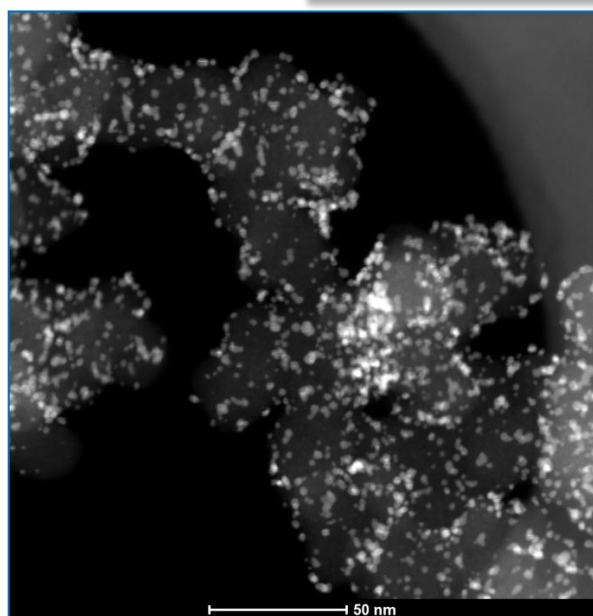
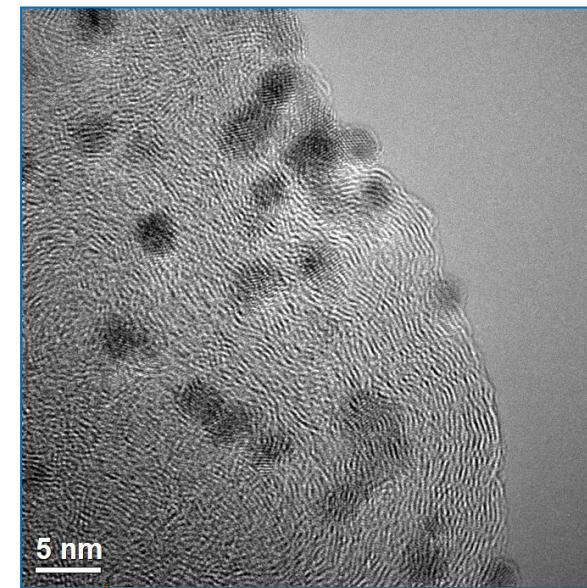
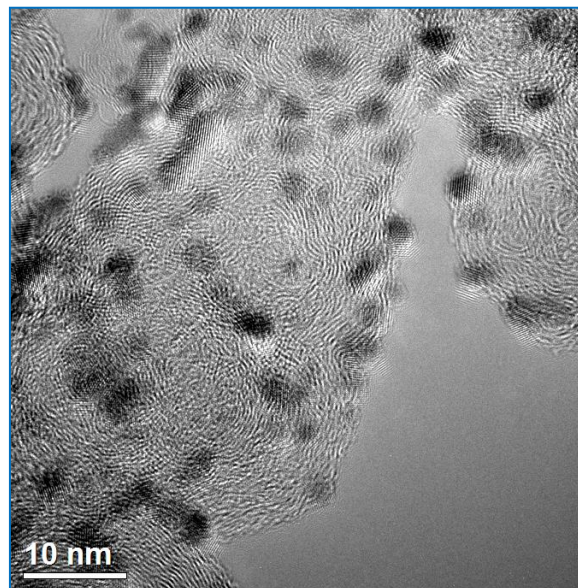

Katalizator reformingu parowego metanolu: 30Pt/carbon

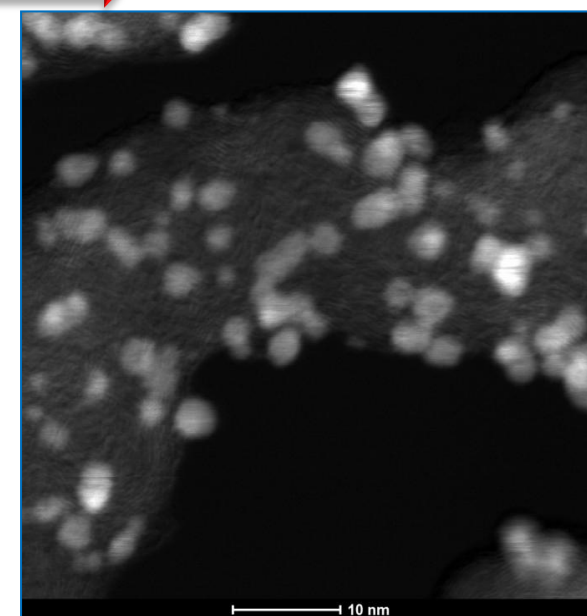
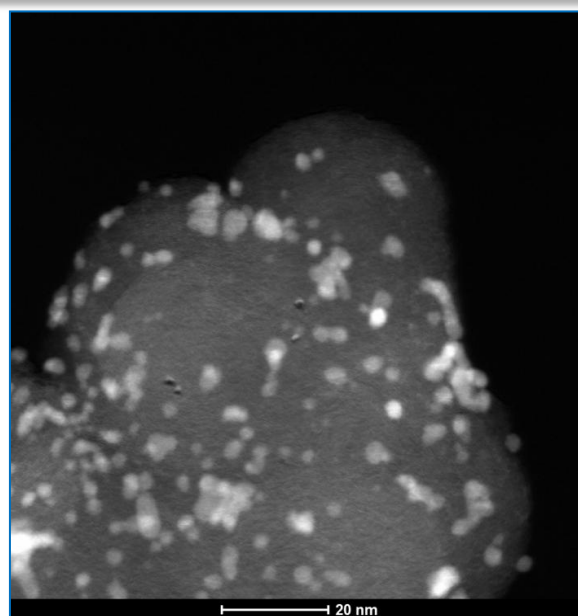

TEM

powiększenie

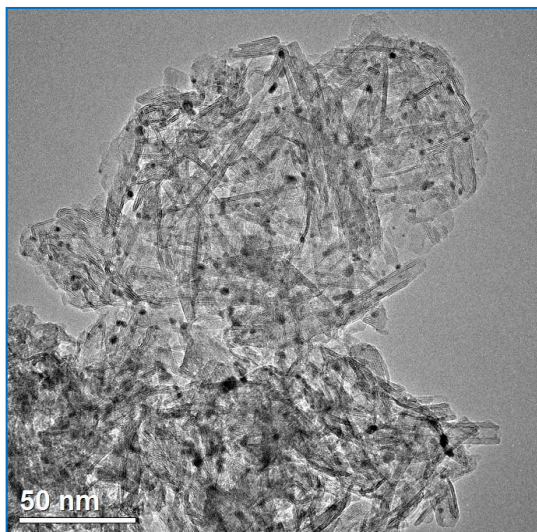
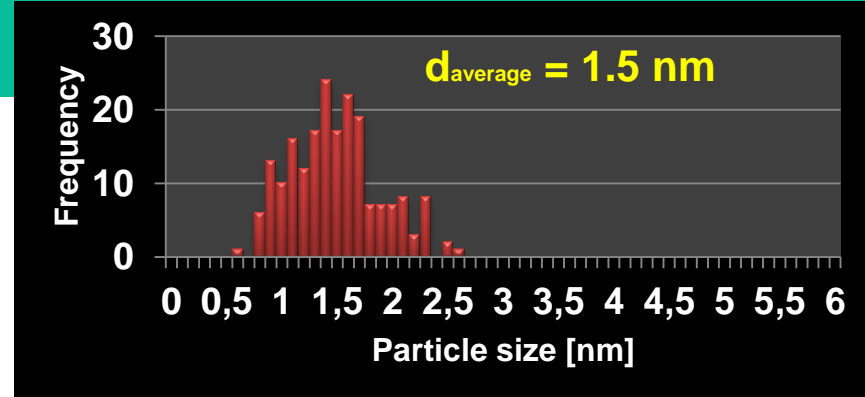

STEM

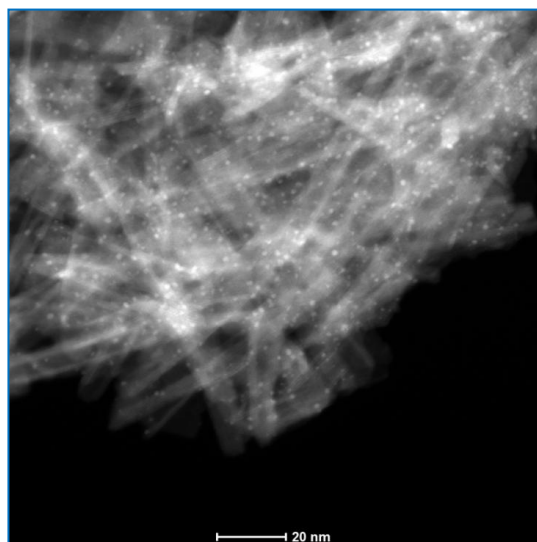
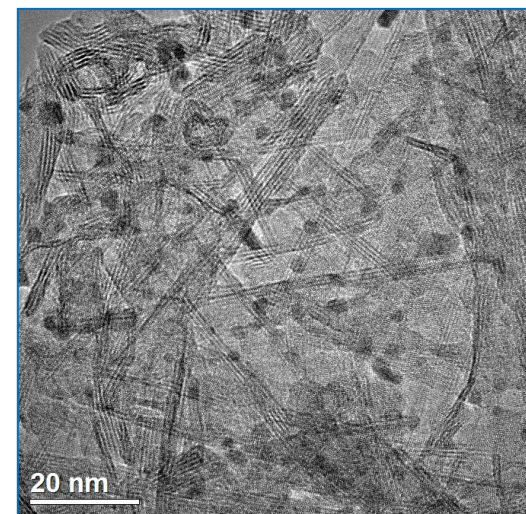
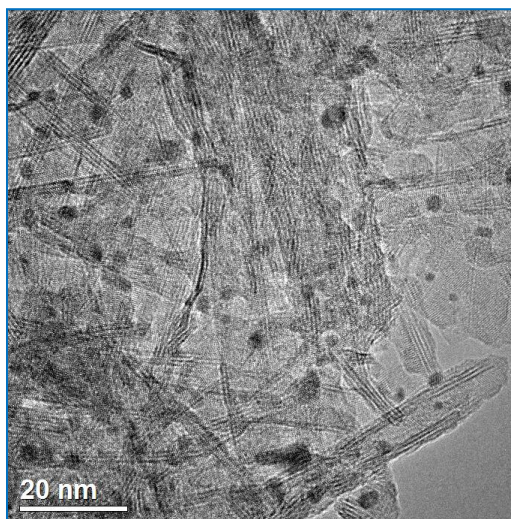

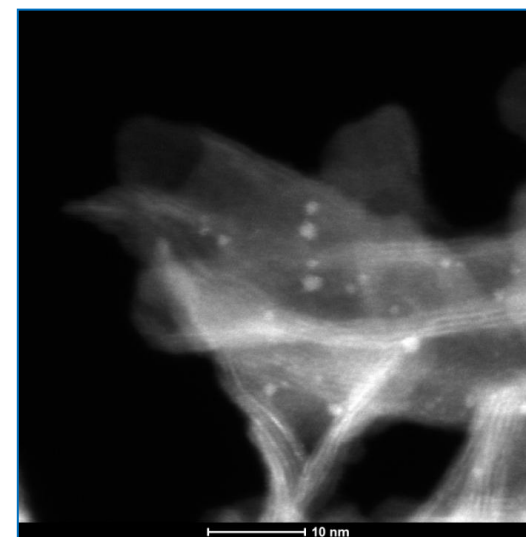
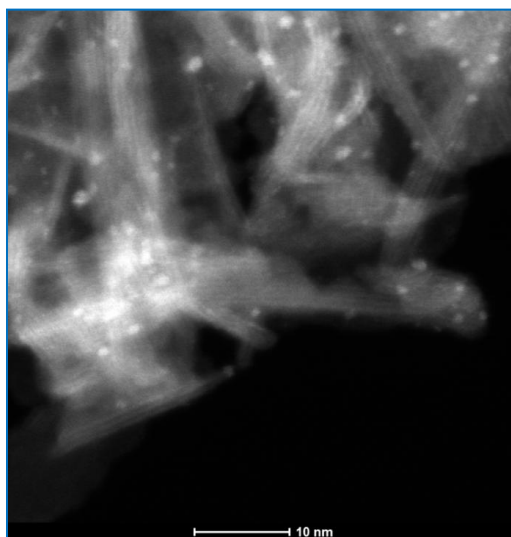
Katalizator reformingu parowego metanolu 3Pt/TiO₂

TEM

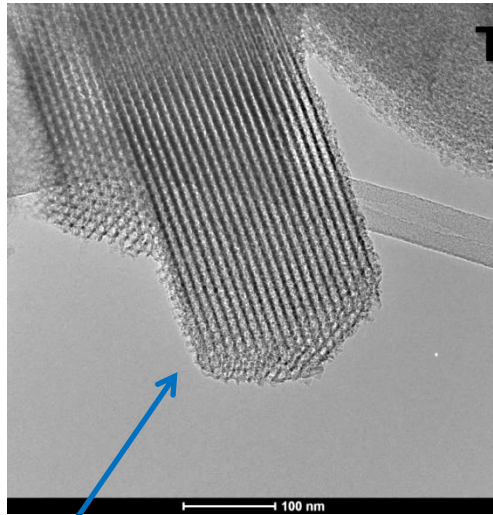
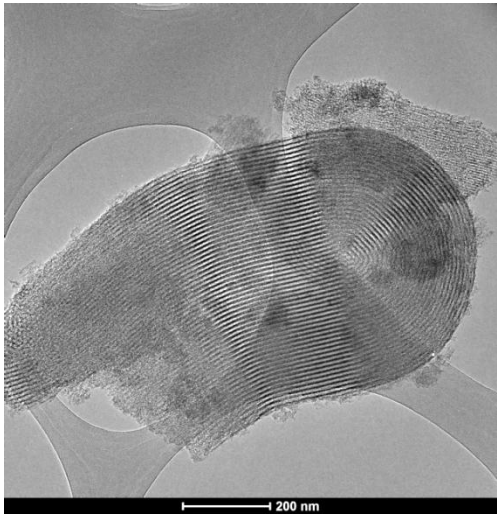

STEM

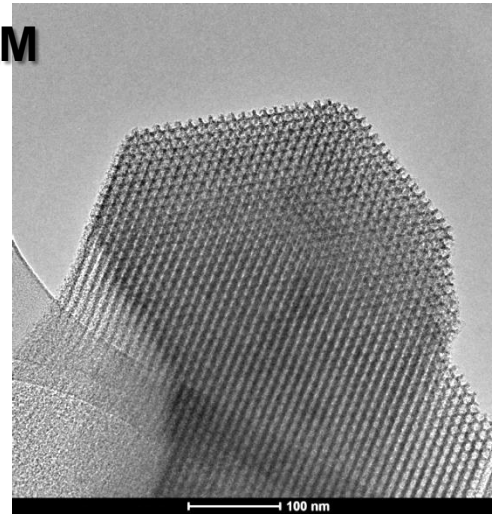

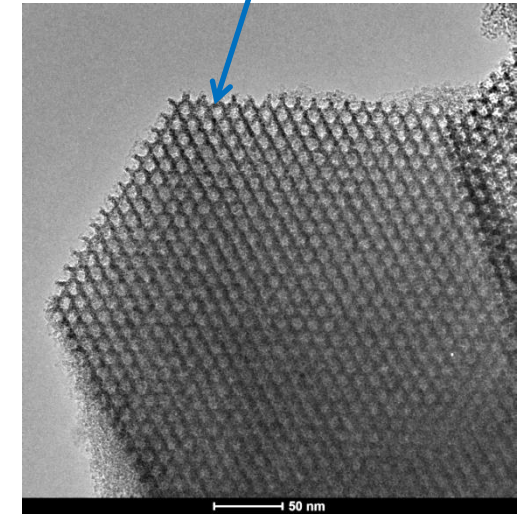
Adsorbenty mezoporowate SBA SBA (pure)

TEM

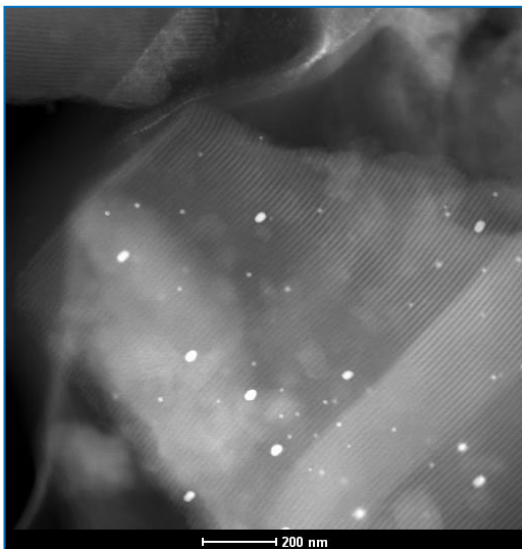

Widok z góry

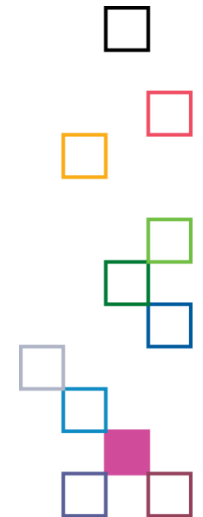
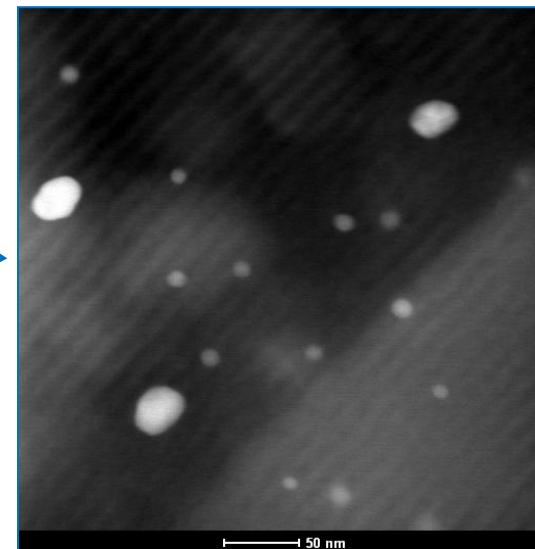

Widok z boku

SBA z nanocząstkami Ag

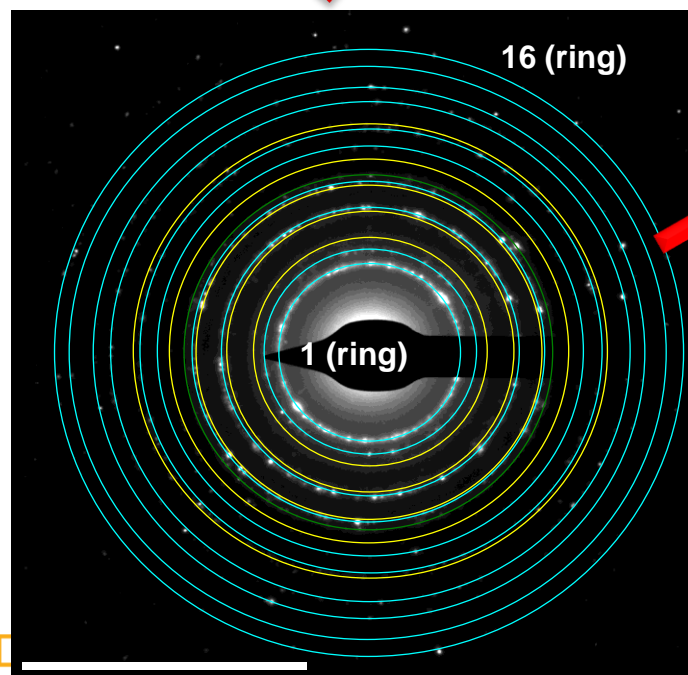
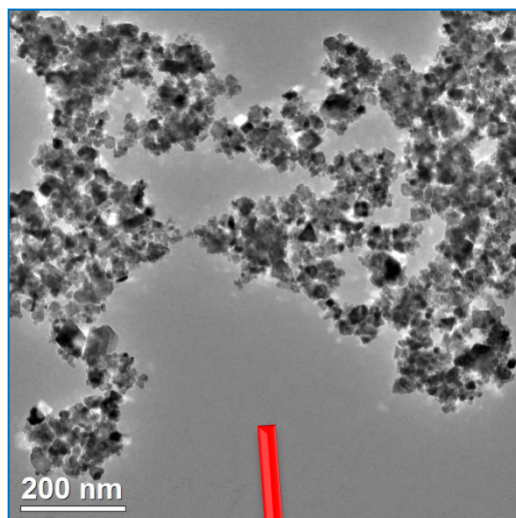
STEM

Katalizator 2K10Co/CeO₂ - Dyfrakcja elektronów

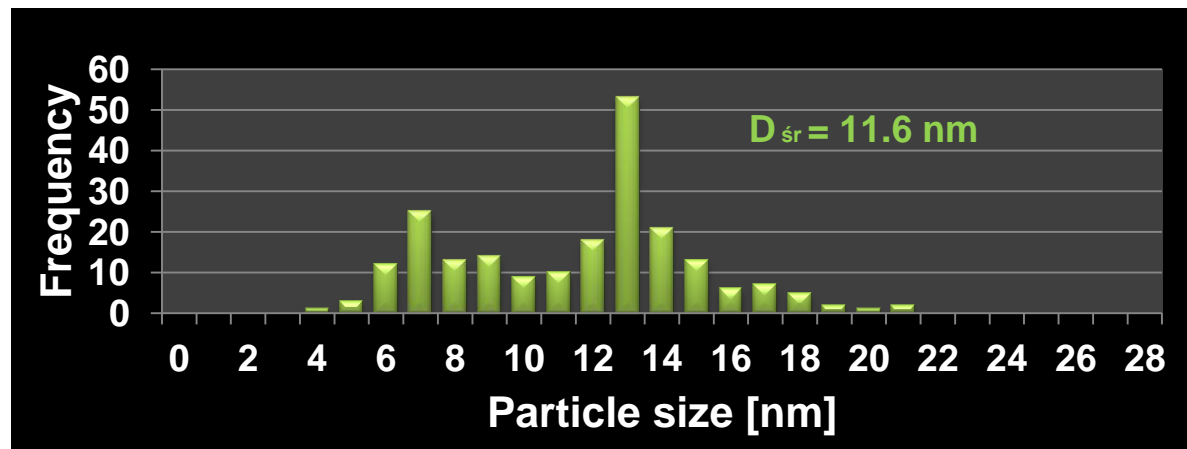
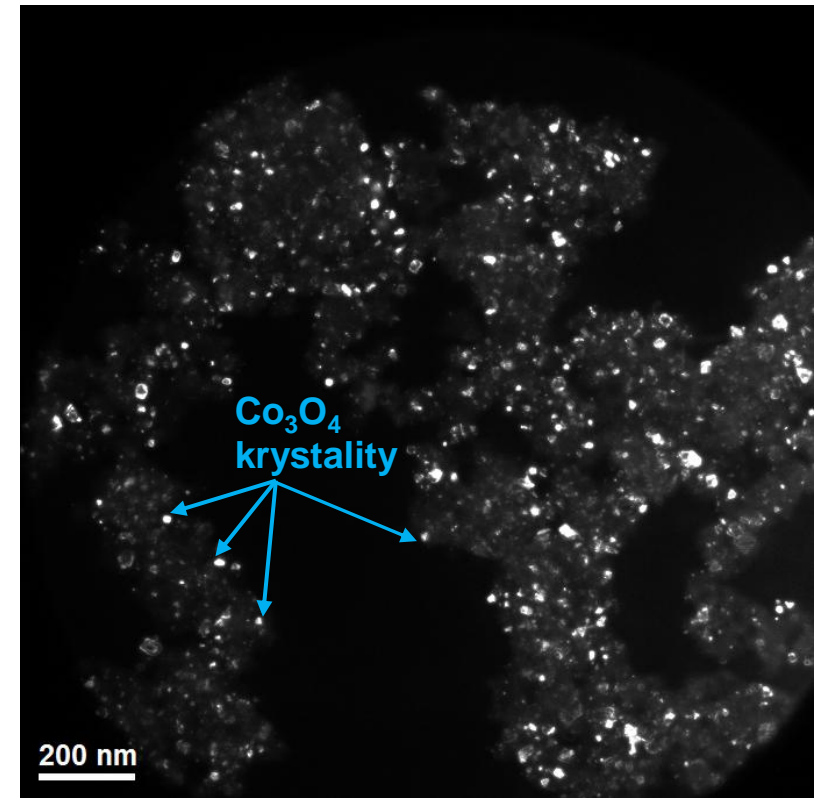
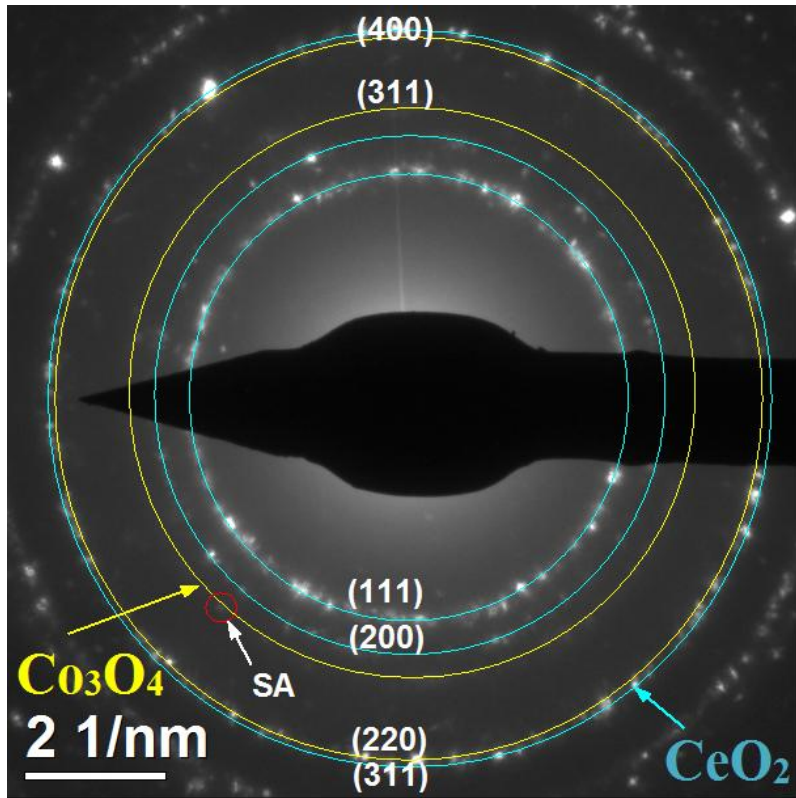
TEM image
in bright field

Electron
diffraction

Ring	Distance [Å]	Phases	hkl
1	3.125	CeO ₂	111
2	2.703	CeO ₂	200
3	2.451	Co ₃ O ₄	311
4	2.02	Co ₃ O ₄	400
5	1.914	CeO ₂	220
6	1.657	Co ₃ O ₄	422
7	1.630	CeO ₂	311
8	1.560	Co ₃ O ₄ /CeO ₂	511/222
9	1.430	Co ₃ O ₄	440
10	1.350	CeO ₂	400
11	1.241	CeO ₂	331
12	1.223	Co ₃ O ₄	622
13	1.104	CeO ₂	422
14	1.042	CeO ₂	511
15	0.957	CeO ₂	440
16	0.915	CeO ₂	531

Katalizator 2K10Co/CeO₂. Dyfrakcja elektronów z przesłoną selektywną (SA)

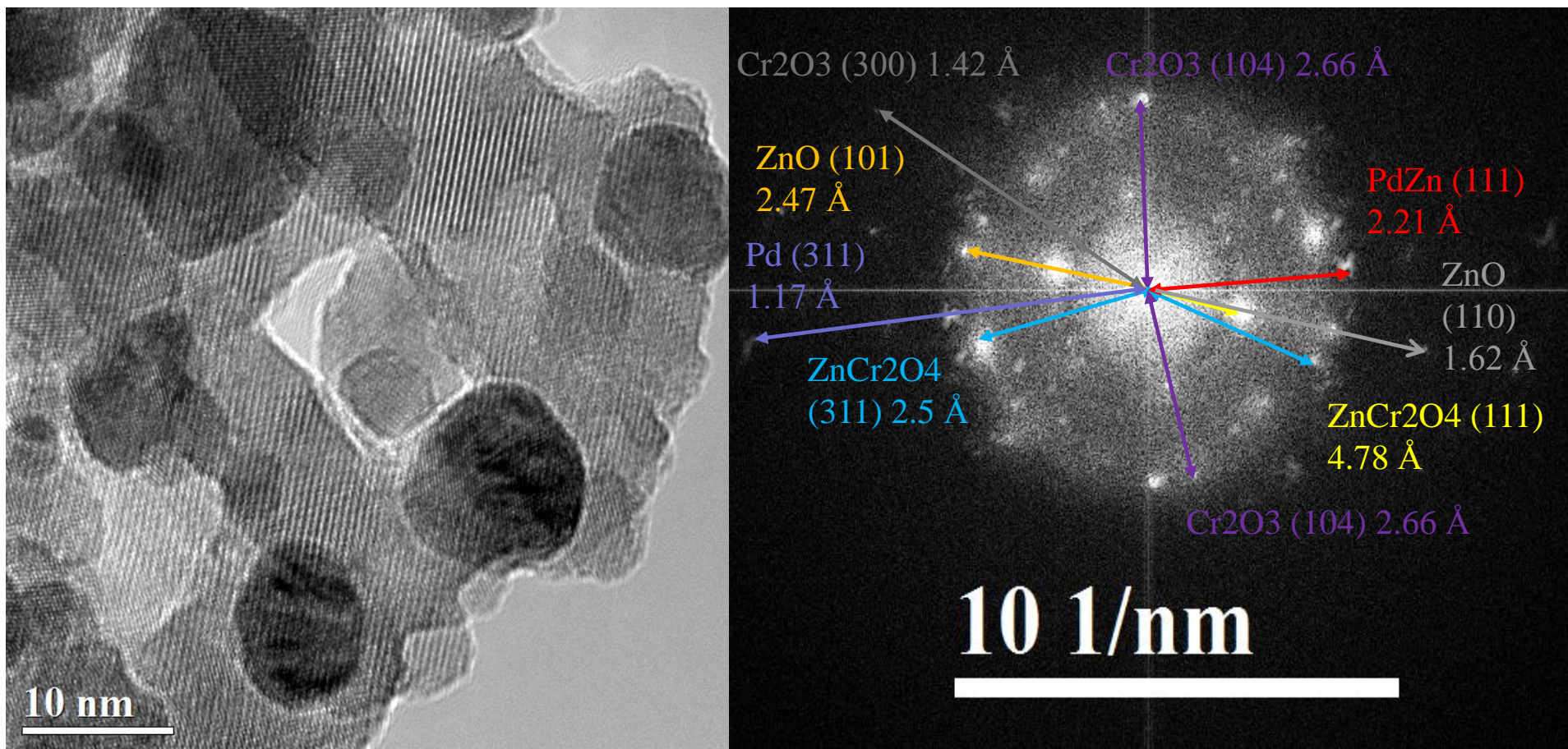

Obraz TEM w ciemnym polu

dystrybucja krystalitów Co₃O₄

Identyfikacja fazowa

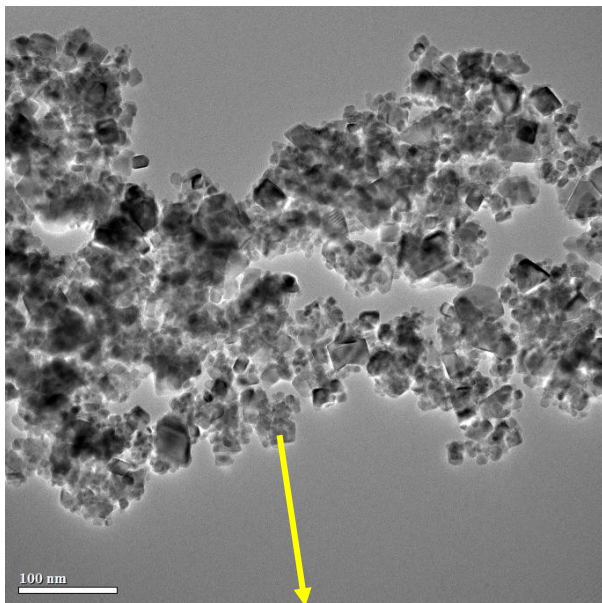
HR TEM

FFT

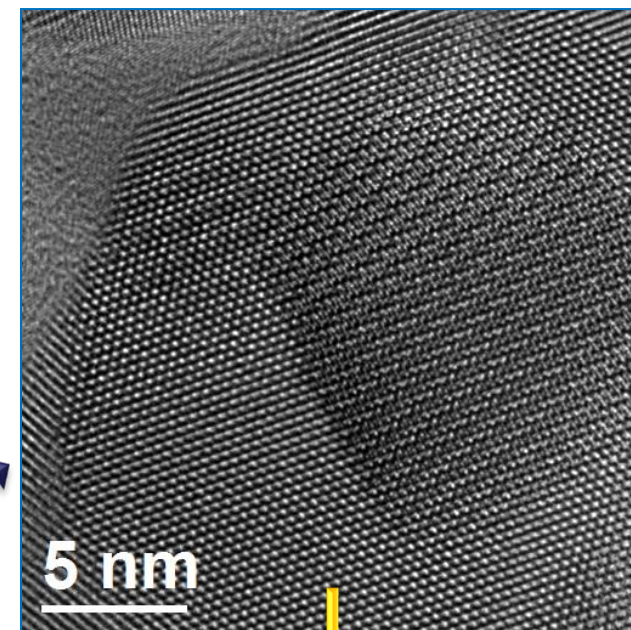

Analiza strukturalna katalizatora 2K10Co/CeO₂

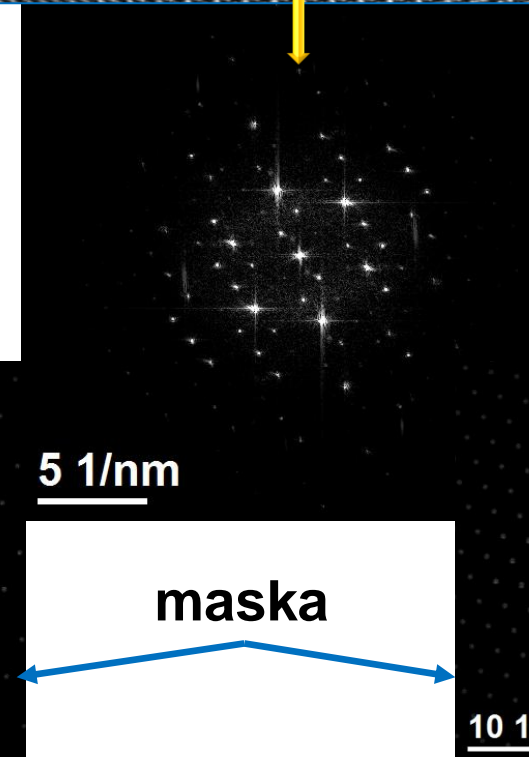
T
E
M

H
R
T
E
M

H
R
T
E
M

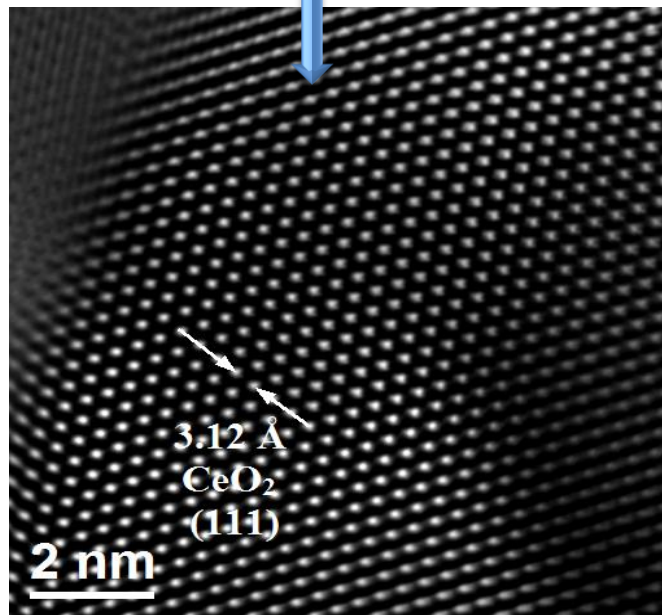
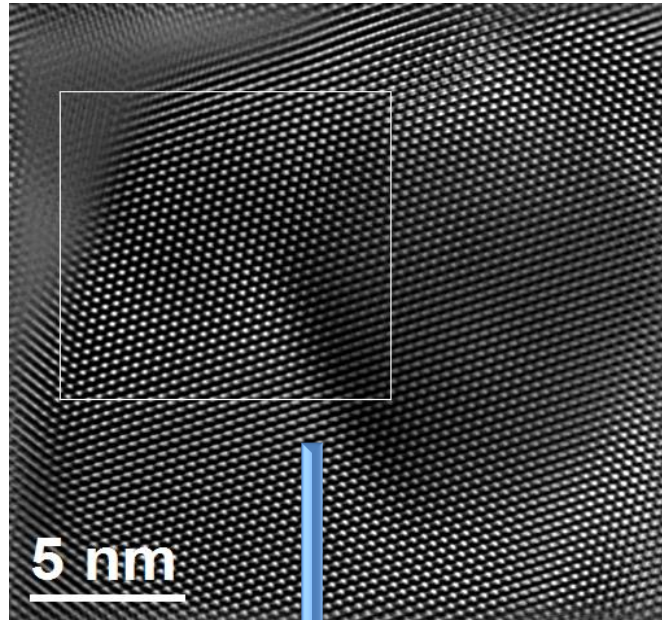

F
F
T

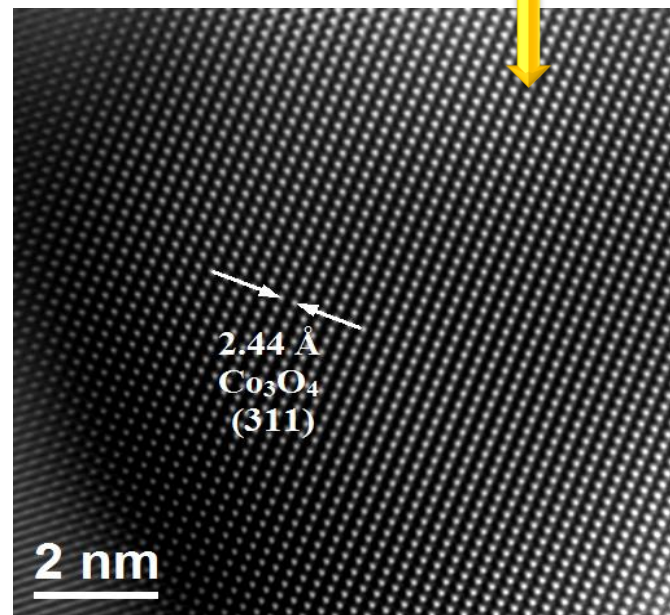
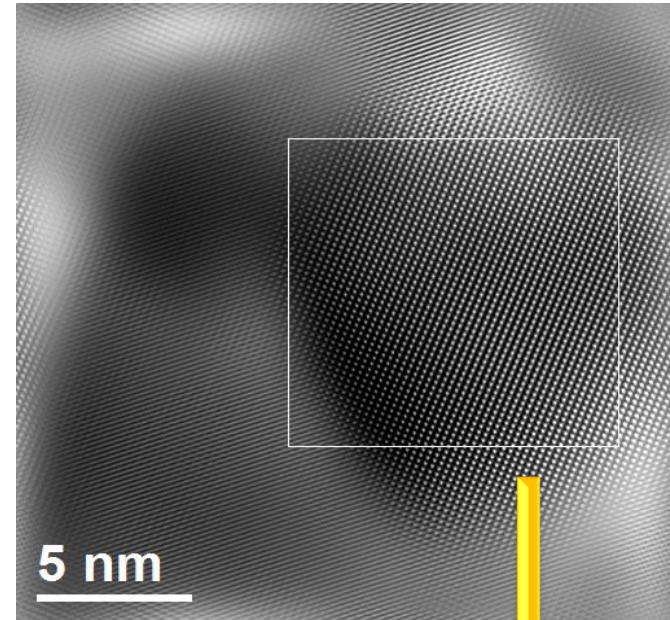

CeO₂

Co₃O₄

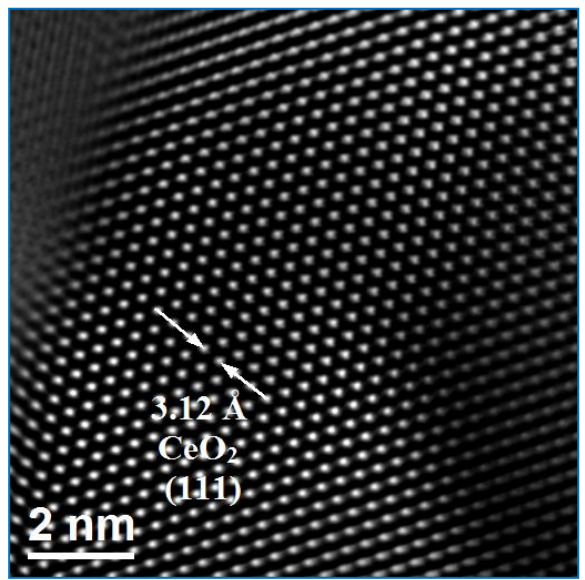

n
o
ś
n
i
k

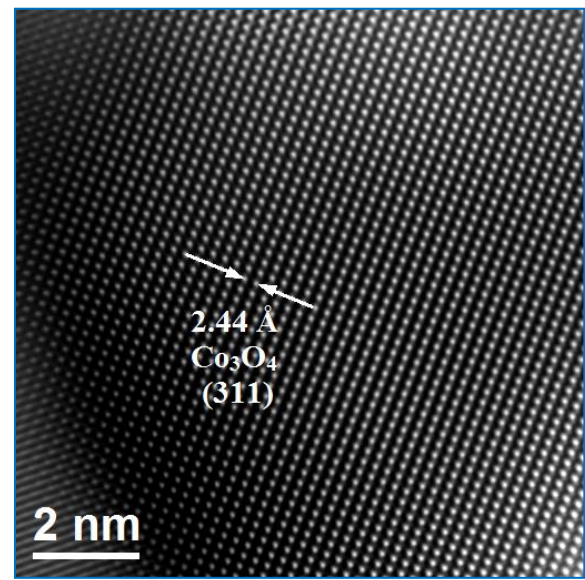
F
a
z
a

a
k
t
y
w
n
a

Nośnik (CeO₂)

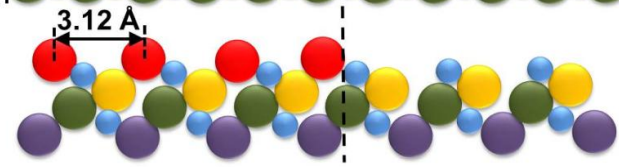
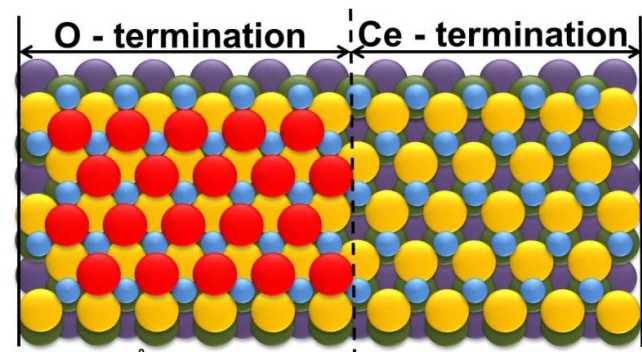

Faza aktywna (w formie - Co₃O₄)

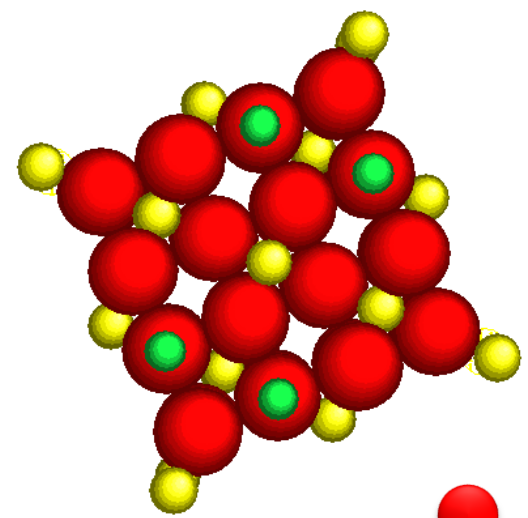

O – termination:

Obliczenia energii powierzchniowej wykazały, że struktura warstwy wierzchniej typu O-Ce-O, zakończona tlenem jest bardziej stabilna niż Ce-O-Ce.

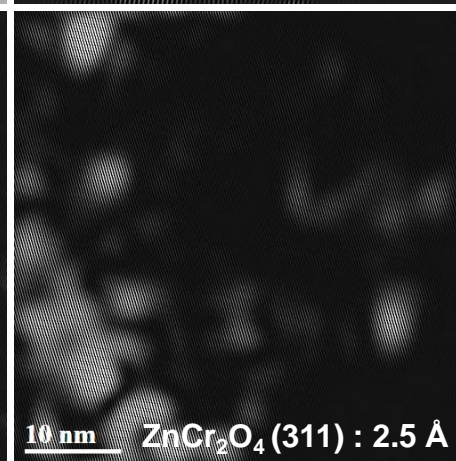
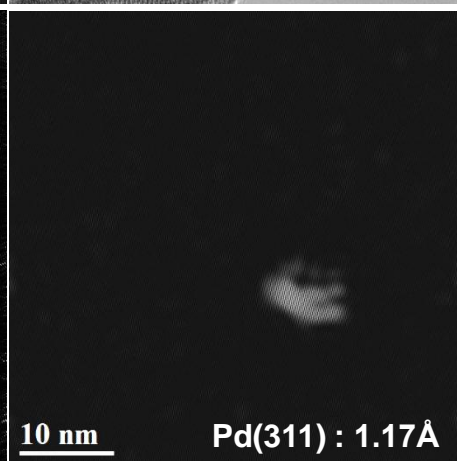
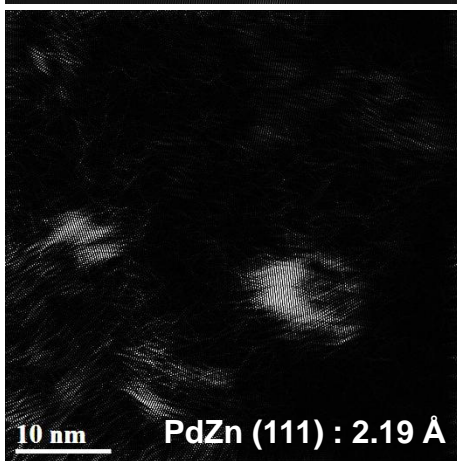
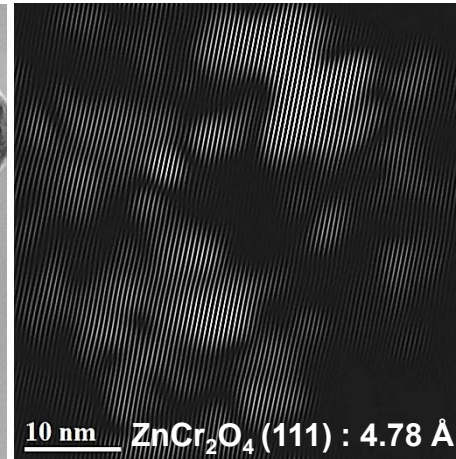
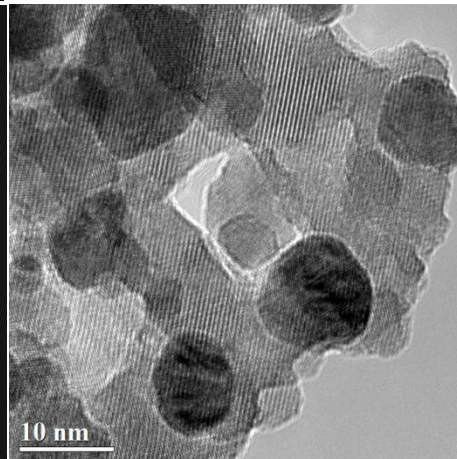
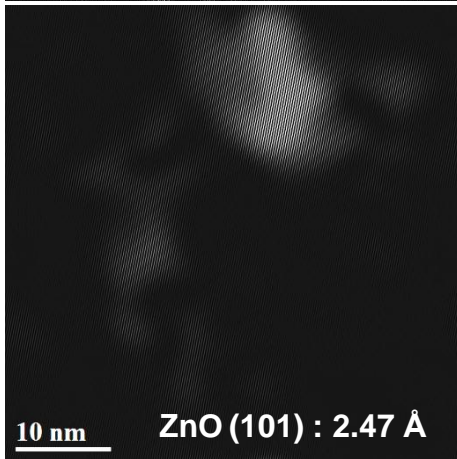
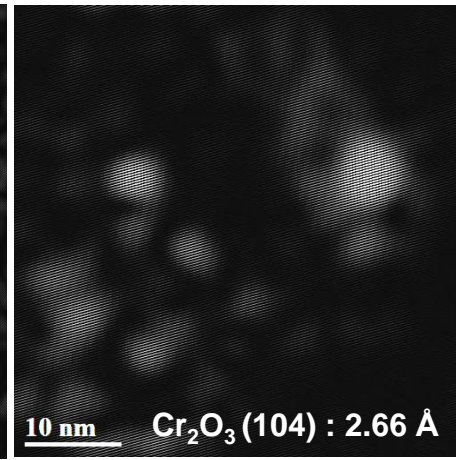
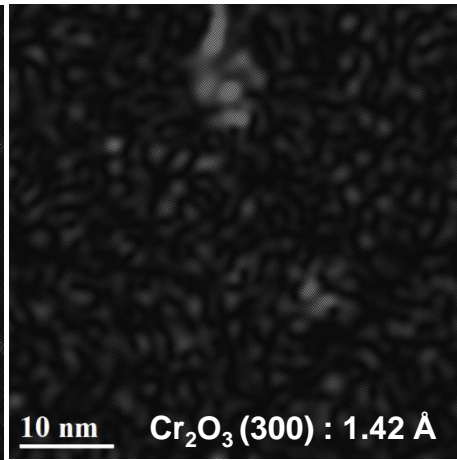
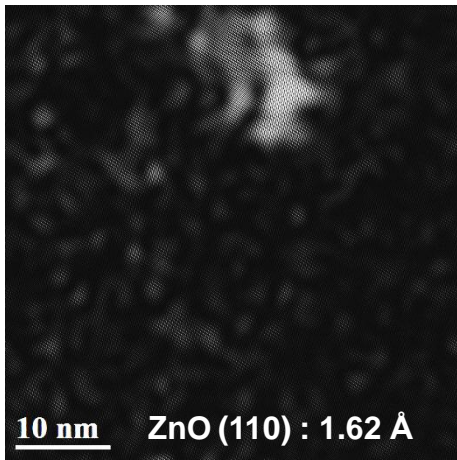
- O²⁻ first layer
- O²⁻ third layer
- Ce⁴⁺, Ce³⁺ second and fifth layers
- O²⁻ fourth layer
- O²⁻ sixth layer

- - O²⁻,
- - Co²⁺,
- - Co³⁺.

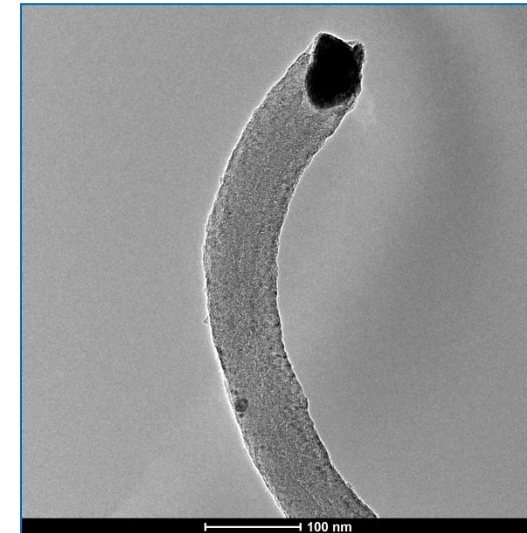
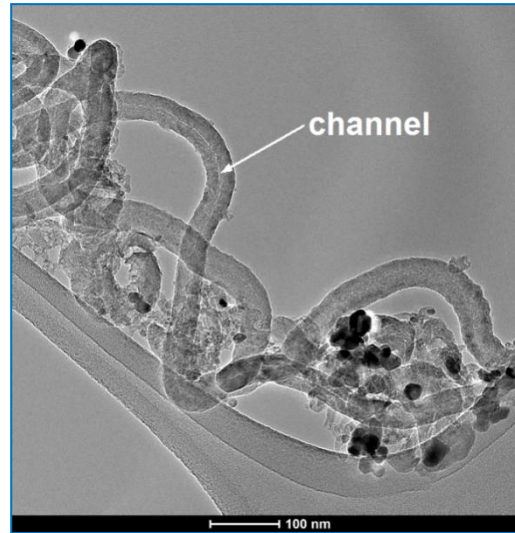
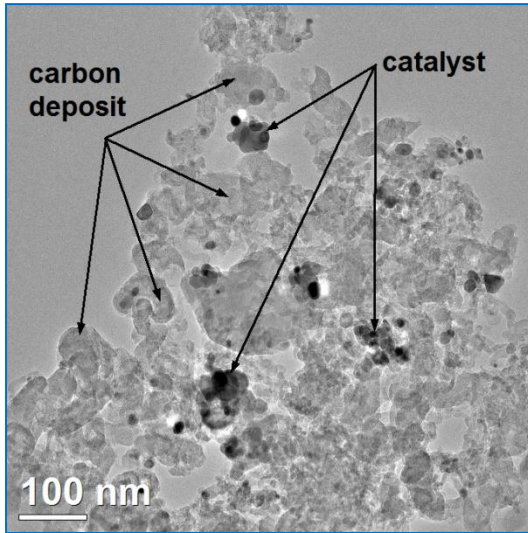

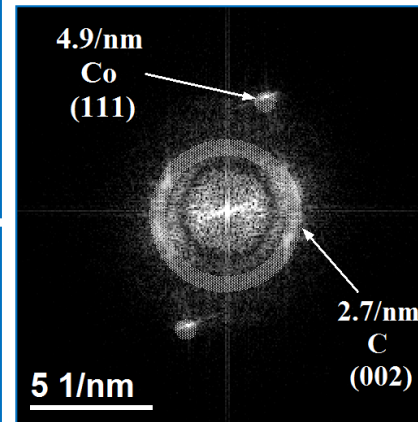
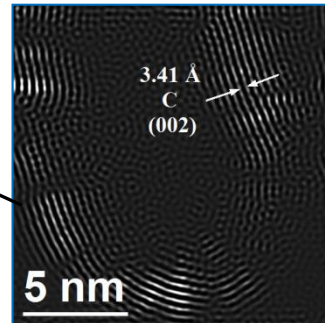
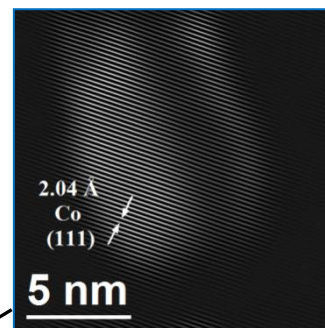
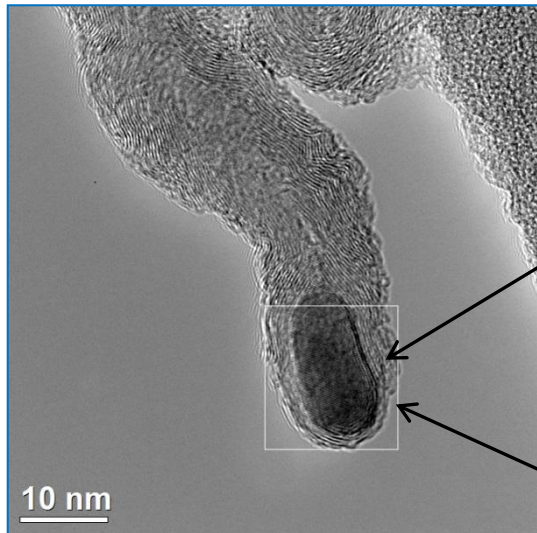

Badania depozytu węglowego - dezaktywacja katalizatora

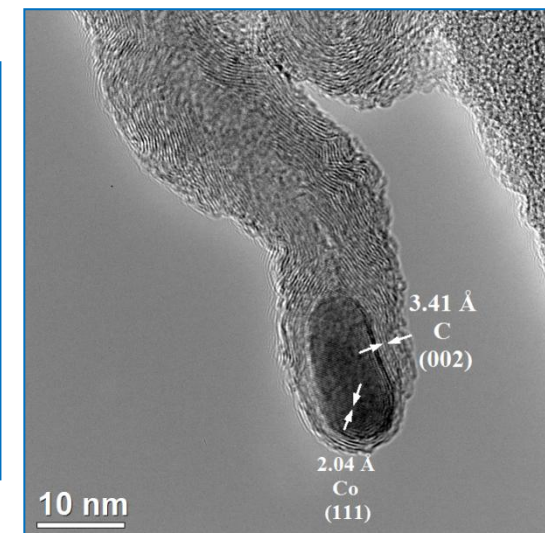
TEM

Włókno węglowe

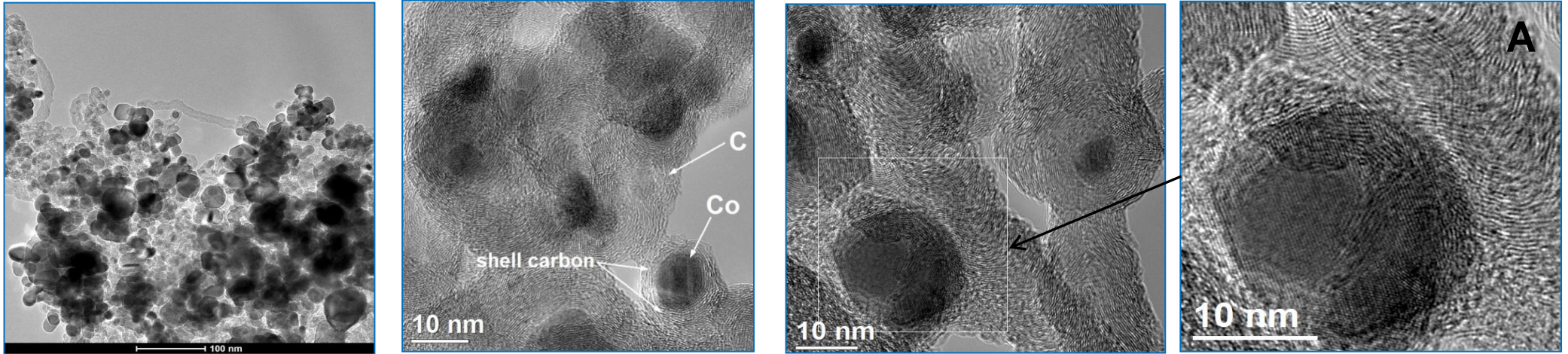
FFT

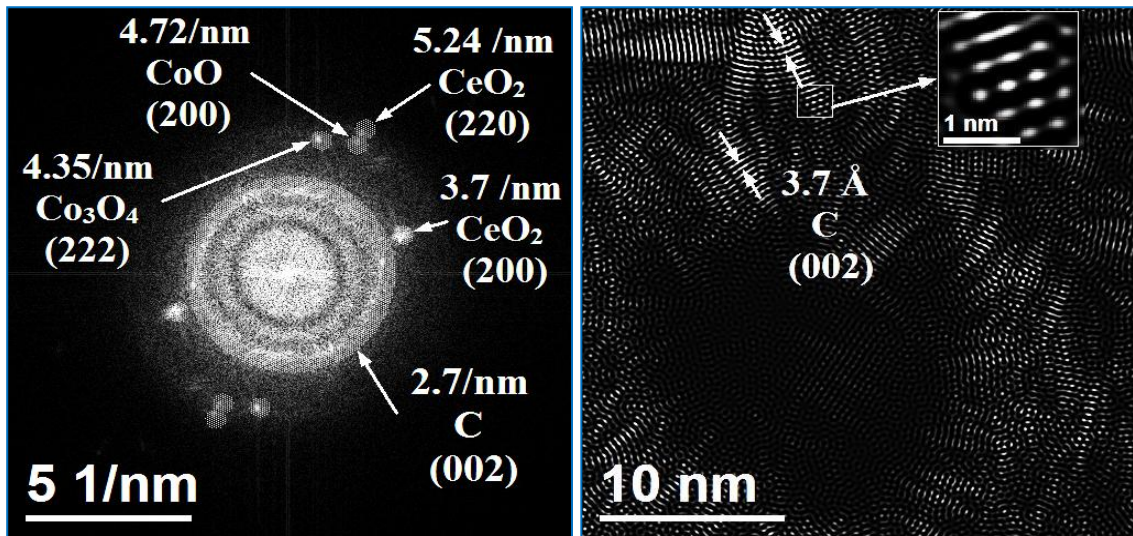

Katalizator reformingu parowego etanolu 2K10Co/CeO₂ - po 33h pracy (H₂O:EtOH = 9:1 mol/mol)

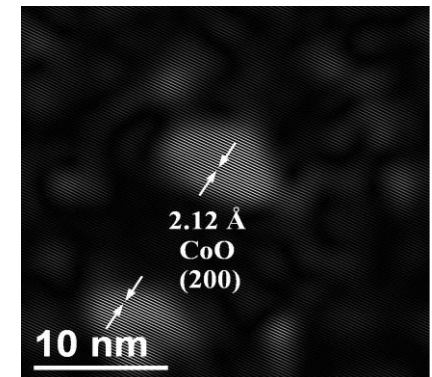
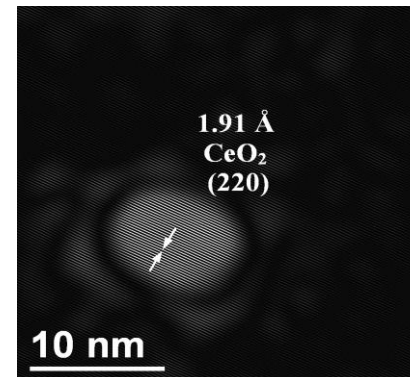
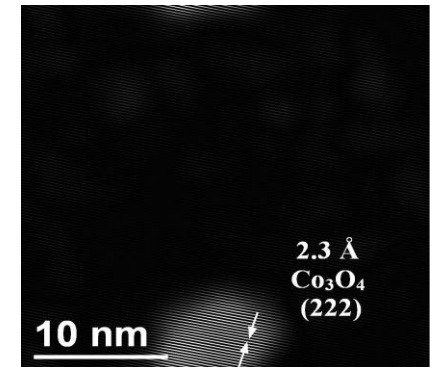
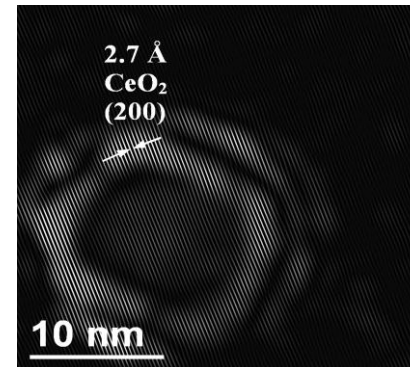
Badania depozytu węglowego - dezaktywacja katalizatora

Depozyt węglowy otacza nanocząstki katalizatora

Transformata FFT obrazu A

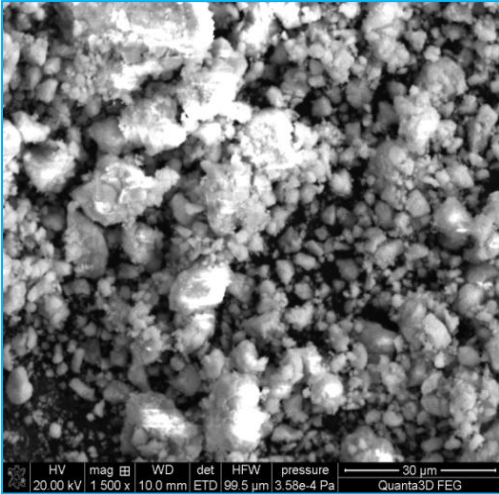

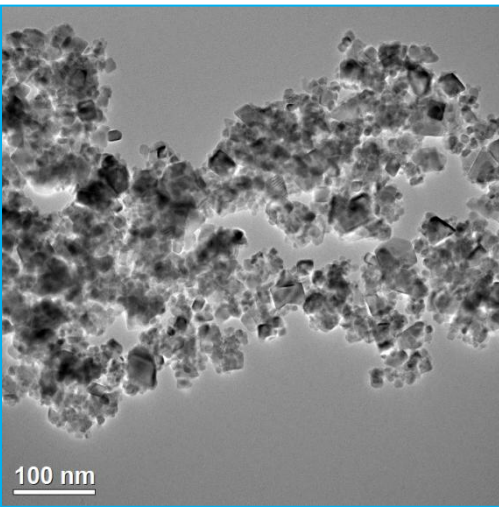
Zastosowanie mikroskopii elektronicznej w katalizie - jakościowa i ilościowa mikroanaliza rentgenowska EDS

Katalizator reformingu parowego etanolu 2K10Co/CeO₂

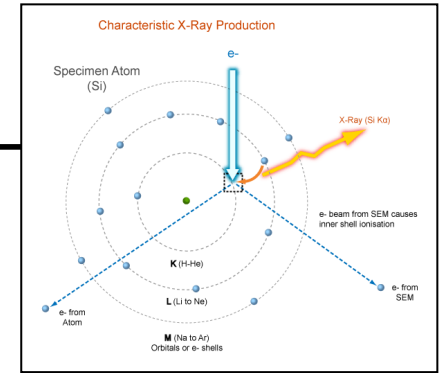
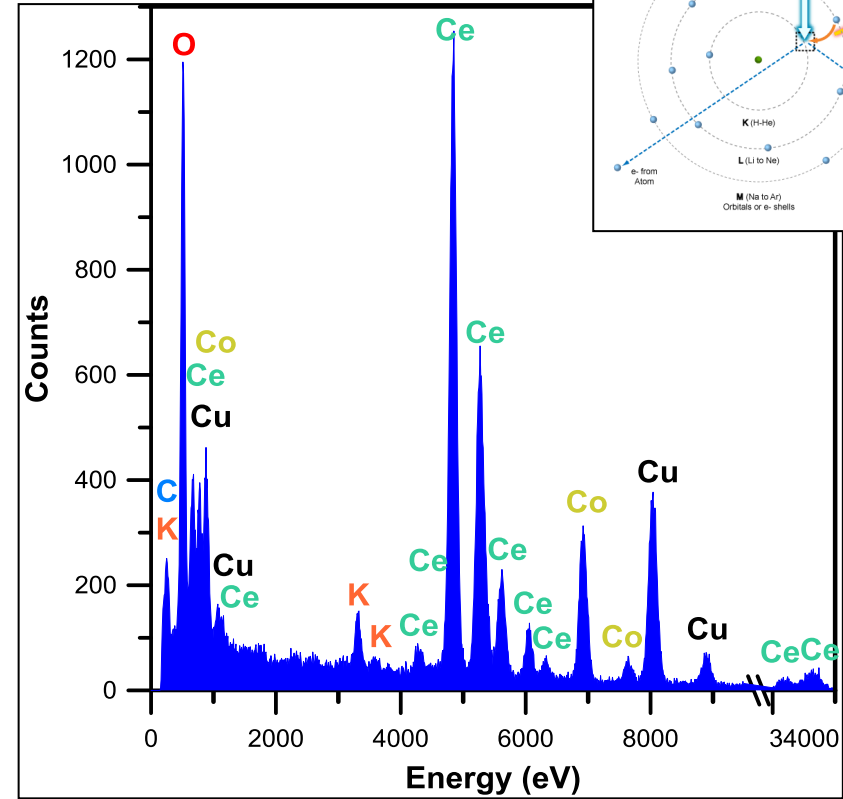
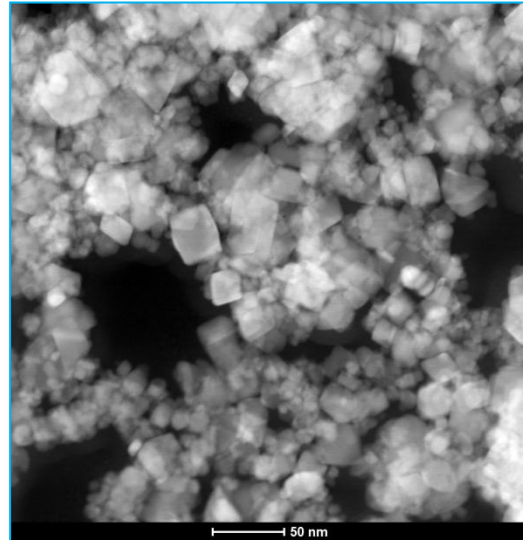
S
E
M

T
E
M

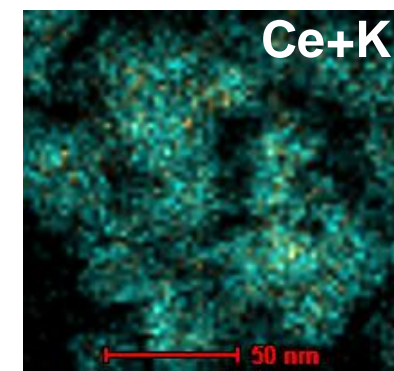
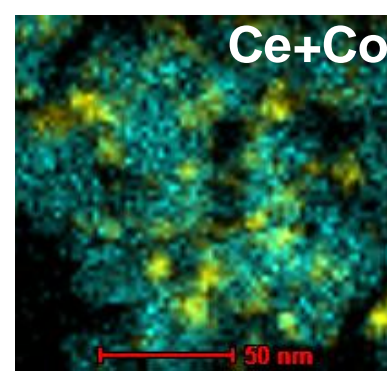
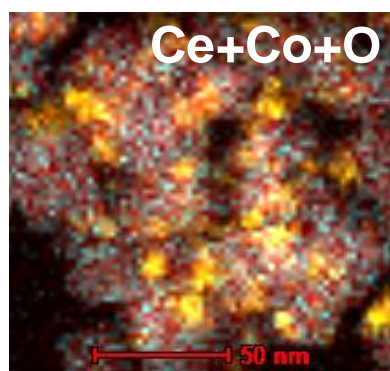
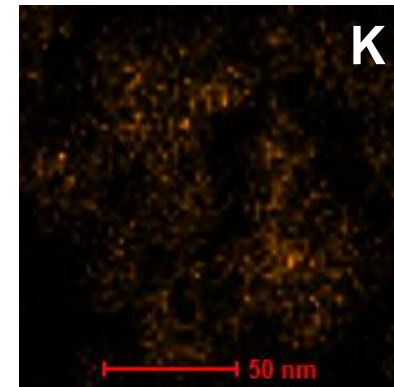
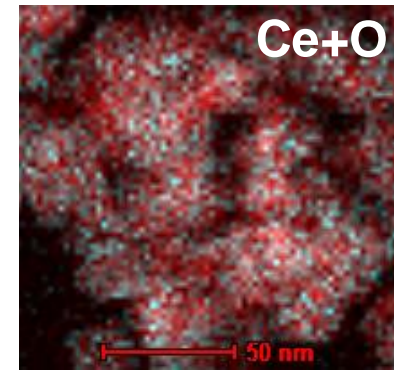
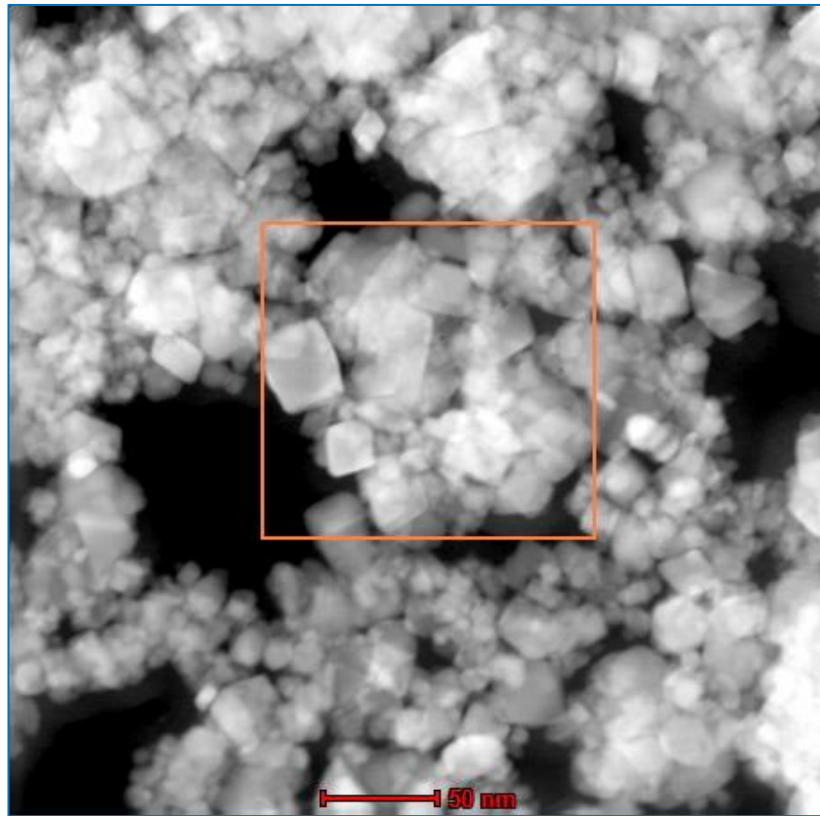
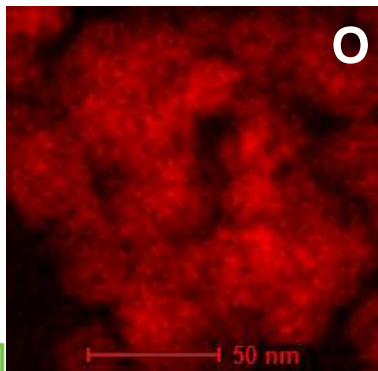
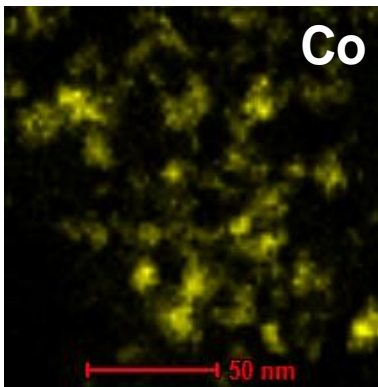
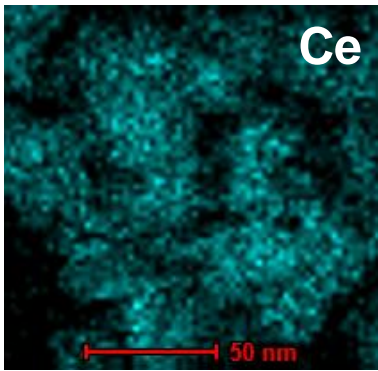
STEM

Element	Weight %	Atomic %	Uncert. %
Co(K)	8.50	7.45	0.12
K(K)	1.53	2.02	0.04
Ce(K)	69.91	25.78	1.11
O(K)	20.04	64.73	0.23

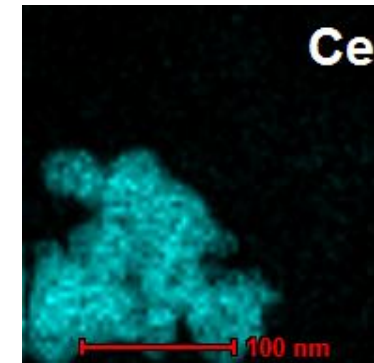
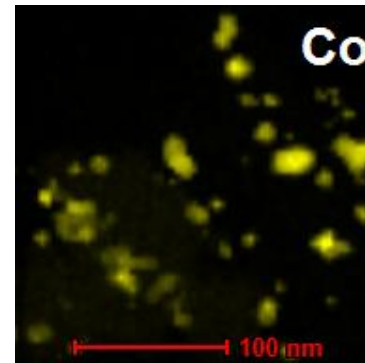
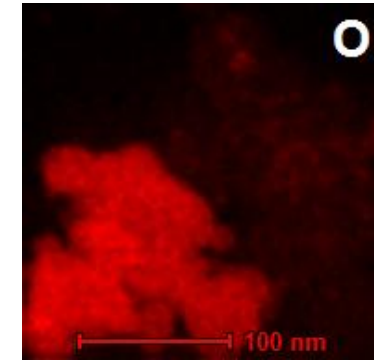
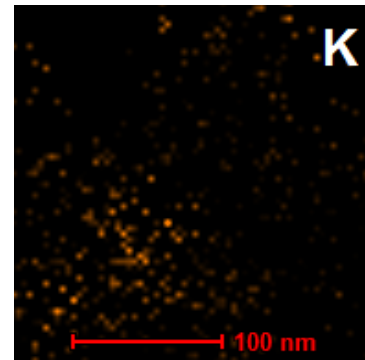
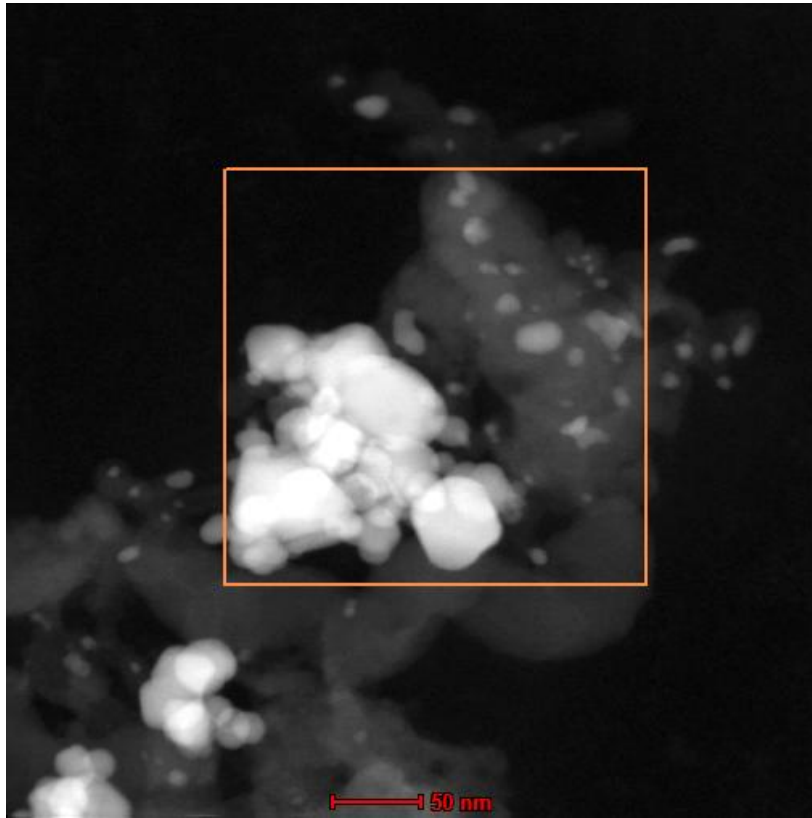

Katalizator 2K10Co/CeO₂ - Mikroanaliza STEM/EDS

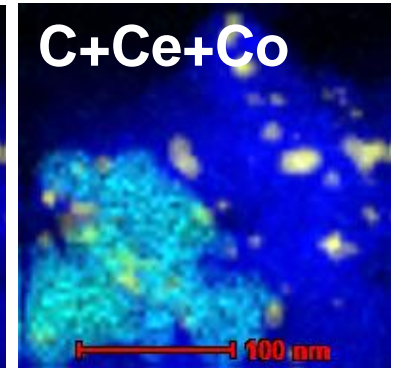
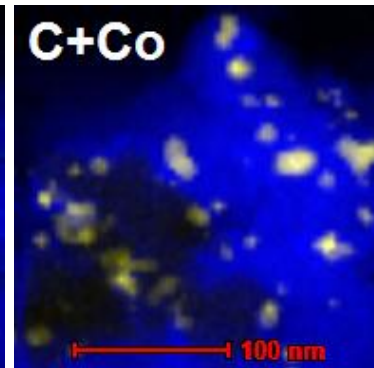
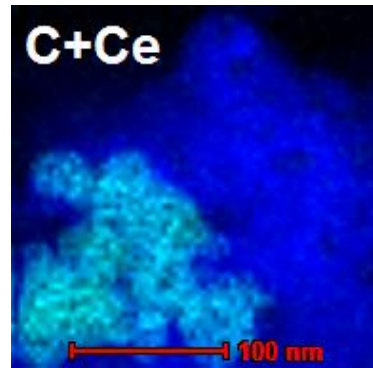
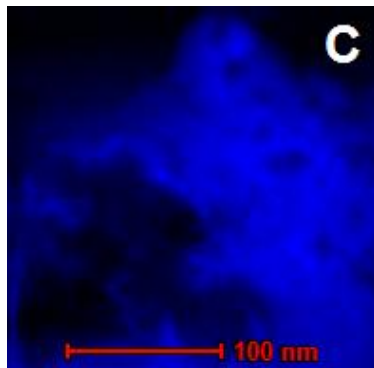
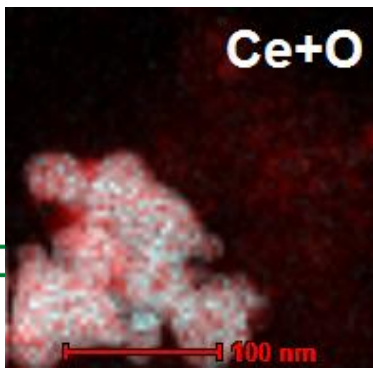

Badanie depozytów węglowych

O
b
r
a
z

S
T
E
M

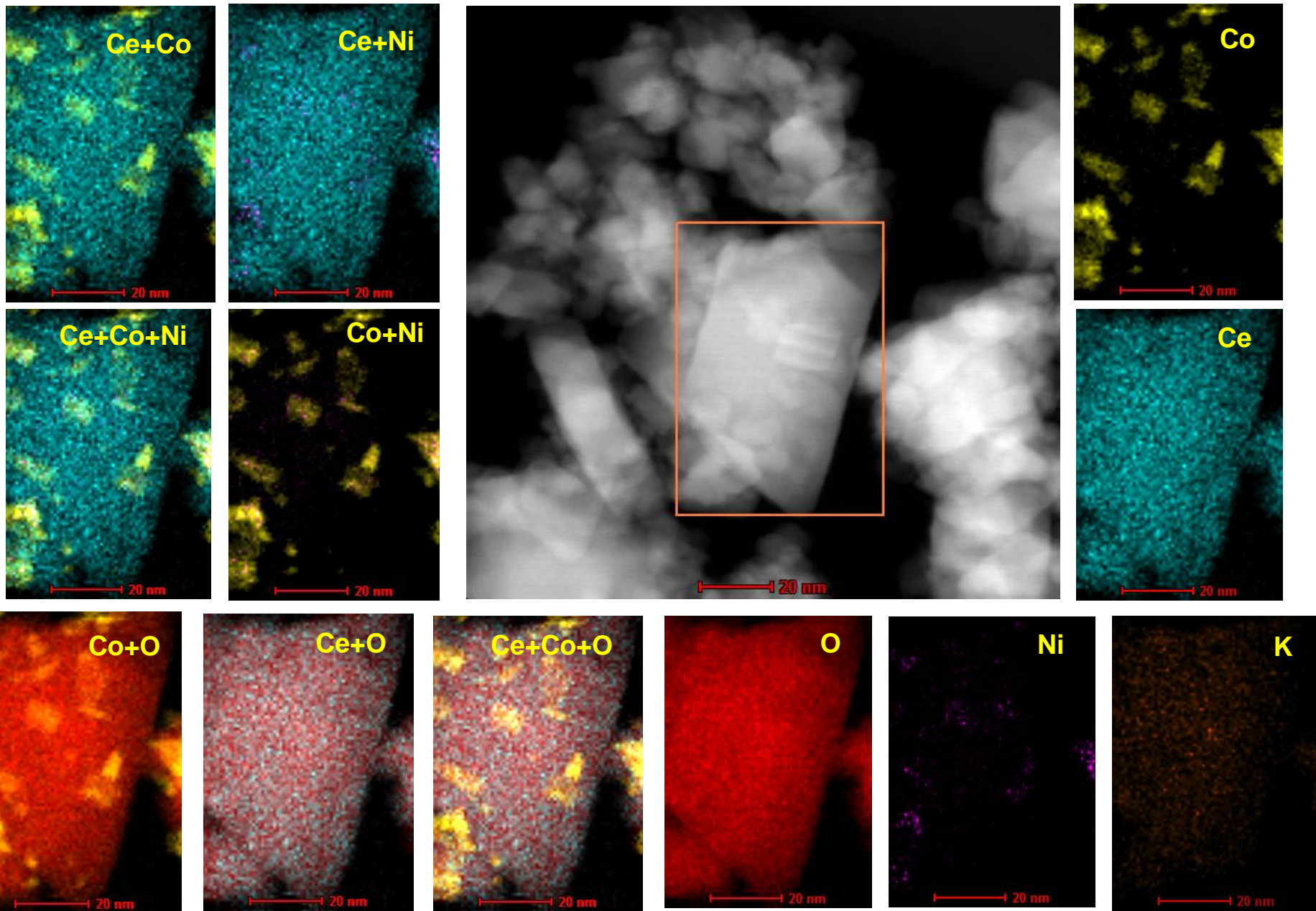
S
T
E
M
-
E
D
S

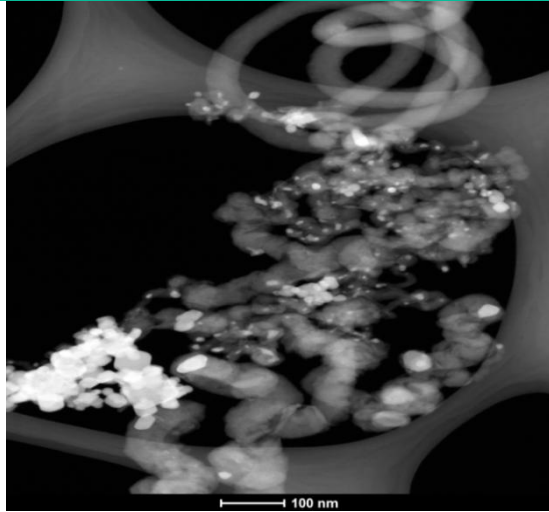

Katalizator świeży 2K9.9Co0.1Ni/CeO₂ - 2K9.0Co1.0Ni/CeO₂

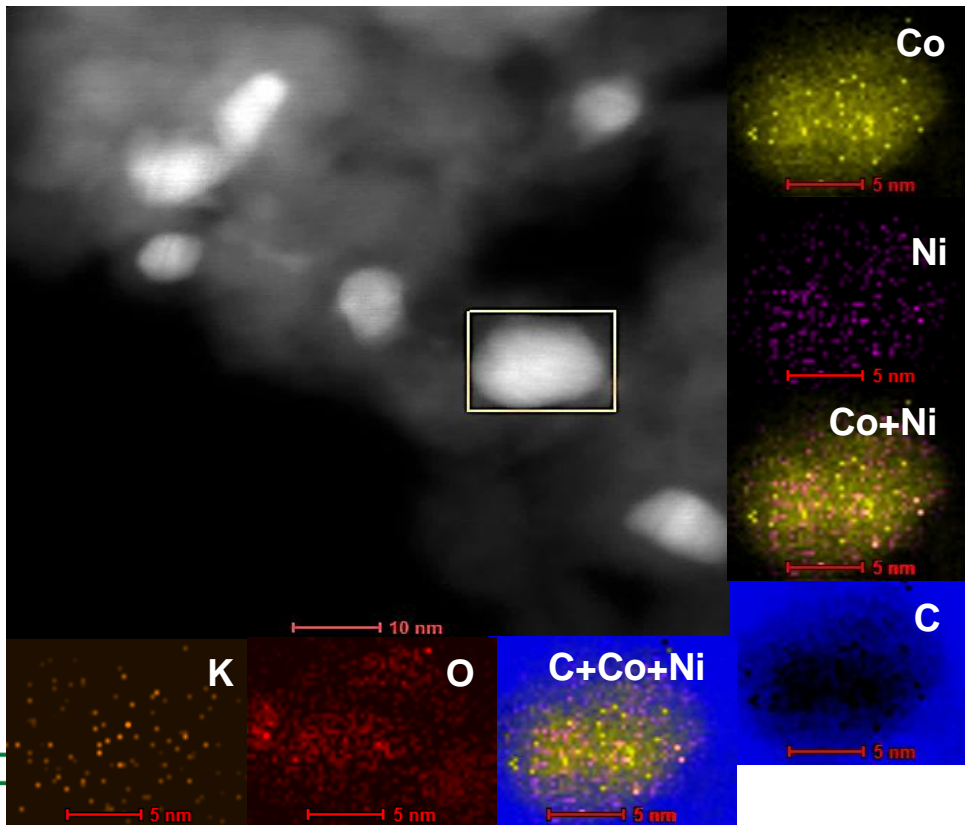
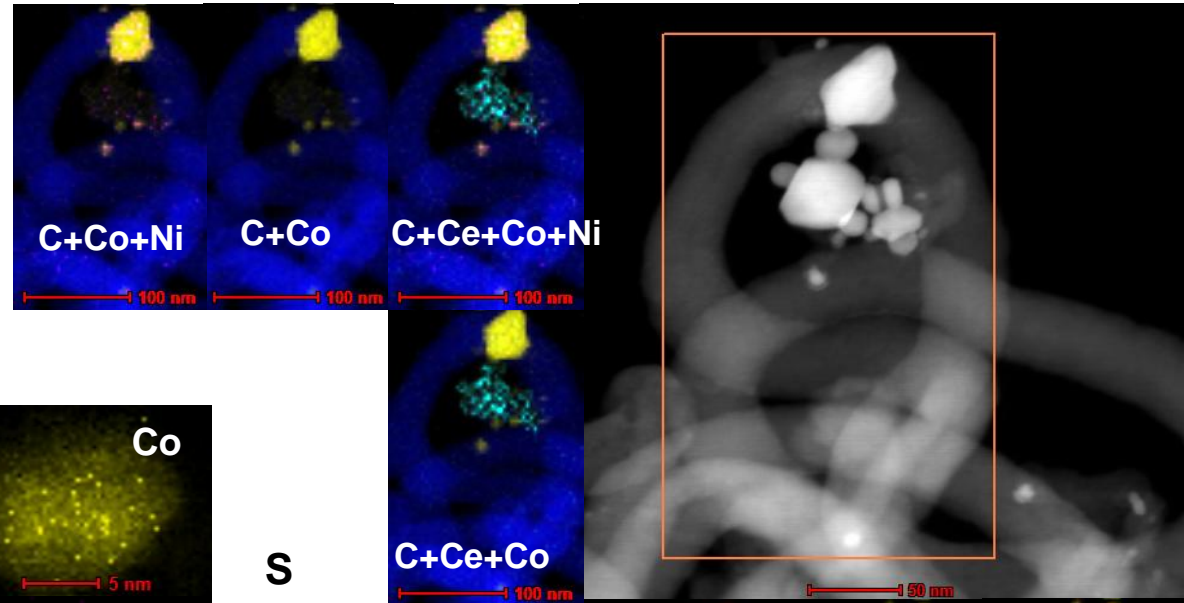
Mapowanie chemiczne STEM/EDS

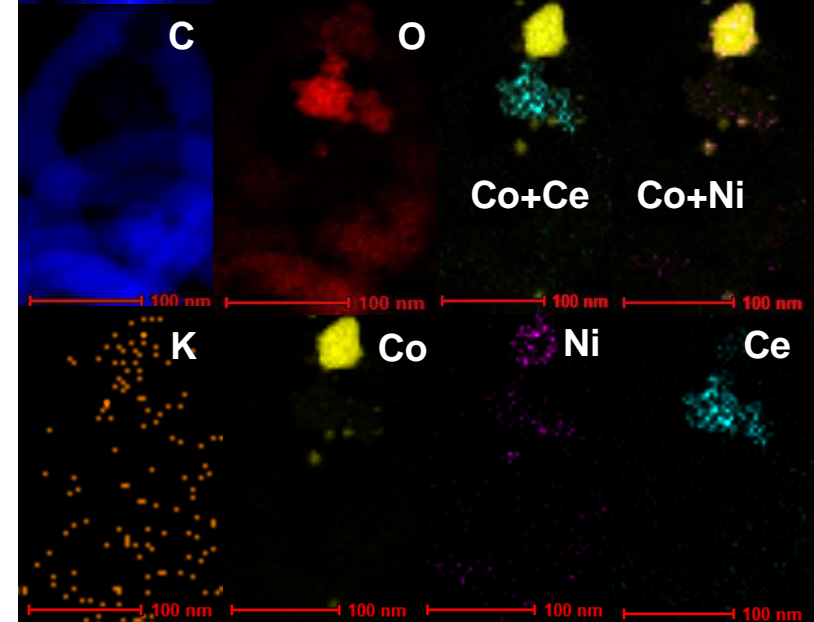
Katalizator 2K9.9Co0.1Ni/CeO₂ - 2K9.0Co1.0Ni/CeO₂ po reformingu parowym 24h: (12:1 H₂O:EtOH mol/mol) - Mapowanie chemiczne STEM-EDS

Badanie depozytu węglowego

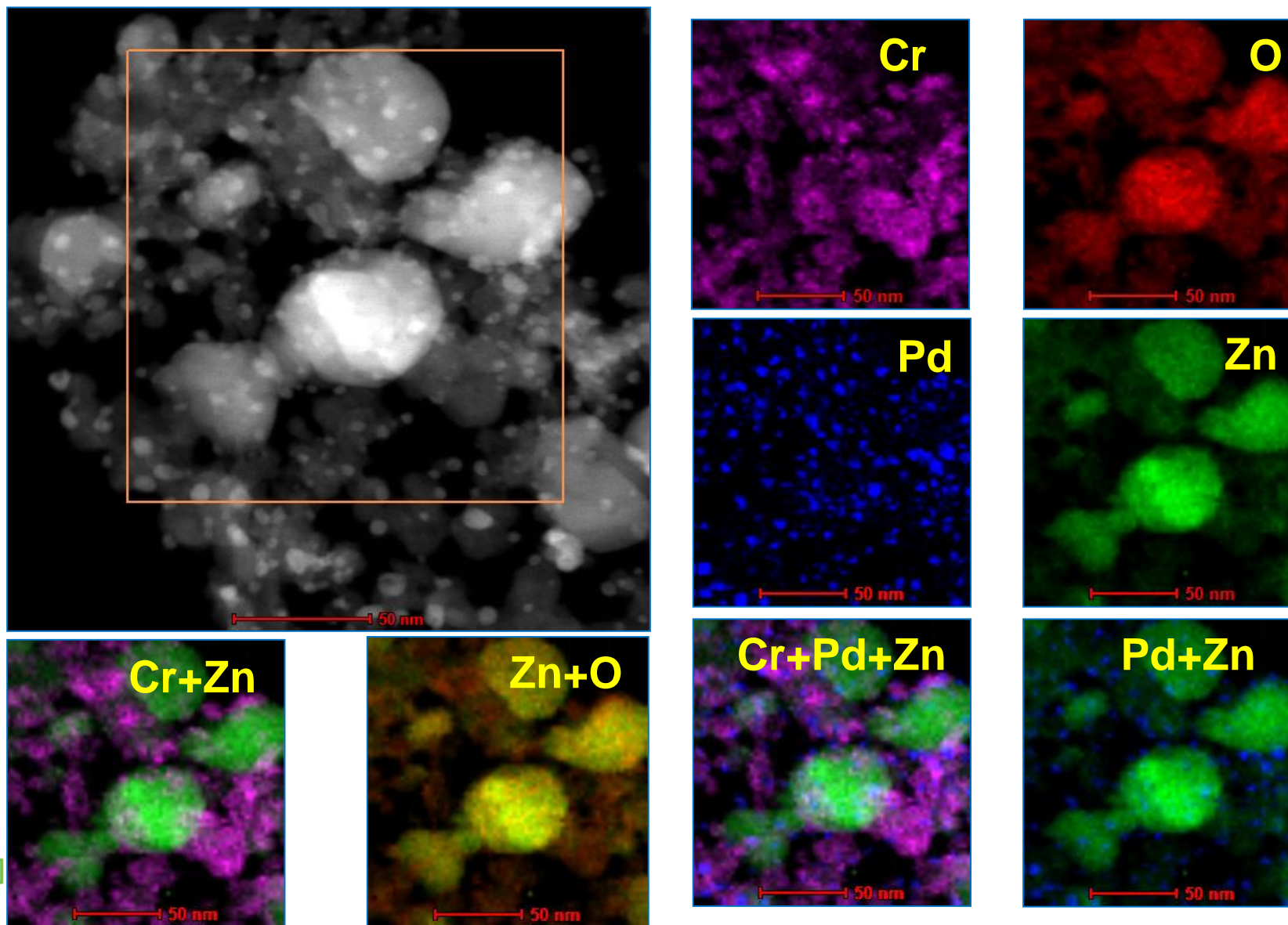

S
T
E
M
-
E
D
S

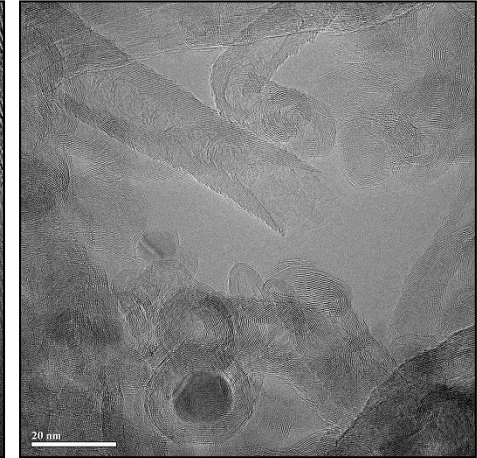
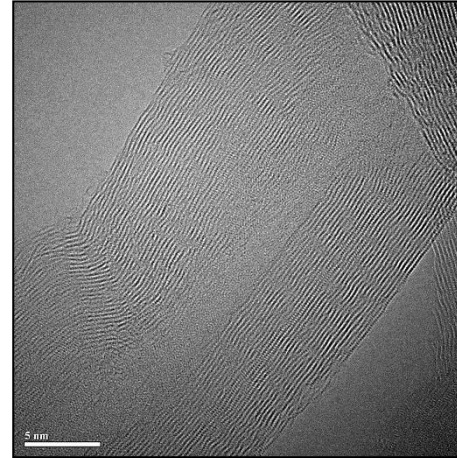
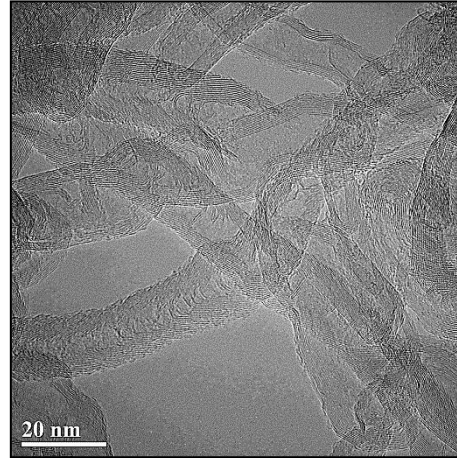
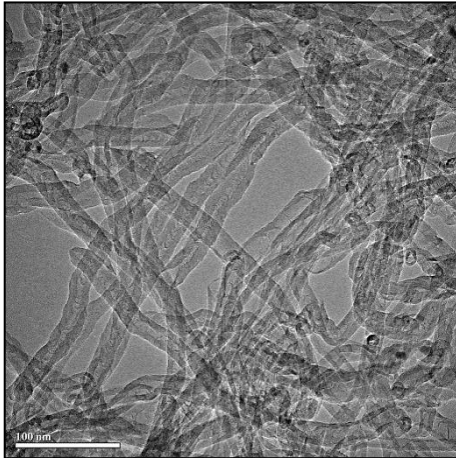

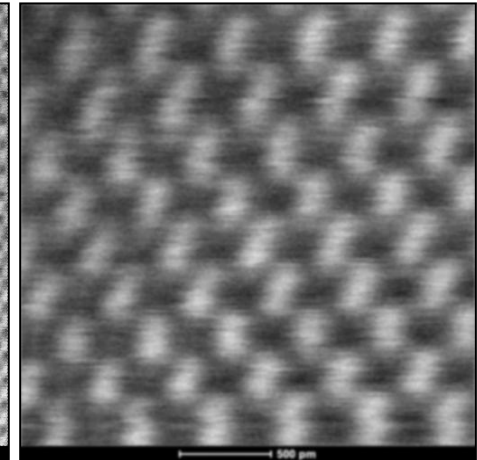
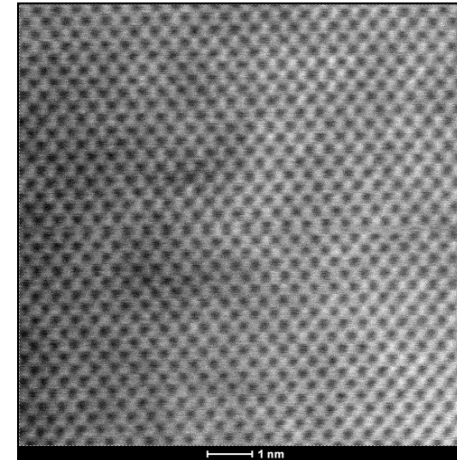
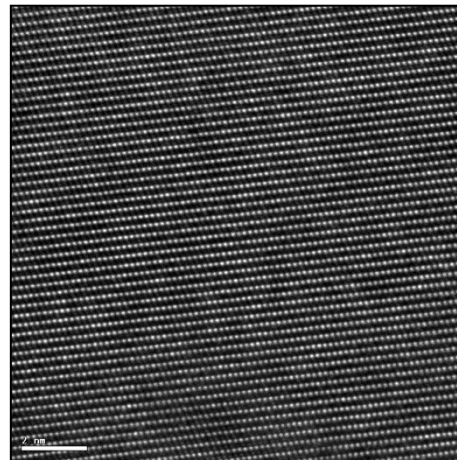
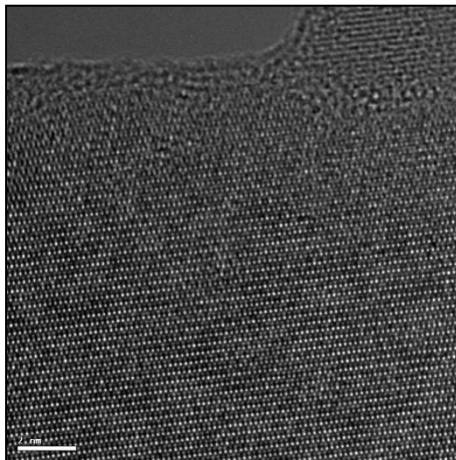
Mapowanie chemiczne STEM-EDS

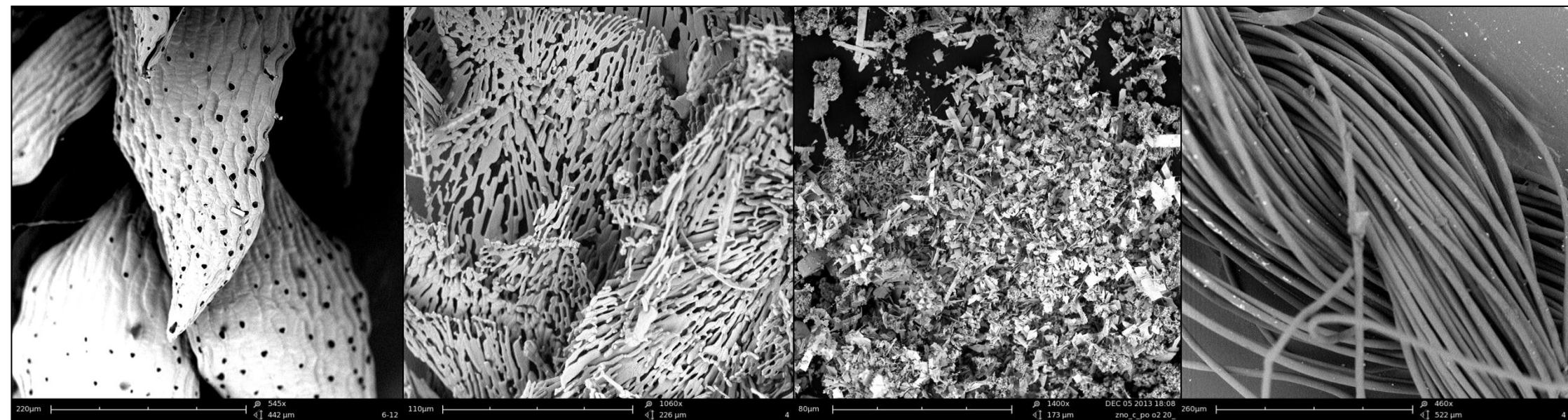

Nanorurki węglowe - wielościenne

Monokryształ arsenku galu - GaAs

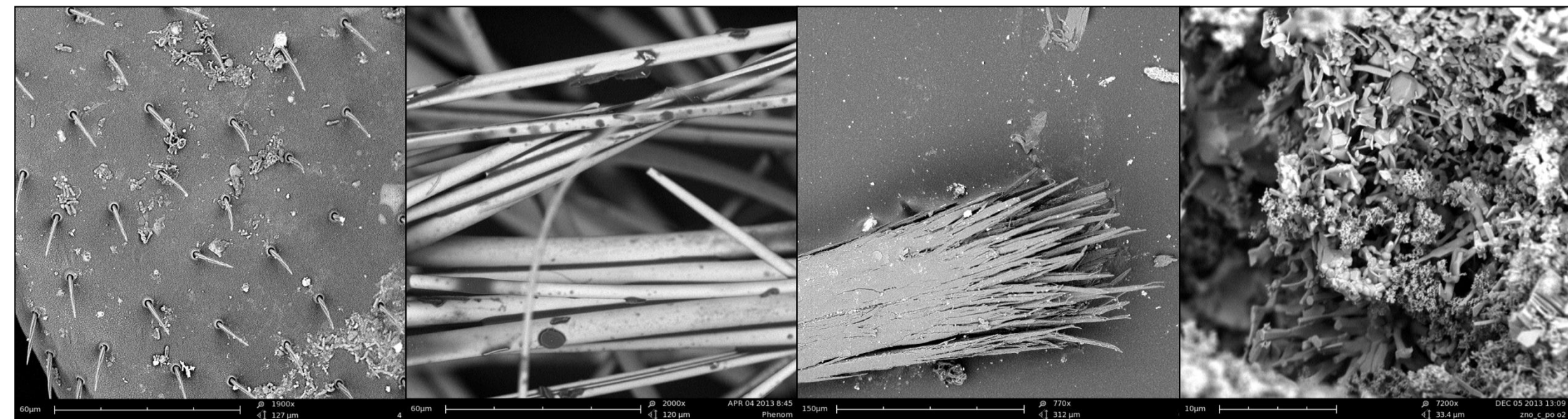

Liść

Antybiotyk

katalizator

Mikrowłókno

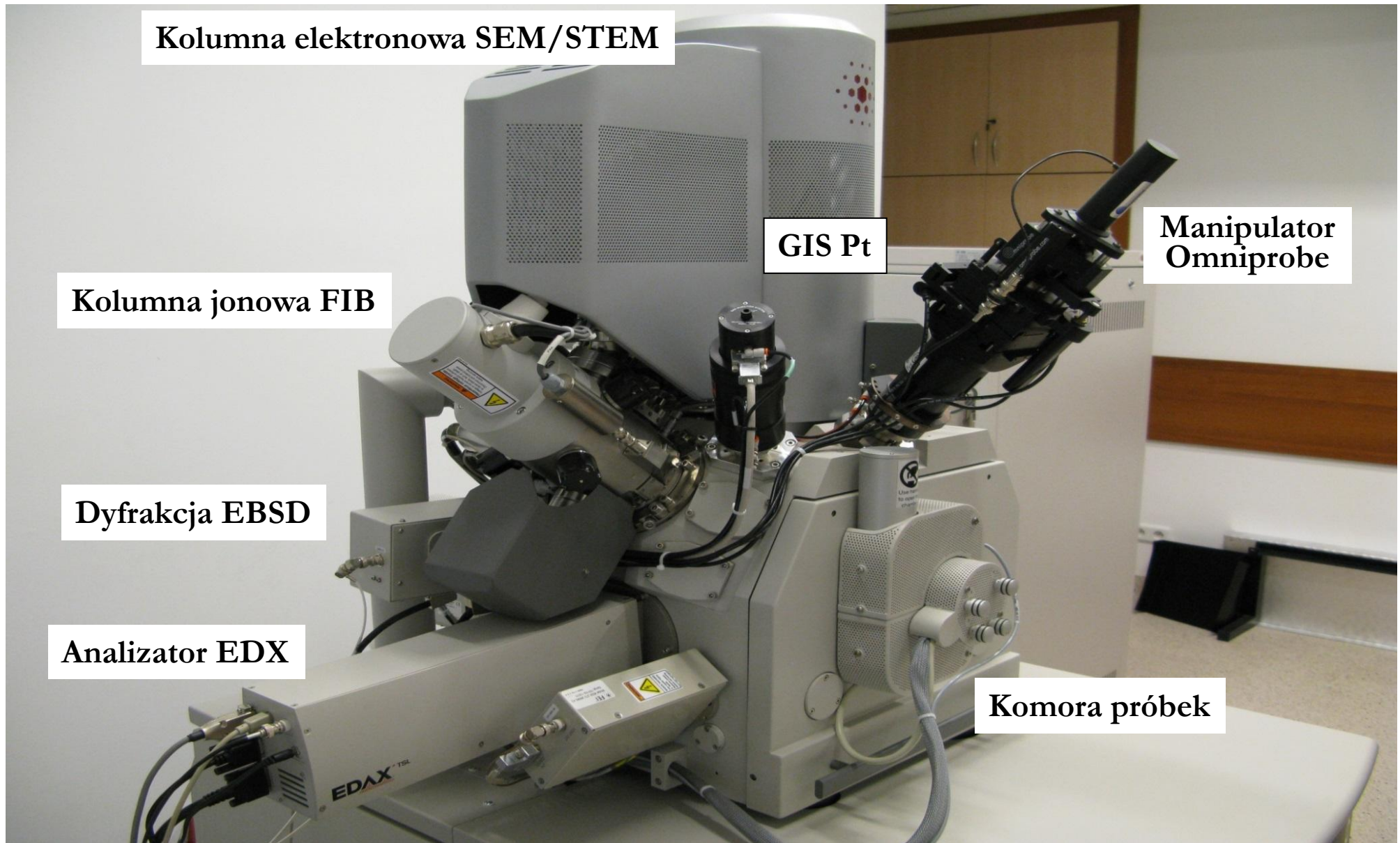
Odnóże komara

Wełna mineralna

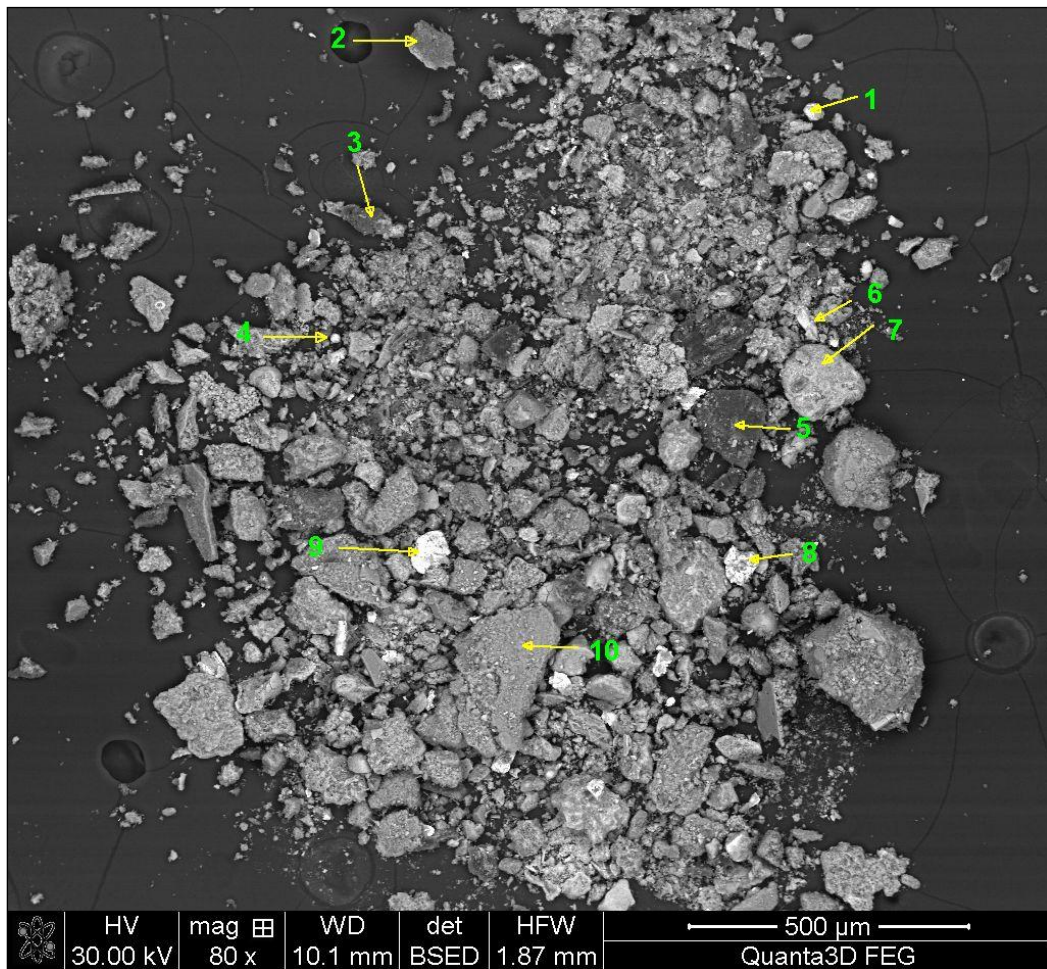
koniec włosa

katalizator

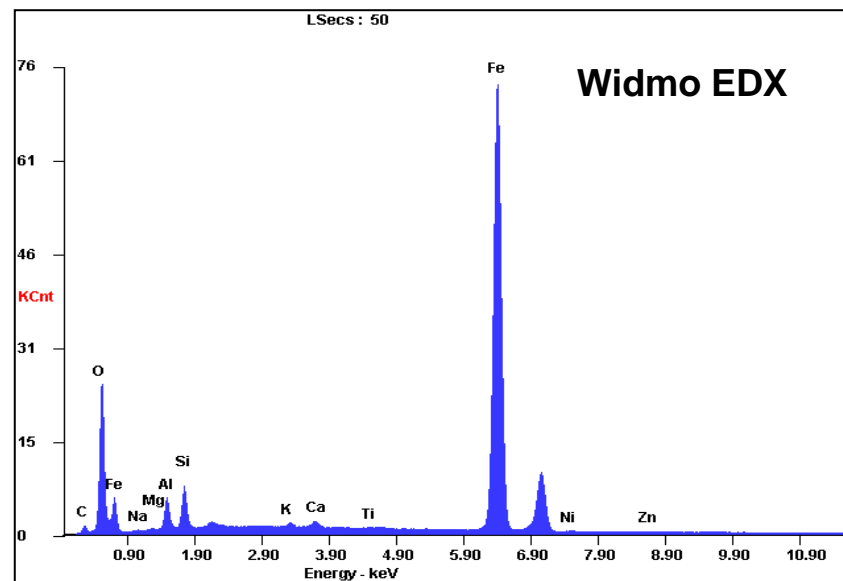

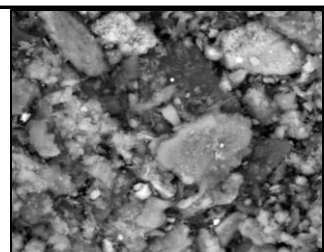

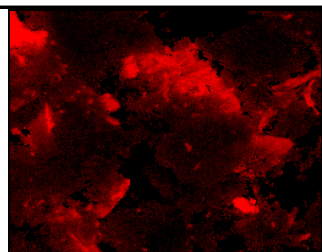
Obraz SEM i mikroanaliza punktowa

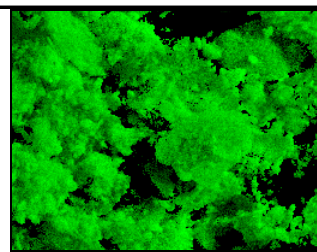
Element	W%	At %
C	4.07	10.39
O	22.44	43.02
Na	0.70	0.94
Mg	0.60	0.75
Al	4.72	5.36
Si	4.28	4.67
K	0.31	0.25
Ca	0.43	0.33
Ti	0.09	0.06
Fe	61.88	33.99
Ni	0.18	0.09
Cu	0.16	0.08
Zn	0.13	0.06
Total	100.00	100.00

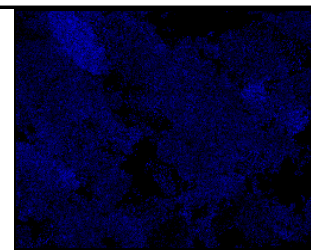
obraz SEM

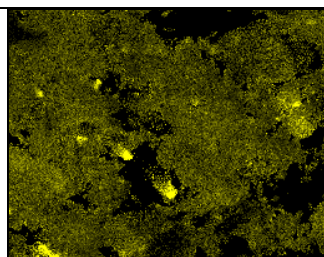
C

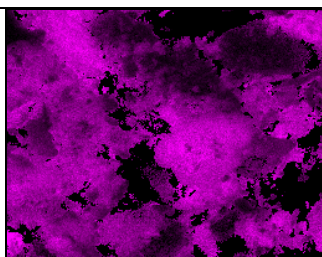
O

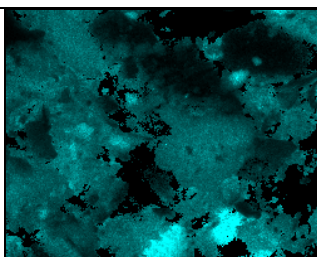
Na

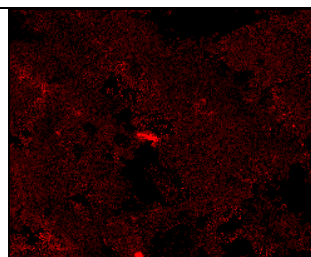
Mg

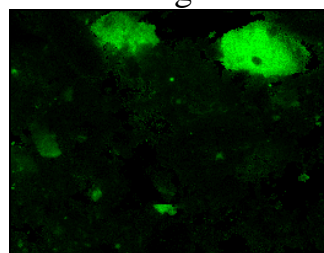
Al

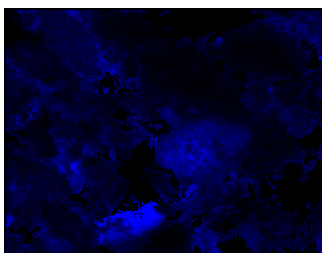
Si

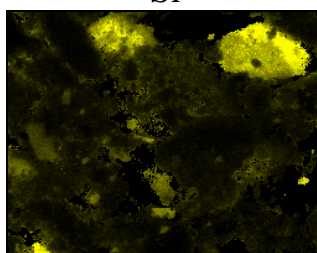
P

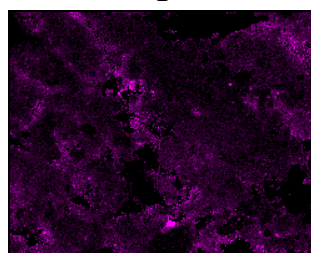
S

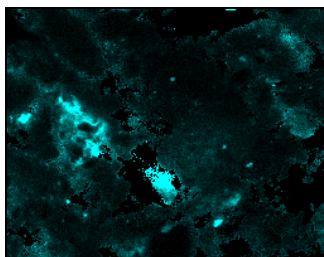
K

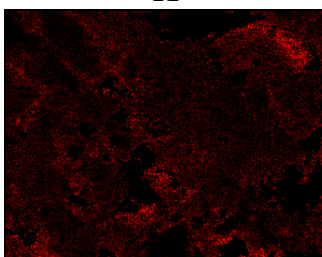
Ca

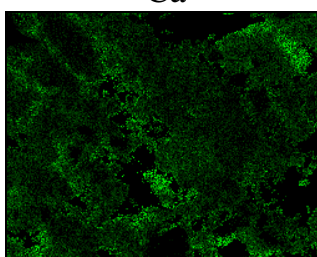
Ti

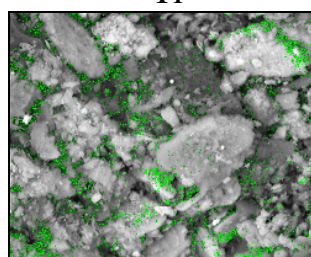
Fe

Ni

Zn

SEM+Zn

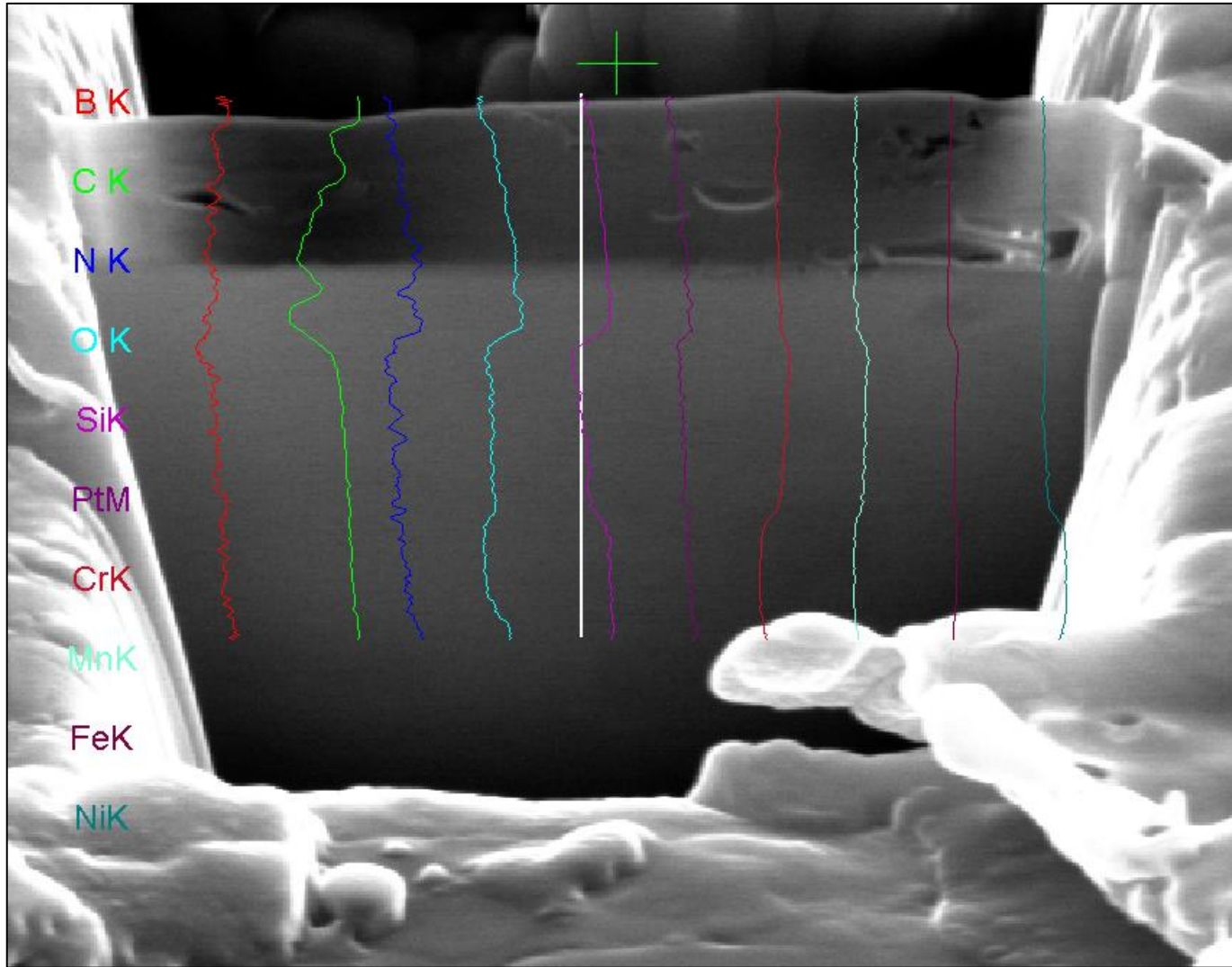
Średni skład ilościowy

Element	W%	At %
C	21.99	33.57
O	36.10	41.36
Na	0.47	0.38
Mg	0.89	0.67
Al	10.90	7.41
Si	16.57	10.82
P	0.06	0.04
S	2.15	1.23
Cl	0.06	0.03
K	2.10	0.99
Ca	5.07	2.32
Ti	0.41	0.16
Cr	0.04	0.01
Mn	0.04	0.01
Fe	2.89	0.95
Ni	0.05	0.02
Zn	0.20	0.06
Total	100.00	100.00

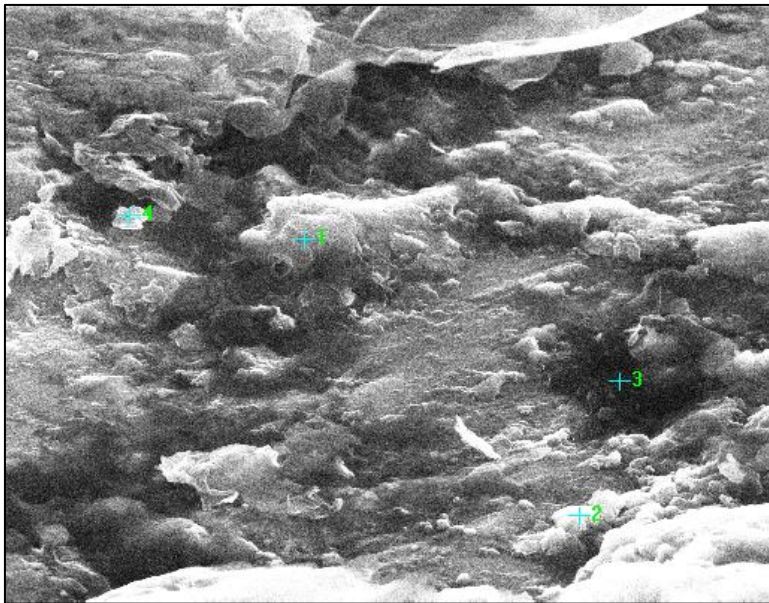

Mapowanie chemiczne. Dystrybucja pierwiastków na powierzchni glinokrzemianu

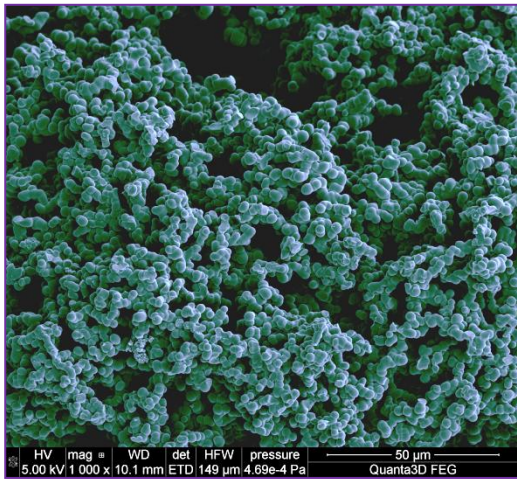
Stop eutektyczny: Fe-Mn-C-B-Si-Ni-Cr.
Mikroanaliza liniowa (line scan)

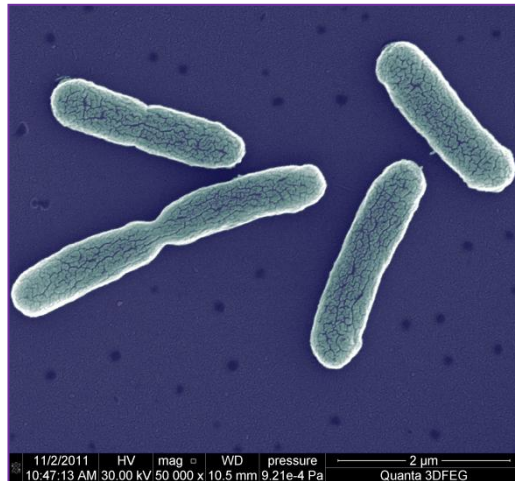
Mikroanaliza punktowa

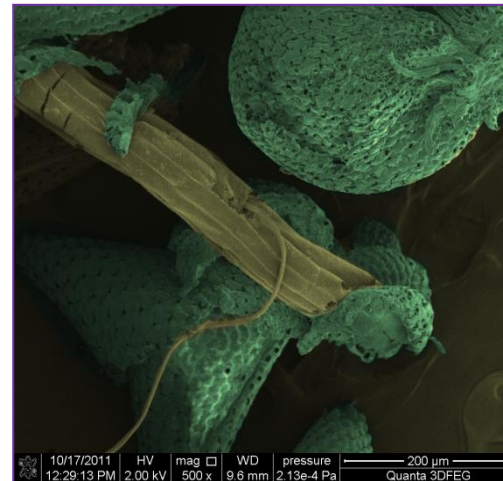

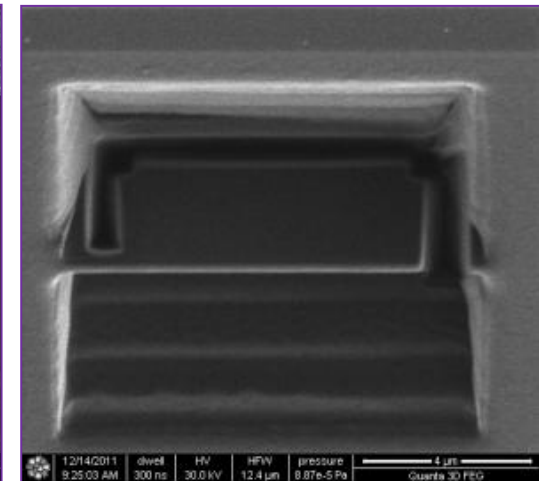
Adsorbent węglowy

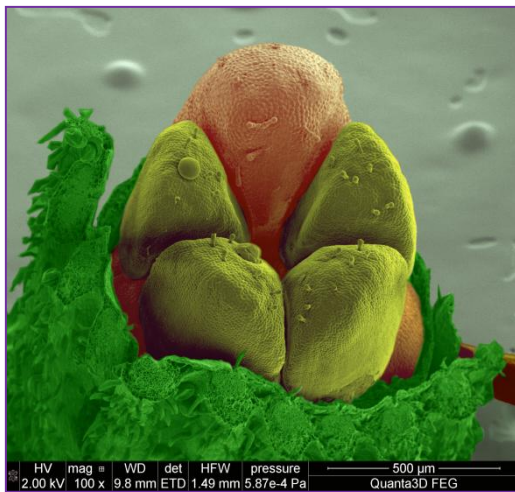
Bacterium E. coli

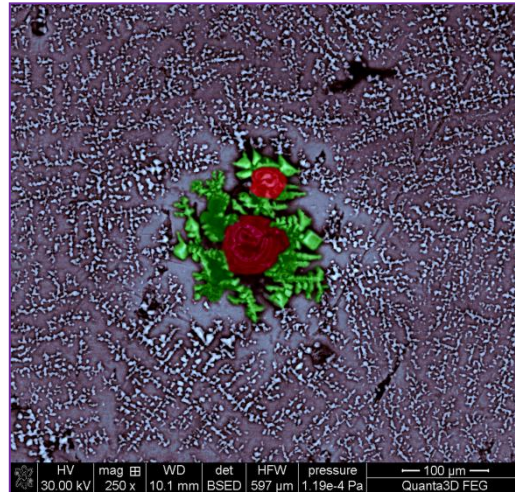
Mech

Lamela (FIB)

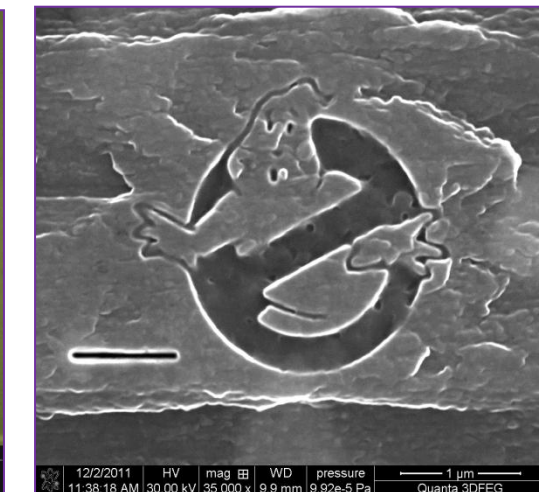
Nektarnik

Sztuczne lzy

Święta B.N. (FIB)

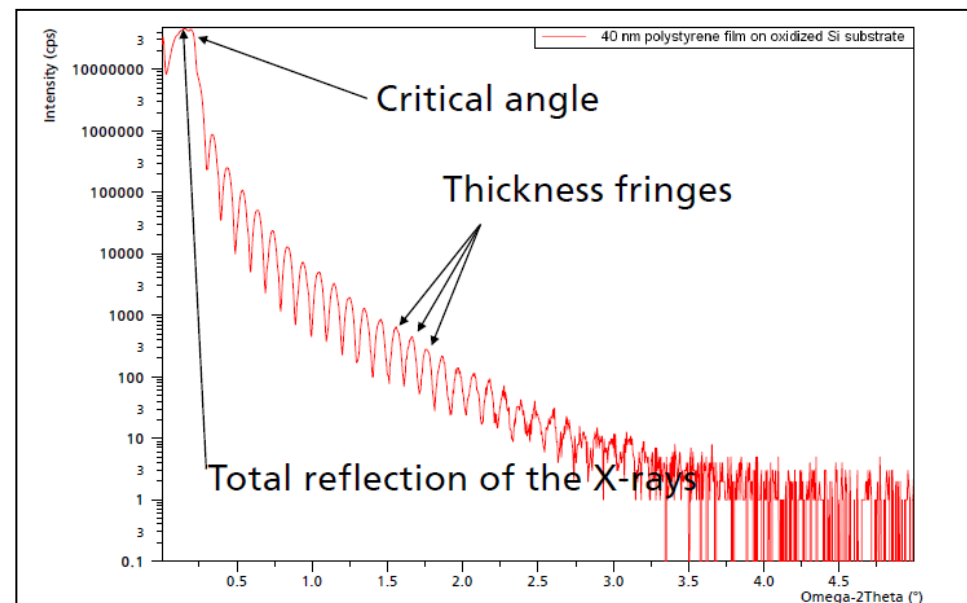
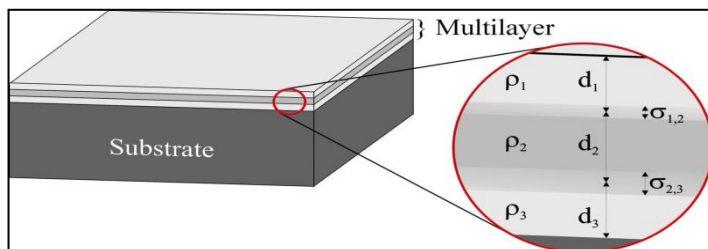
Pogromcy duchów logo (FIB)

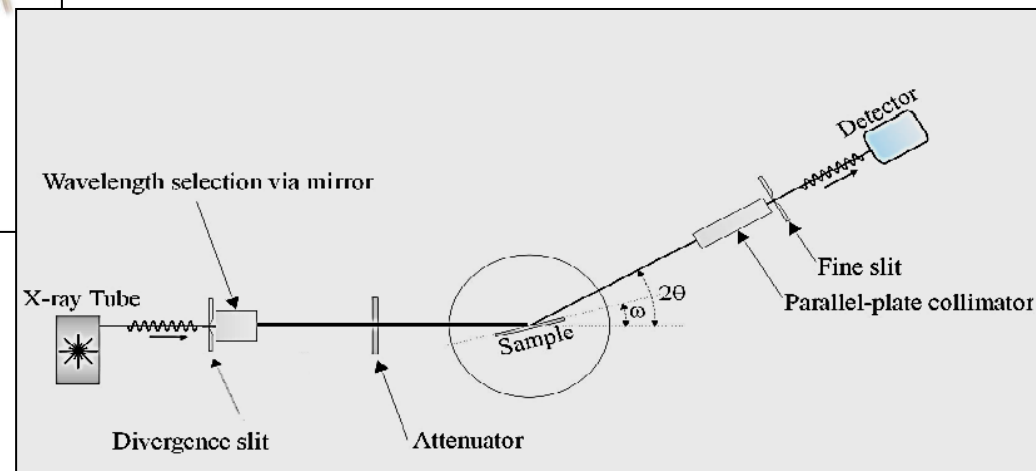
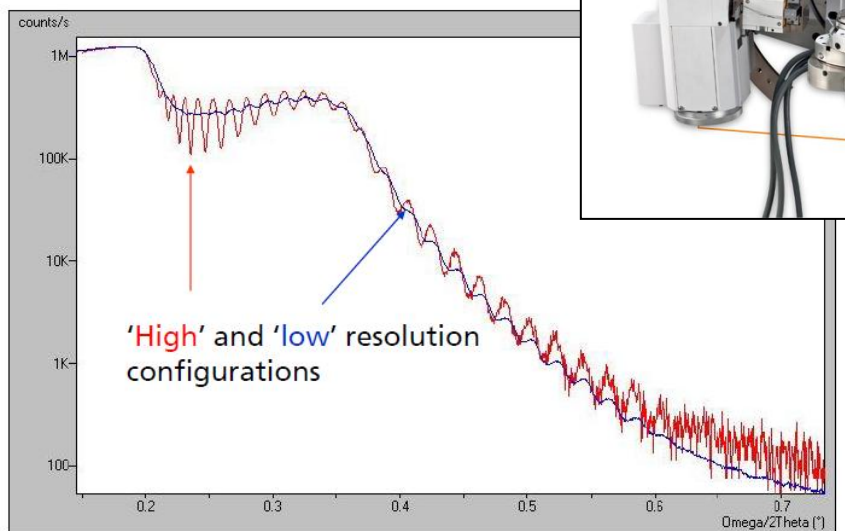
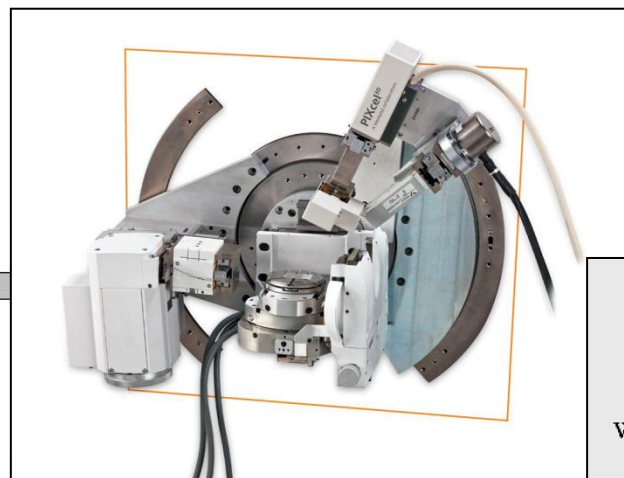

Dyfrakcja rentgenowa - reflektometria

Reflektometria umożliwia nieniszczące pomiary gęstości, grubości i chropowatości warstw powierzchniowych. Oprogramowanie umożliwia automatyczną symulację kształtu i dopasowania krzywej pomiarowej

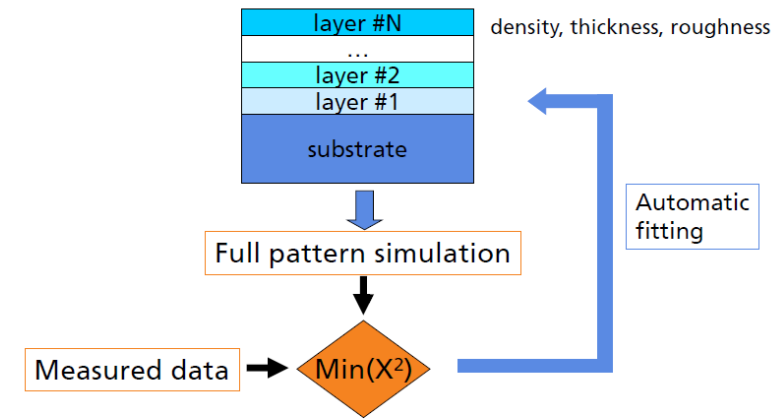

Pomiar grubości warstw

Typowa Konfiguracja dyfraktometru

Reflectometry (3)

Current Best Parameter Details   Current Fitting Information   Sample, Instrument and Fitting Details

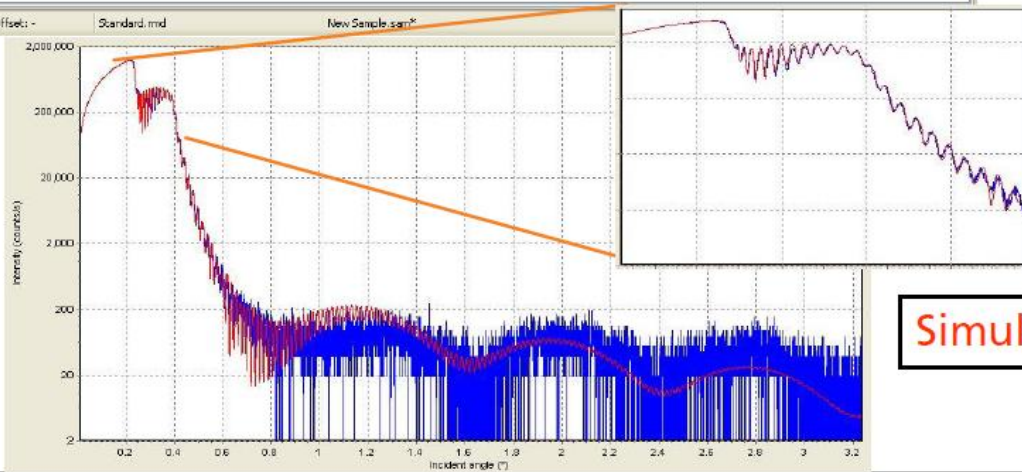
Sample: Interface Model: Instrument: Fitting Details

Sample edit mode: Sample edit   Show refractive index   Last simulation's fit value: 135.7

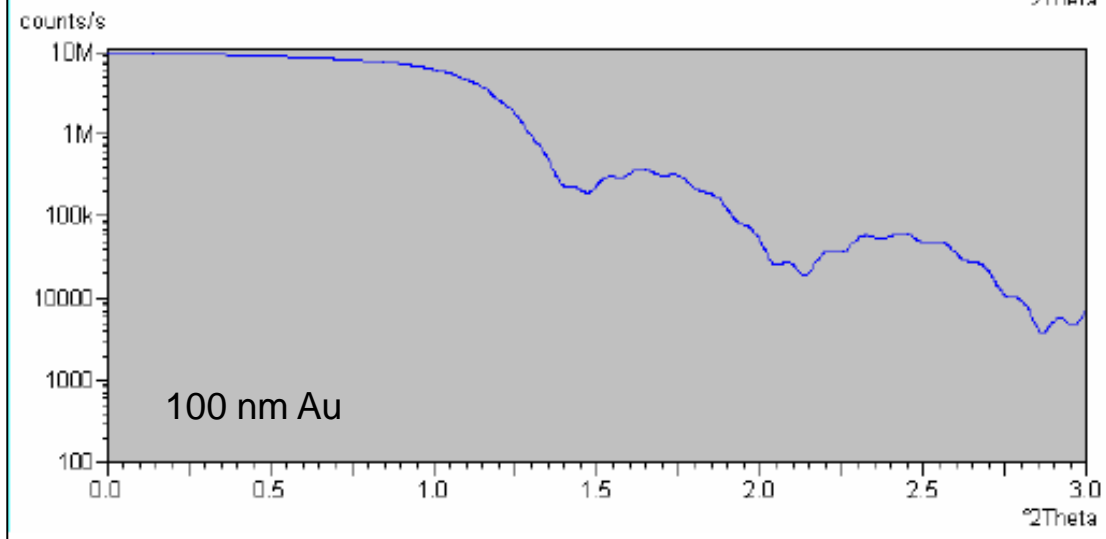
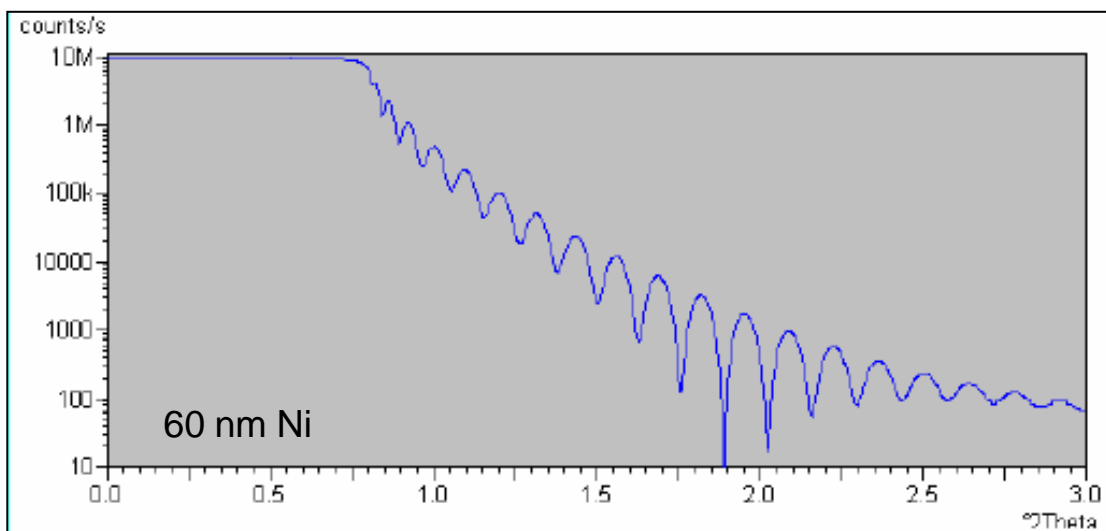
Add as next layer   Add to superlattice

               Superlattice details...   Superlattice background:

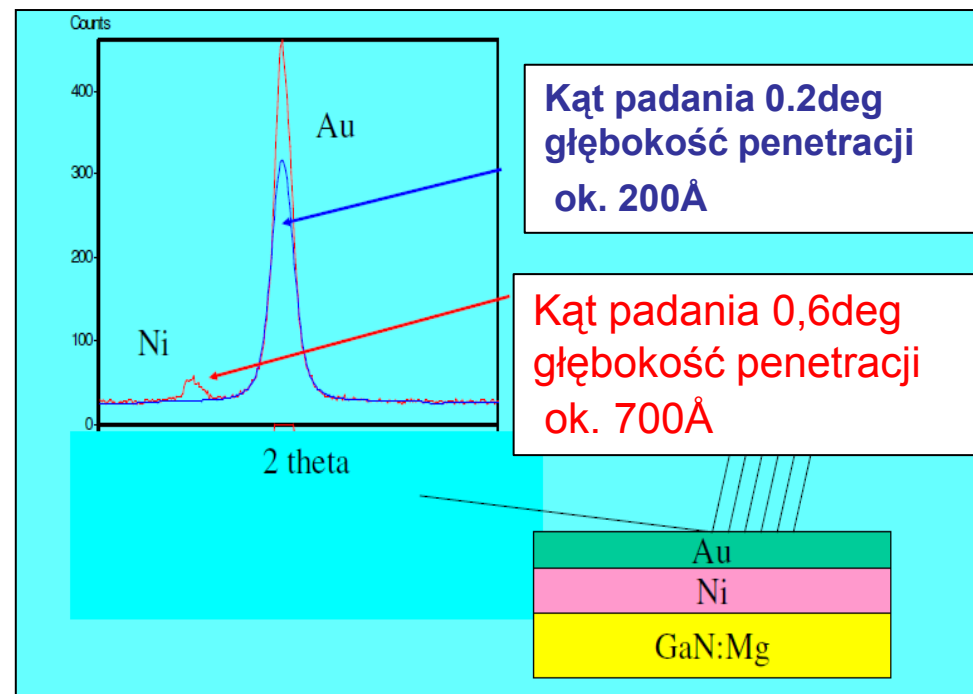
Layer Information and Material				Layer Parameters			Refractive Index	
Layer No.	Layer Group Type	Repeat unit No.	Material	Density (g/cm ³)	Thickness (nm)	Roughness (nm)	Delta	Beta
6	Single	-	Al	2.7	187.3	2.7	84.6594	1.6087
5	Single	-	Al	2.7	4.2	0.5	88.7006	1.3048
4	Single	-	Nb	8.66	200.4	3	243.4597	16.2438
3	Single	-	Al	0.2	5.5	0	6.274	0.1192
2	Single	-	Al	2.7	374.6	0	84.6594	1.6087
1	Single	-	Nb	8.13	127.4	2.8	238.5572	15.2496
0	Substrate	-	Al2O3	3.993	600000	0.5	126.7707	1.5225

Źródło: Michał Leszczyński: Instytut Niskich temperatur PAN

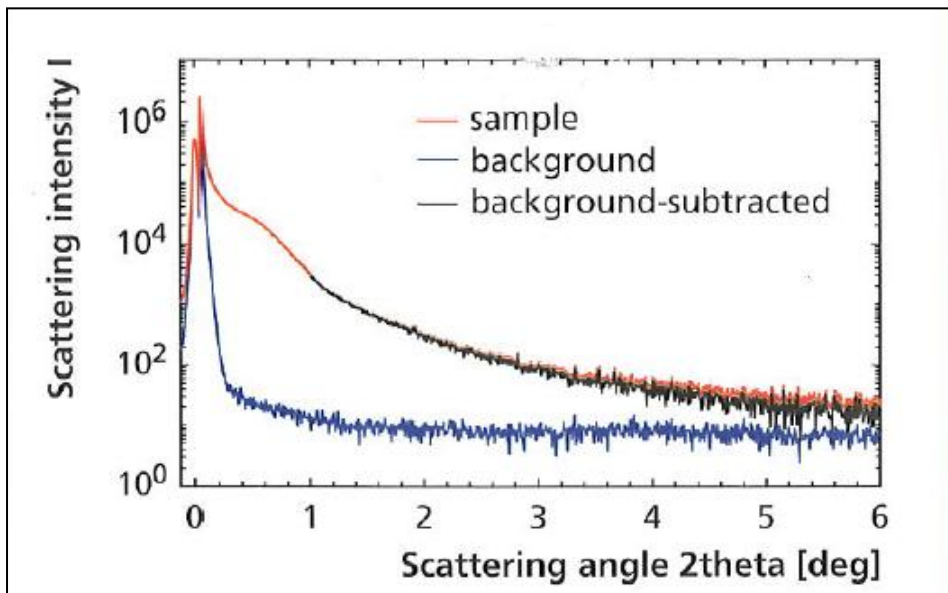

Typowe materiały:

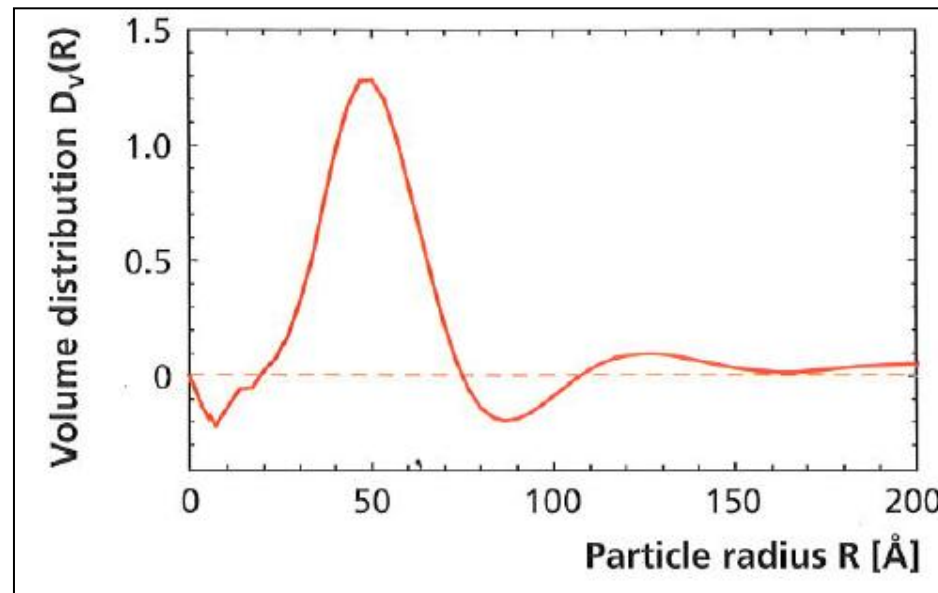
- Amorficzne
- Polikrystaliczne
- warstwy epitaksjalne
- zakres pomiaru grubości: od 0,5nm do 1000 nm
- Zakres chropowatości: od 0,1 do ok 3 nm
- Zakres pomiaru gęstości:
- wysoka gęstość warstw może uniemożliwiać pomiar przykrytych warstw
- wymagana duża różnica gęstości sąsiednich warstw

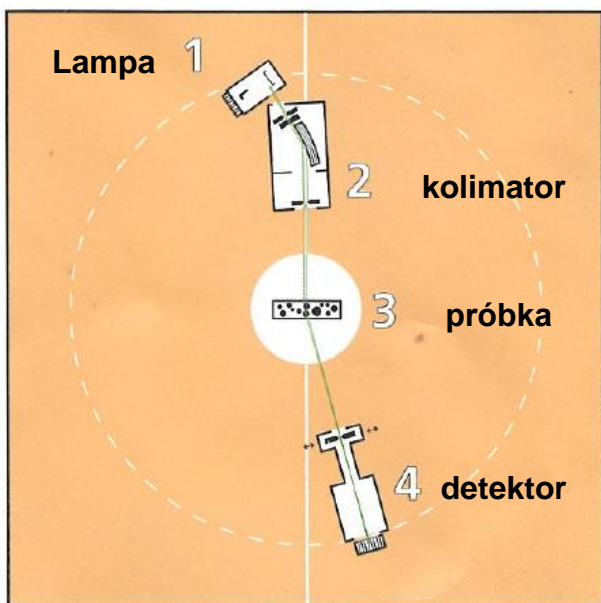
Pomiar wielkości cząstek TiO₂

Korekta krzywej rozpraszania

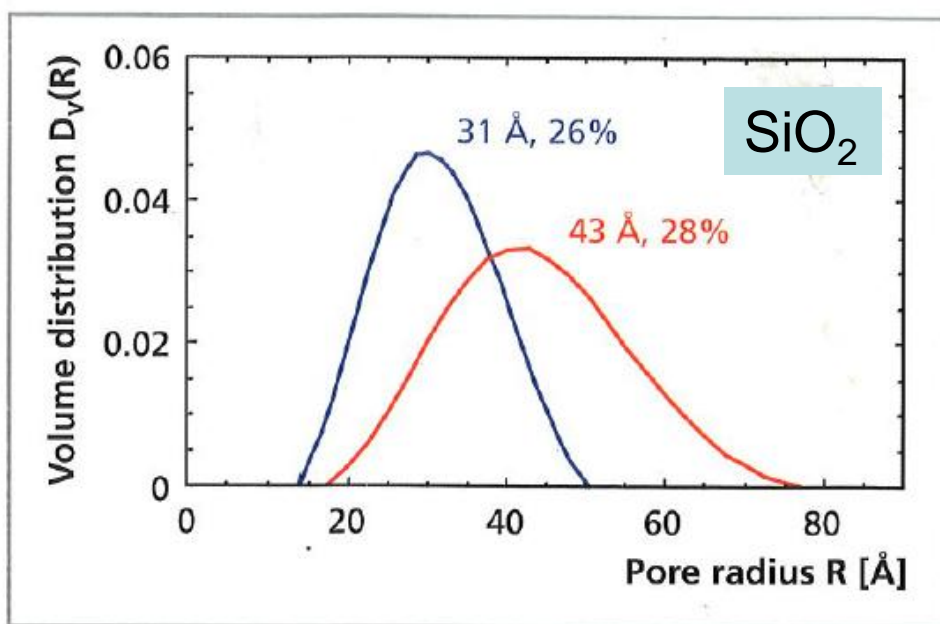
Rozkład wielkości cząstek, $R_{\text{śr.}} = 48\text{Å}$

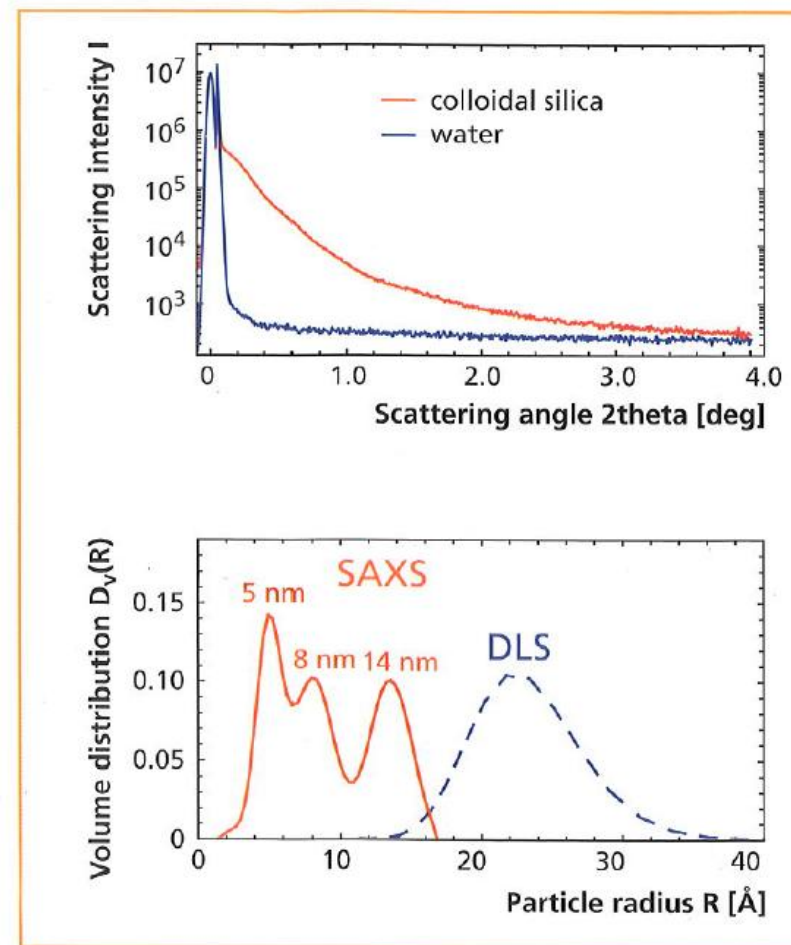
holder

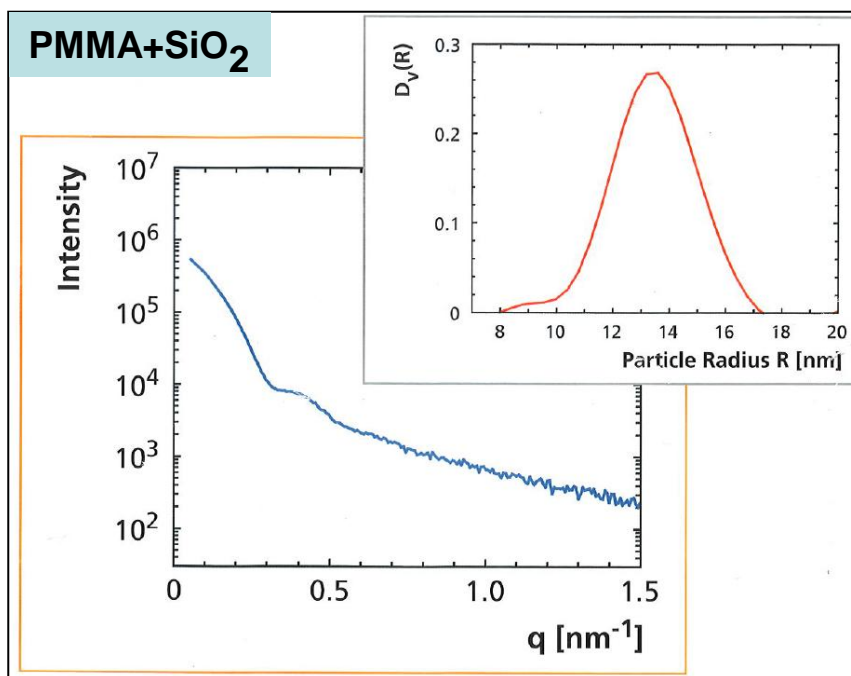

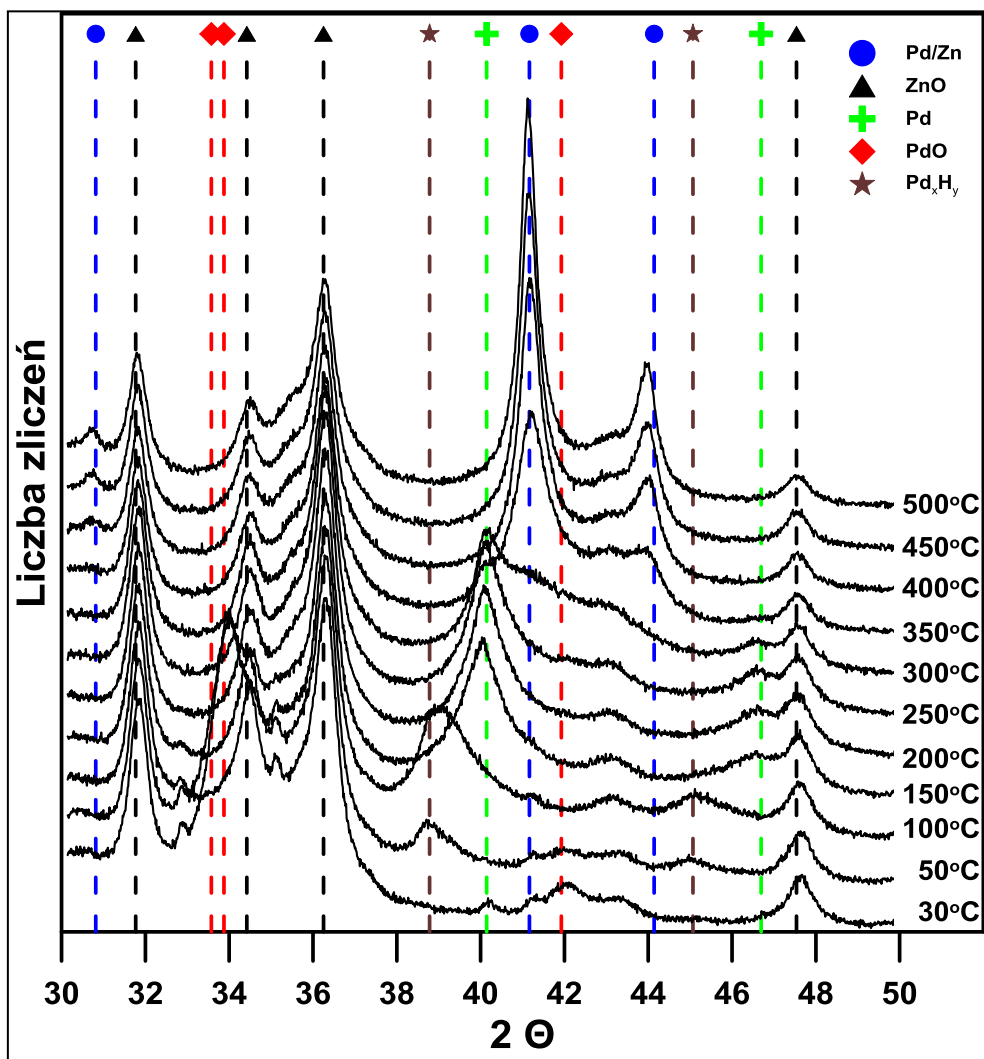
Rozkład wielkości porów w 2 próbkach krzemionki

Rozmiar nanocząstek koloidalnych

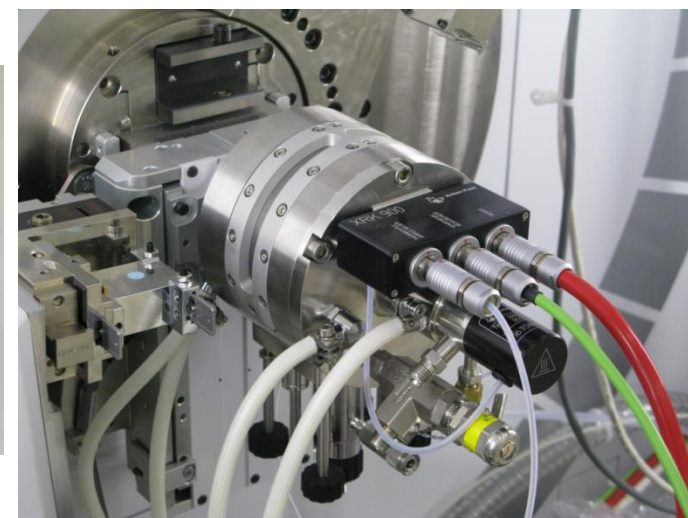
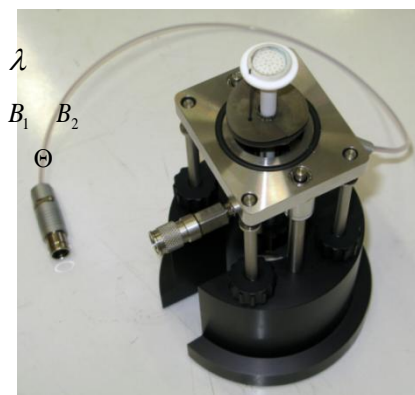
Badania procesu redukcji katalizatora palladowego metodą dyfrakcji rentgenowskiej w komorze reakcyjnej XRK 900 (Anton Paar)

Wielkość krystalitów PdZn obliczona na podstawie wyników redukcji wodorem w komorze reakcyjnej XRD z zależności Warrena - Scherrera

Temperatura (°C)	Wielkość krystalitów PdZn (nm)
250	+
300	++
350	7,7
400	12,1
450	14,0
500	15,7

Katalizator palladowy. Proces *in-situ* redukcji wodorem w komorze do badań XRPD.

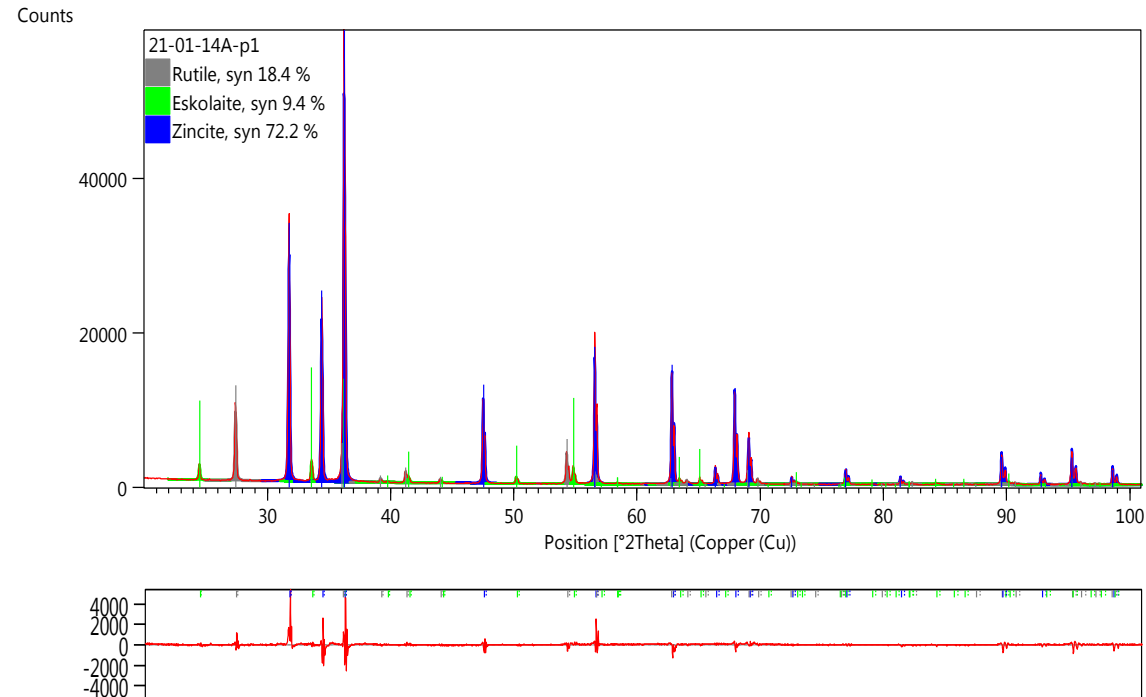
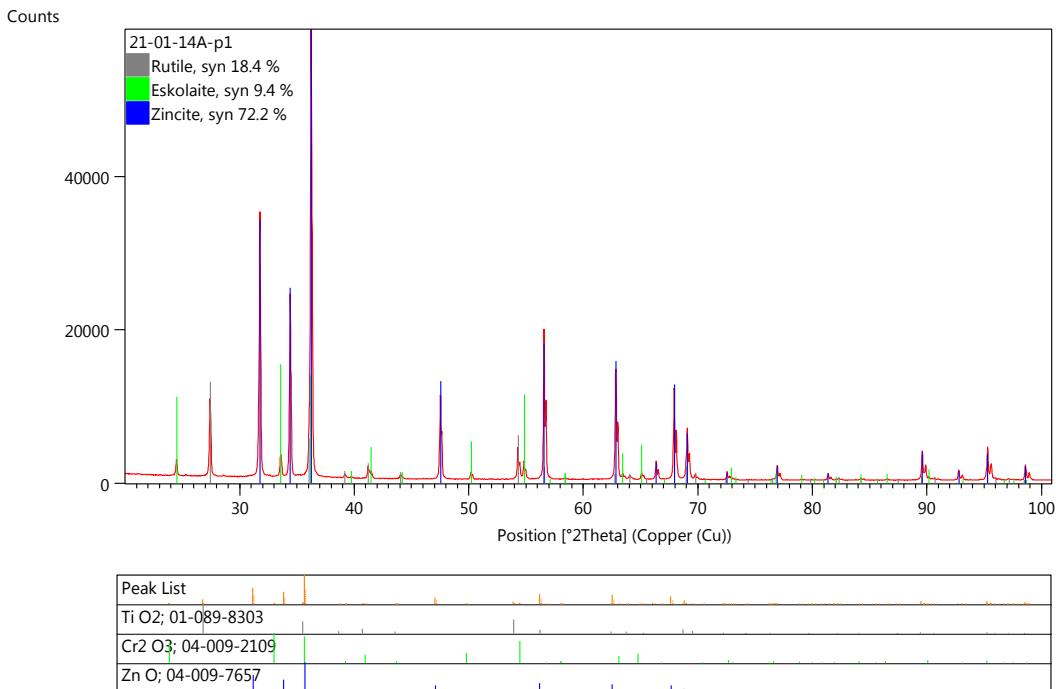

źródło: Witold Zawadzki Zakład Technologii Chemicznej UMCS

I Etap- analiza fazowa (baza ICCD PDF4+)

II Etap- dopasowanie dyfraktogramów

No	Ref. Code	Score	Compound Name	Chemical Formula	Mineral Name	SemiQuant [%]
1	01-089-8303	72	Titanium Oxide	Ti O ₂	Rutile	18,4
2	04-009-2109	31	Chromium Oxide	Cr ₂ O ₃	Eskolaite	9,4
3	04-009-7657	83	Zinc Oxide	Zn O	Zincite	72,2

Większa szybkość skanowania została osiągnięta przez przeniesienie modulacji Peak Force Tapping z głównego skanera do dodatkowego piezo Z - skanera w holderze sondy skanującej oraz zwiększenie częstości modulacji. Takie rozwiązanie rozszerza pasmo sprzężenia zwrotnego Peak Force Tapping i umożliwia bardzo szybkie skanowanie nawet dużych obszarów bez utraty wysokiej rozdzielczości

holder ScanAsyst-HR

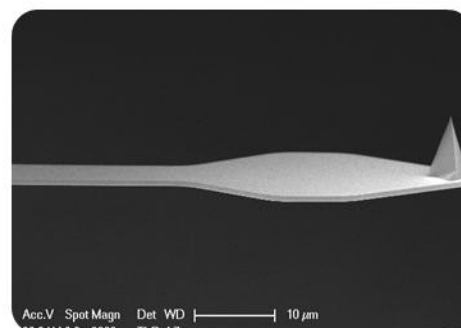
Sonda (igła) ScanAsyst-Air-HR (Bruker)

Tip radius: 10 +/- 5nm

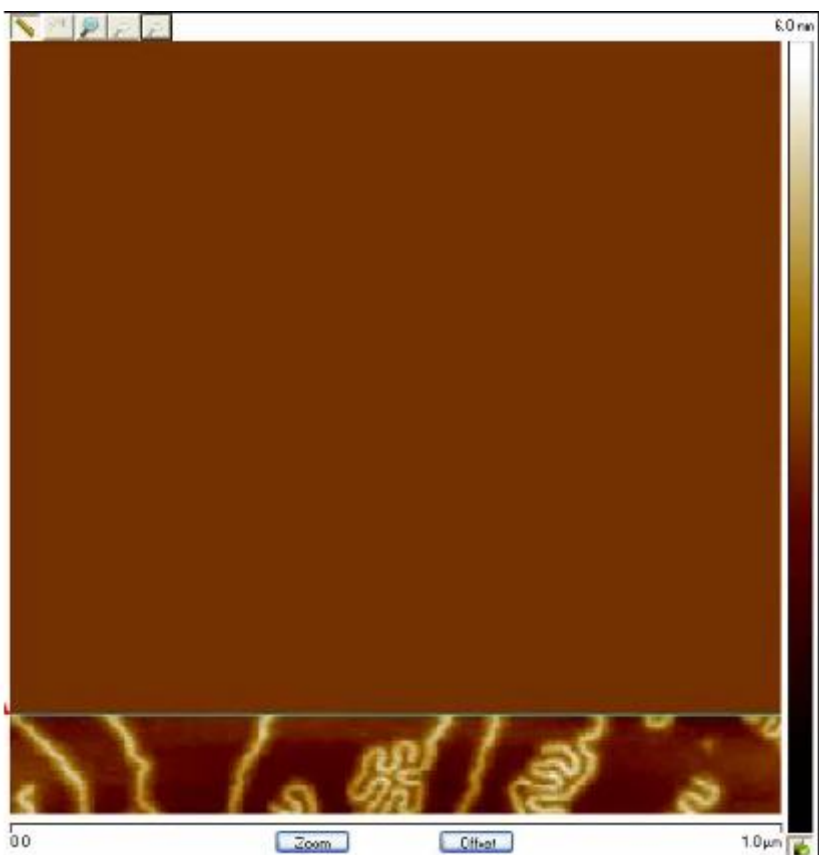
Freq: 130 +/- 30 kHz

k: 0.4 +/- 0.2 N/m

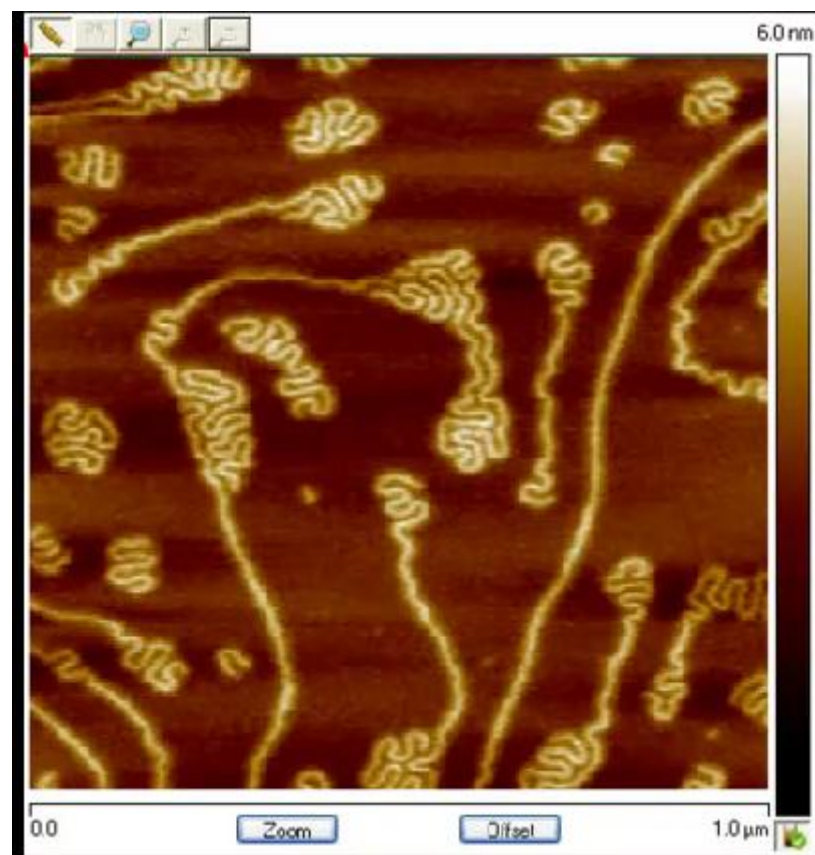
Length: 60 μm

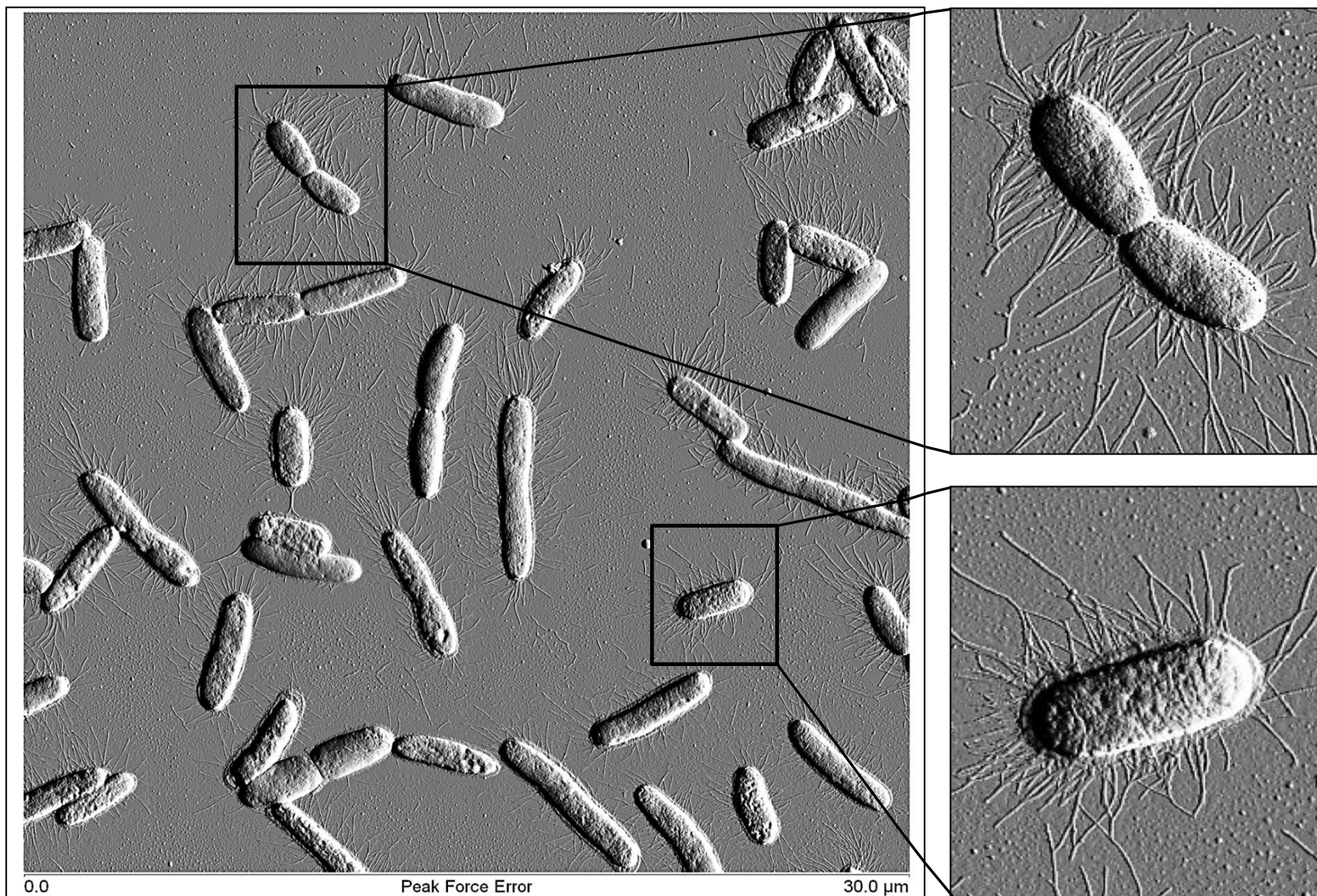
Tapping 1Hz
~4.5 minut

ScanAsyst-HR 10 Hz
~30 second

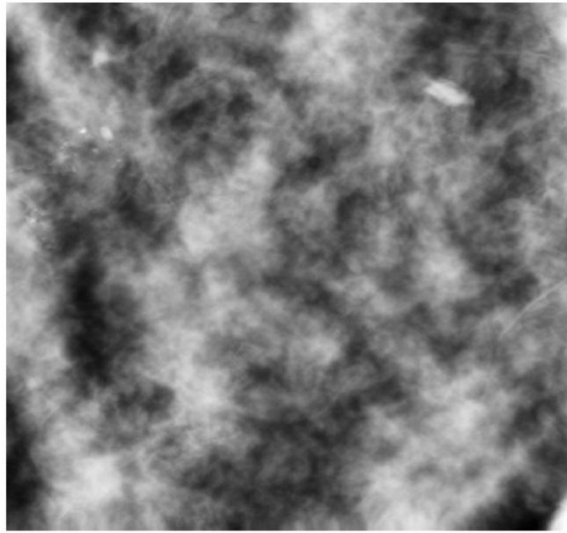

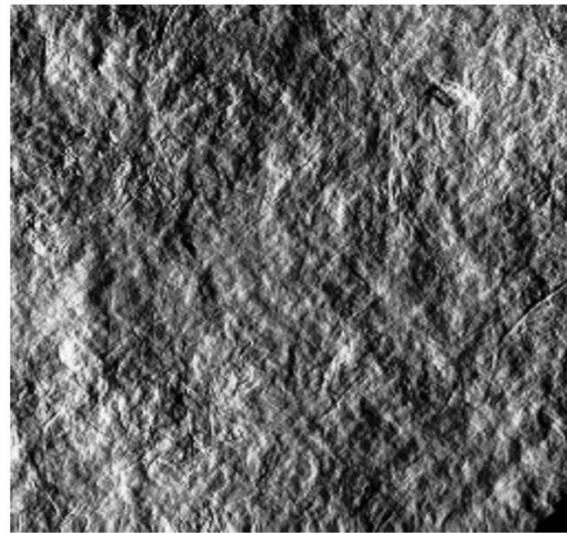

bakterie *E. coli* JM 83. Zdjęcie wykonane metodą ScanAsyst-HR. Rozmiar skanu: 30 μm x 30 μm .
Rozdzielczość obrazu: 1536x1536 pikseli. Częstotliwość skanowania: 0,5 Hz. Szybkość skanowania: 30 $\mu\text{m}/\text{s}$

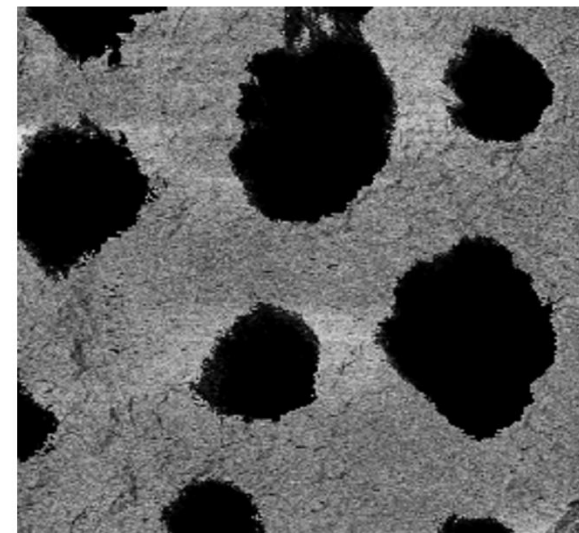

0.0 Height 5.0 μm

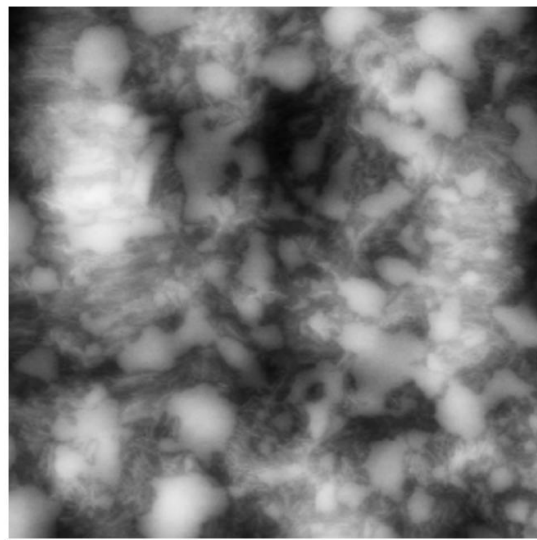

0.0 Peak Force Error 5.0 μm

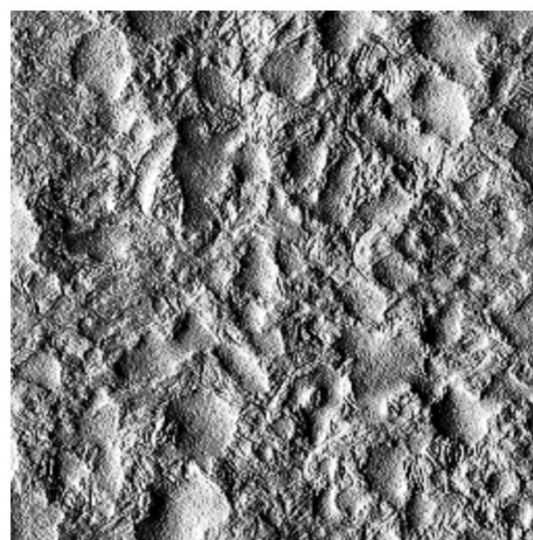

0.0 DMT Modulus 5.0 μm

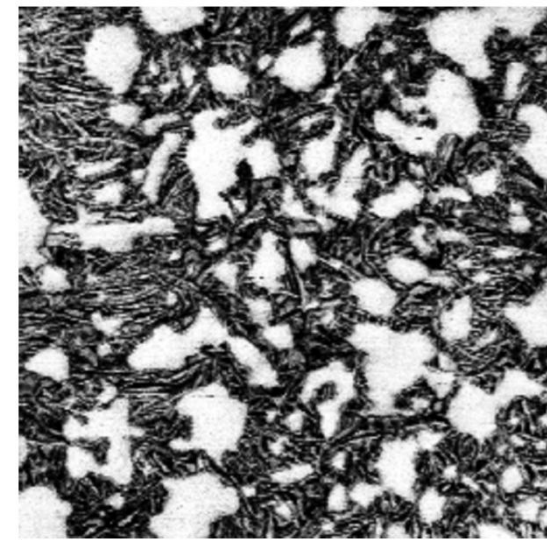
Membrana – grafen

Height 2.0 μm

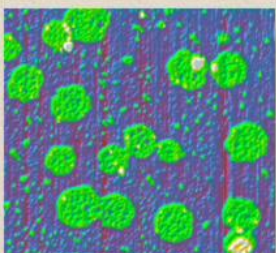
0.0 Peak Force Error 2.0 μm

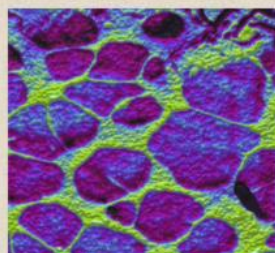
0.0 DMT Modulus 2.0 μm

Folia HDPE

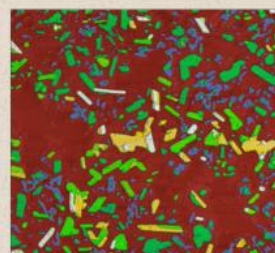

Lecytyna 1x1 μm.

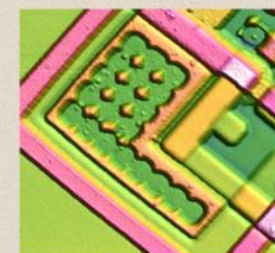
Polimer 1x1 μm. Phase image.

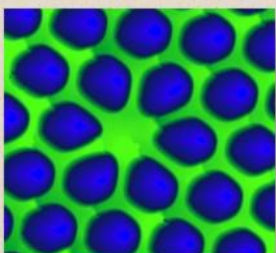
Lecytyna 5x5 μm

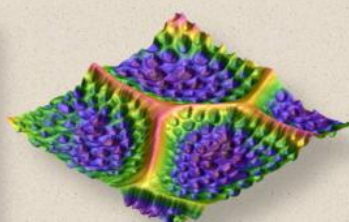
Dysk CD-R. 15x15 μm

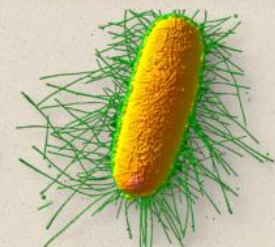
EPROM 70x70 μm

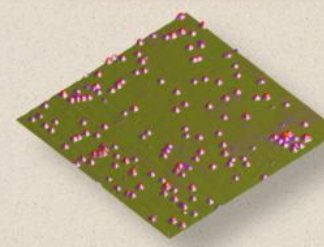
Światłowód 5x5 μm

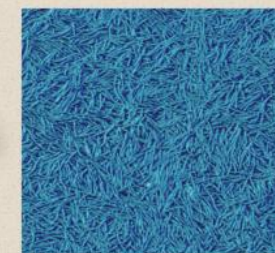
Pylek bazylii 10x10 μm

Bakteria Escherichia coli 3x3 μm.

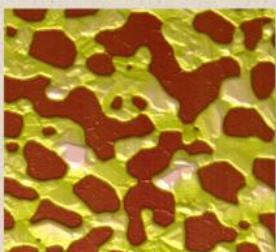
Nanosrebro 1x1 μm

Polimer 3x3 μm. Phase image.

Mikroskopia Sił Atomowych

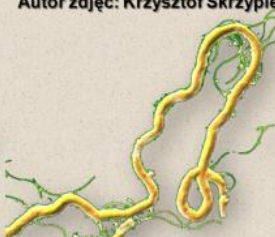
Autor zdjęć: Krzysztof Skrzypiec

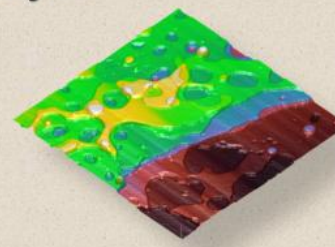
Warstwy Cu-Au 1x1 μm

Grafen 5x5 μm

Bakteria Borelia burgdorferi 10x10 μm.

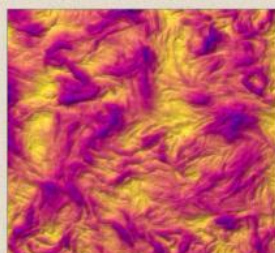
Lecytyna 1x1 μm

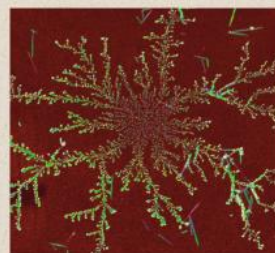
Polimer 5x5 μm. Phase image.

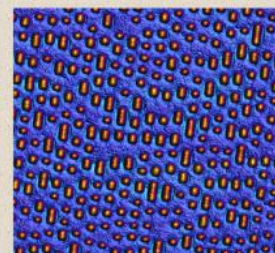
Lecytyna 10x10 μm

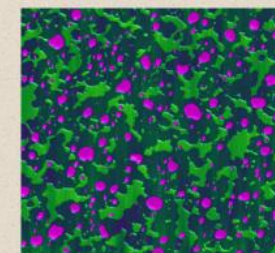
Polietylen 1x1 μm

Lecytyna 50x50 μm.

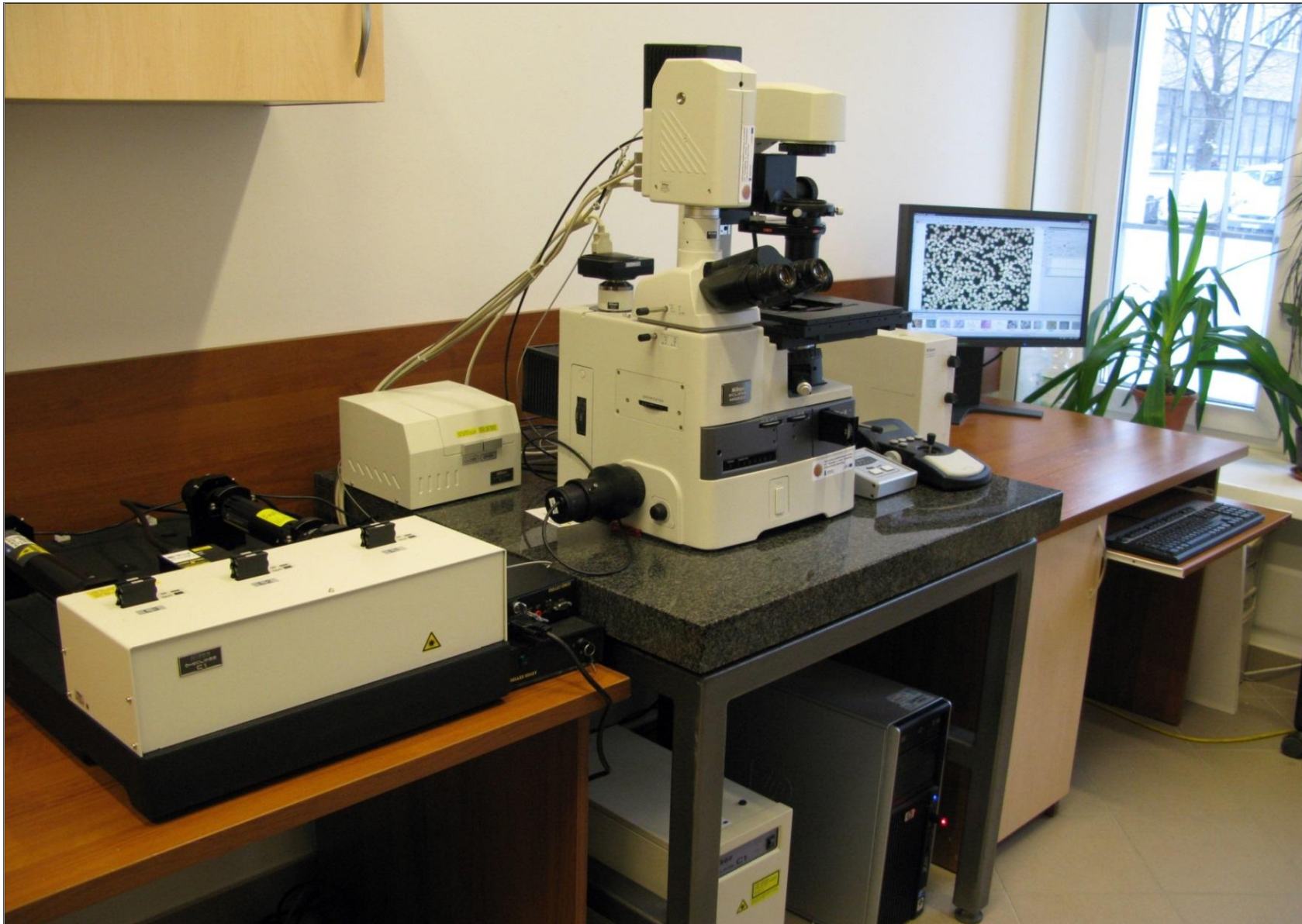
Dysk DVD 15x15 μm

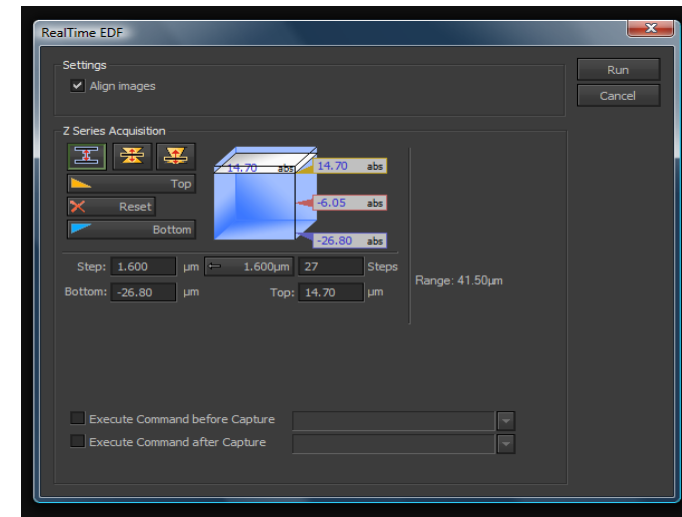
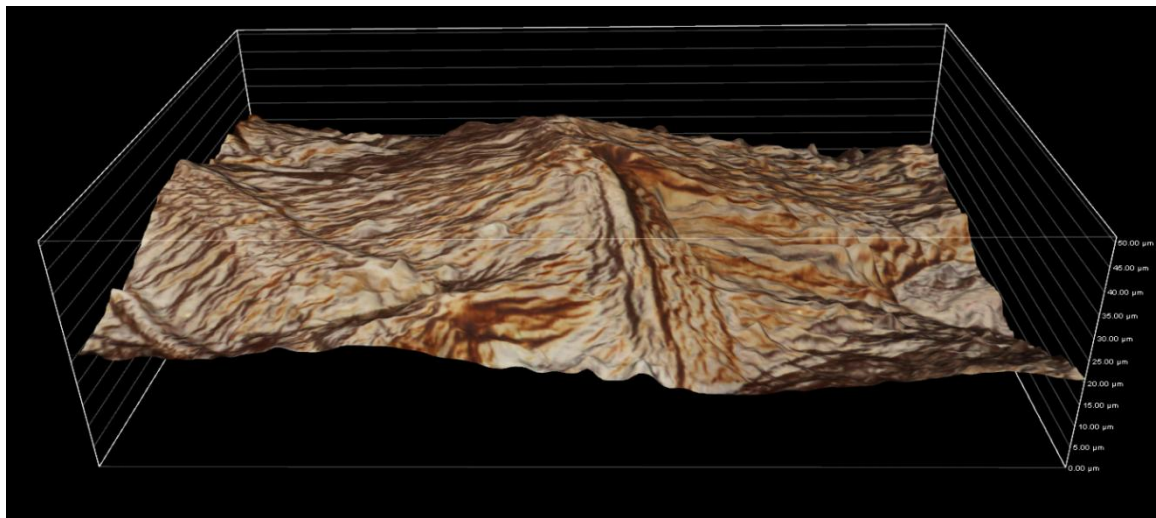
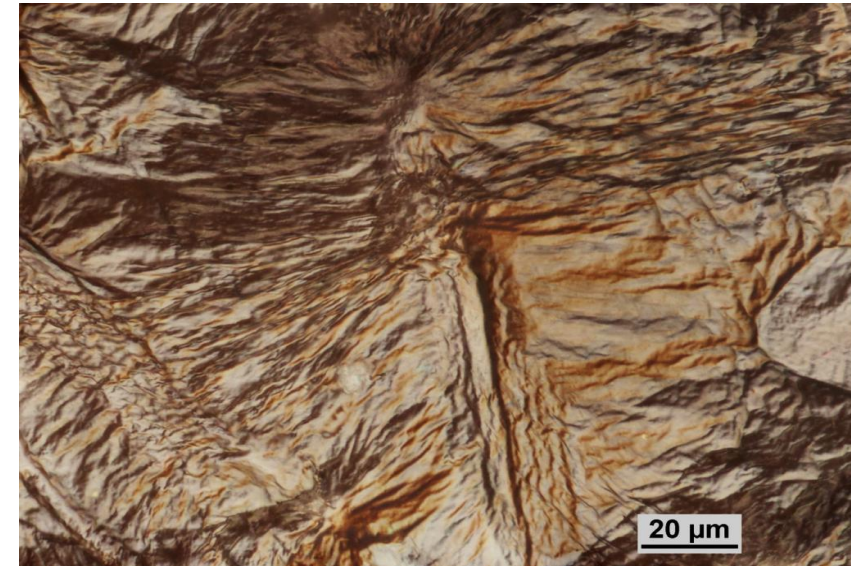
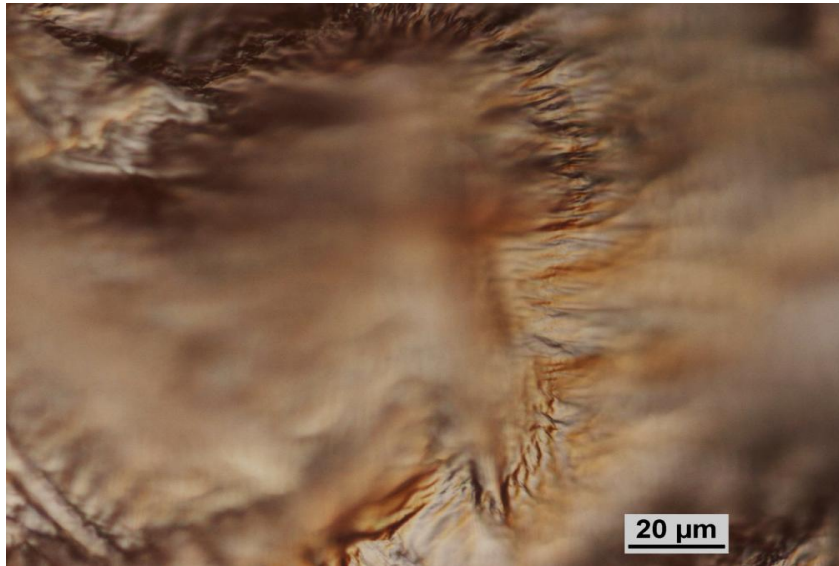

Lecytyna 5x5 μm

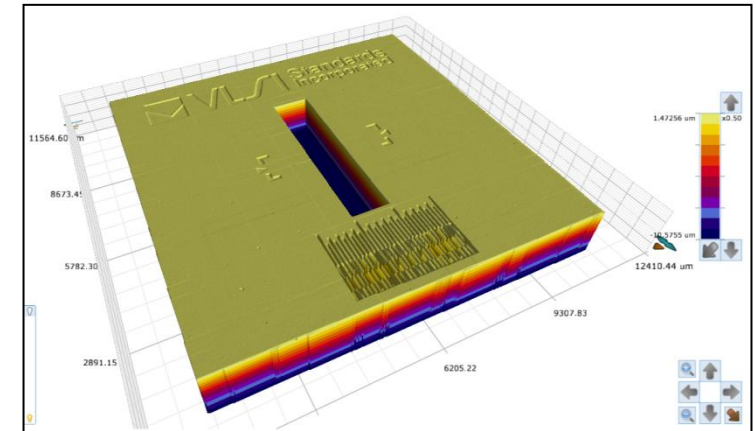
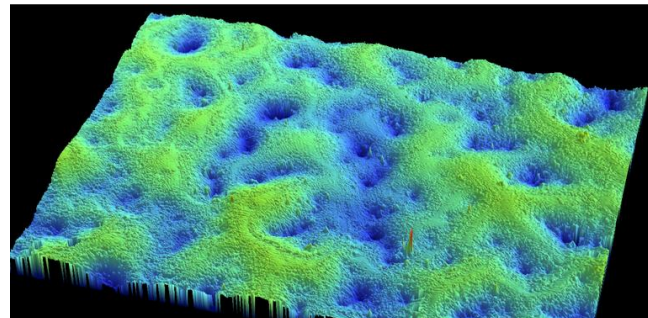
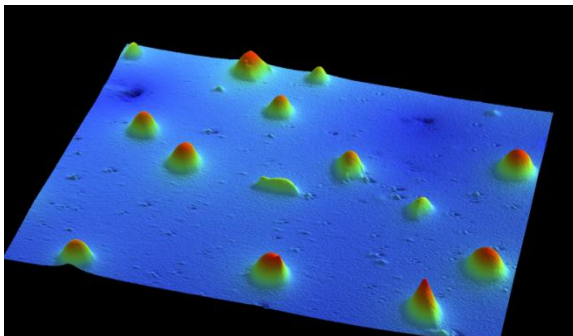
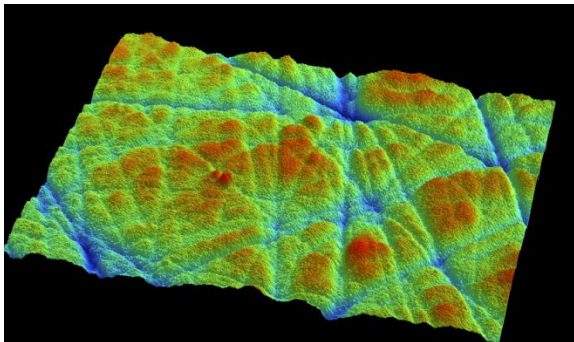
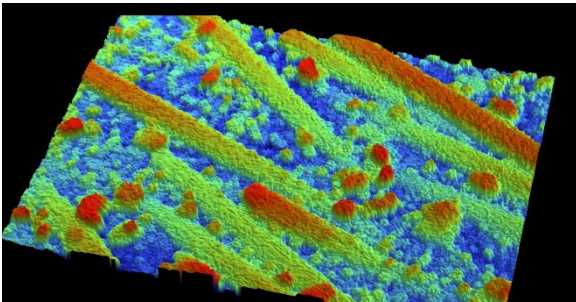

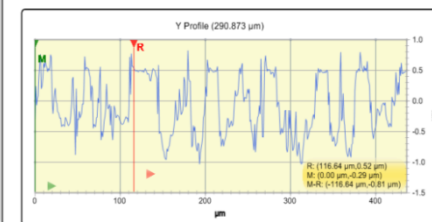
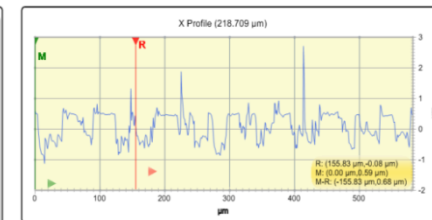
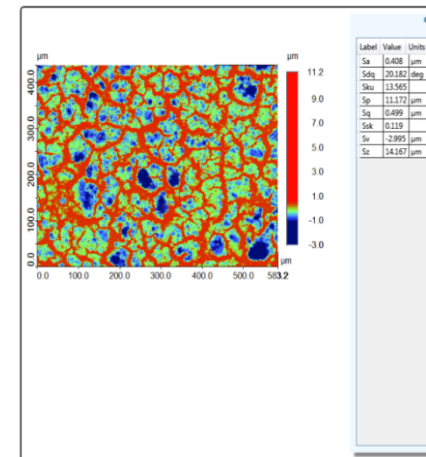

Membrana grafen . Moduł EDF (Extended Depth of Field)

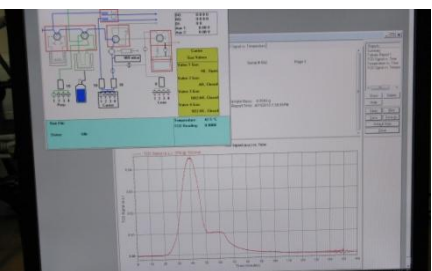
Płytką kalibracyjną

- Chropowatość**
- Falistość**
- Tekstura**
- Profile**
- Grubość warstw transparentnych**

Analizator AutoChem II 2920 (*Micromeritics*) do metod temperaturowo-programowanych

- wszystkie znane i stosowane dynamiczne techniki temperaturowo-programowane z udziałem gazów i par: TPD, TPR, TPO, TPRReaction, itp.
- temperatura programowana od -100° do 1100°C ($0,1-50^{\circ}\text{C}/\text{min.}$)
- układy dozowania gazów i par
- detektory: TCD oraz MS (*Hiden HPR-20 Research Grade*)
- programowanie eksperymentów, automatyczne sterowanie, kontrola oraz zbieranie i obróbka danych

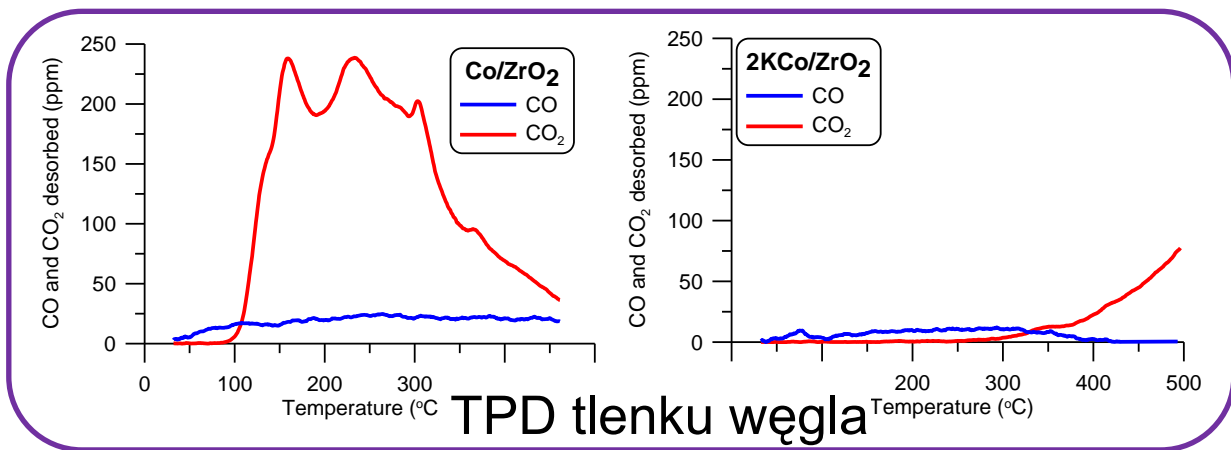
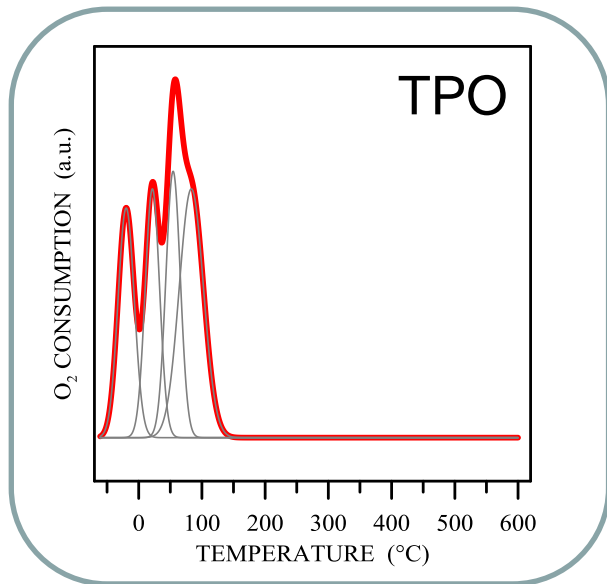
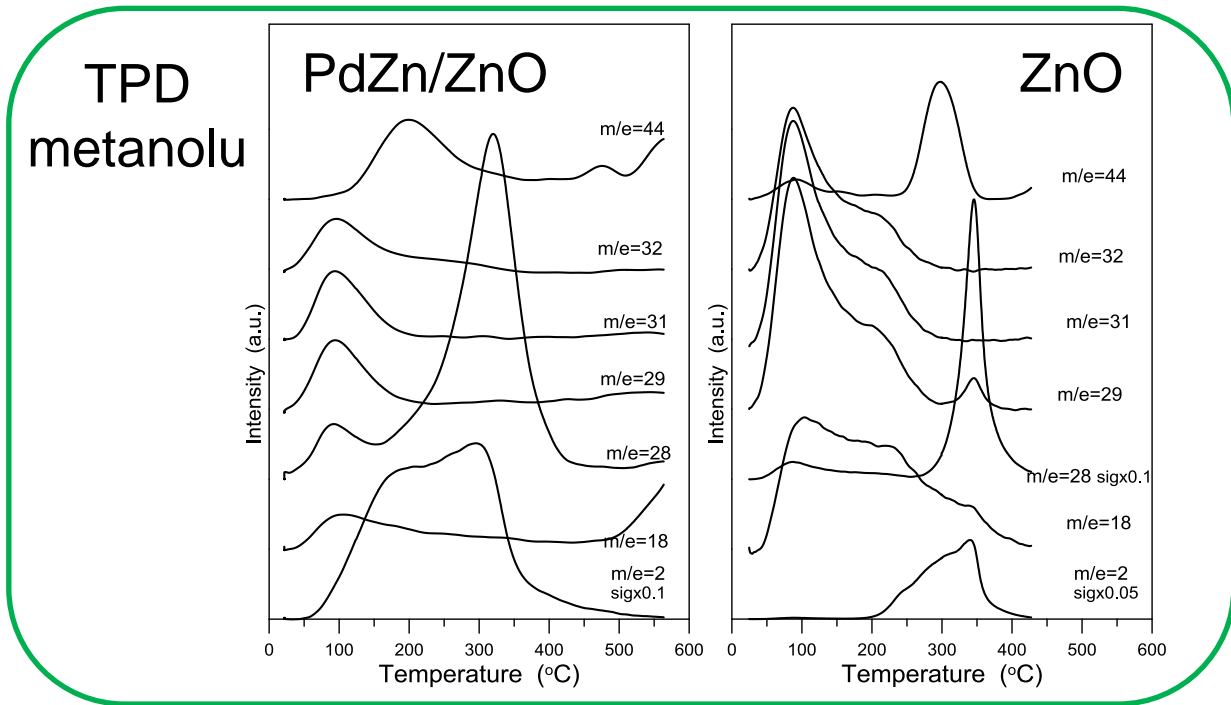
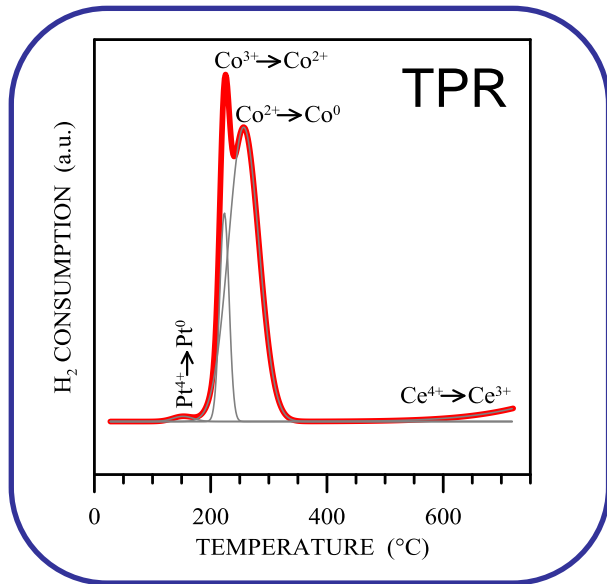
Informacje o:

- rozkładzie i sile miejsc aktywnych o różnej reaktywności i aktywności katalitycznej (heterogeniczność powierzchni)
- reaktywności ciał stałych w atmosferach redukujących, utleniających, innych gazów i par
- reaktywności depozytów węglowych utworzonych w reakcjach z udziałem związków organicznych na katalizatorach
- kierunku i intensywności przemian chemicznych chemisorbowanych reagentów i produktów przejściowych
- kwasowości i zasadowości powierzchni ciał stałych (katalizatorów i adsorbentów)

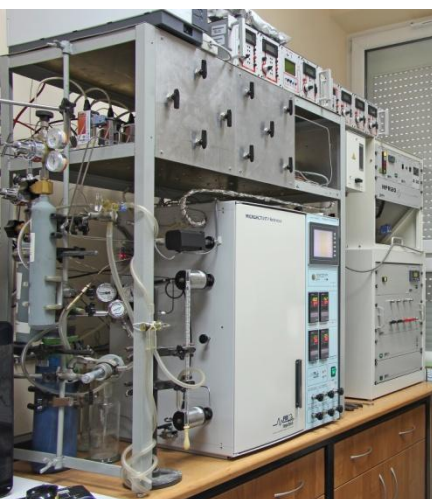

Analizator AutoChem II 2920 (*Micromeritics*) do metod temperaturowo-programowanych

System aparaturowy do badań katalizatorów i reakcji katalitycznych metodami izotopowymi

- adaptowana wg naszego projektu jednostka *PID Eng&Tech* Microactivity Reference Catalytic Reactor
- spektrometr mas *Hiden* HPR-20 Research Grade, do 200 amu
- czterokanałowy mikrochromatograf *Agilent* 490-GC
- programowanie eksperymentów, automatyczne sterowanie i kontrola parametrów reakcji, automatyczne dozowanie on-line analizowanych próbek oraz zbieranie i obróbka danych

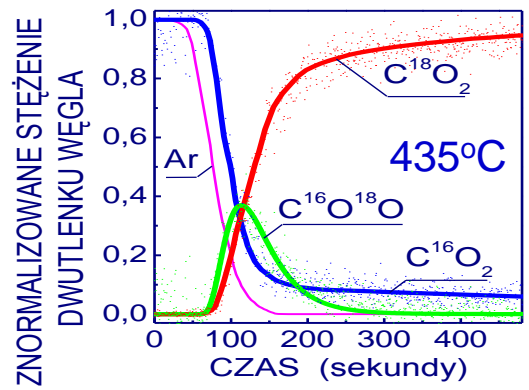
Informacje o katalizatorach i reakcjach katalitycznych:

- liczba i różnorodność miejsc aktywnych na powierzchni „pracujących” katalizatorów i ich rzeczywista aktywność
- powierzchniowe stężenie przejściowych cząsteczek (species) prowadzących do produktów reakcji w jej stanie stacjonarnym
- czas „życia” reagentów, produktów i przejściowych „species”
- wymiana atomów pomiędzy reagentami z fazy gazowej i katalizatorem oraz związkami chemicznymi na jego powierzchni
- udział tlenu z sieci krystalicznej tlenkowych nanomateriałów katalitycznych w przemianach reagentów
- sekwencja przejściowych etapów reakcji na powierzchni nanomateriałów katalitycznych w jej stanie stacjonarnym

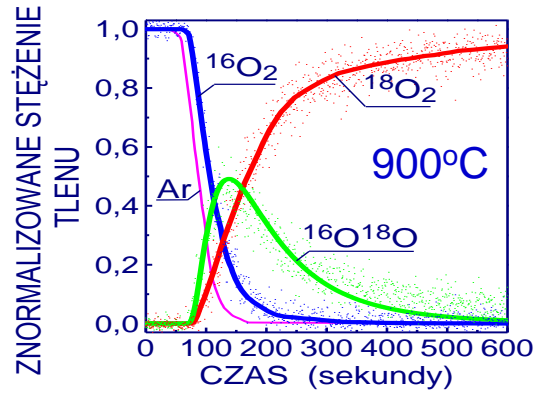
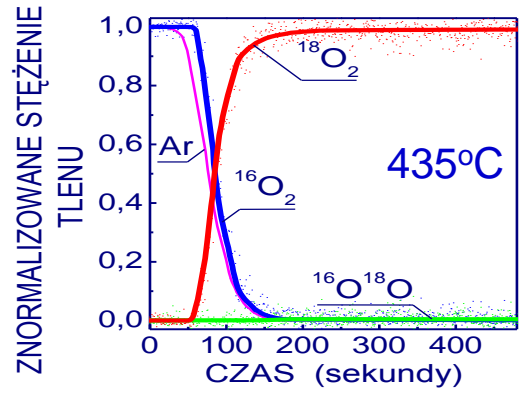
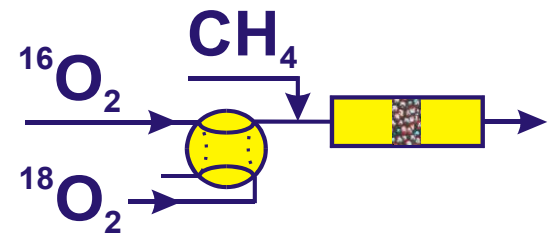

System aparaturowy do badań katalizatorów i reakcji katalitycznych metodami izotopowymi

powierzchnia katalizatora
w stacjonarnym stanie reakcji utleniania metanu

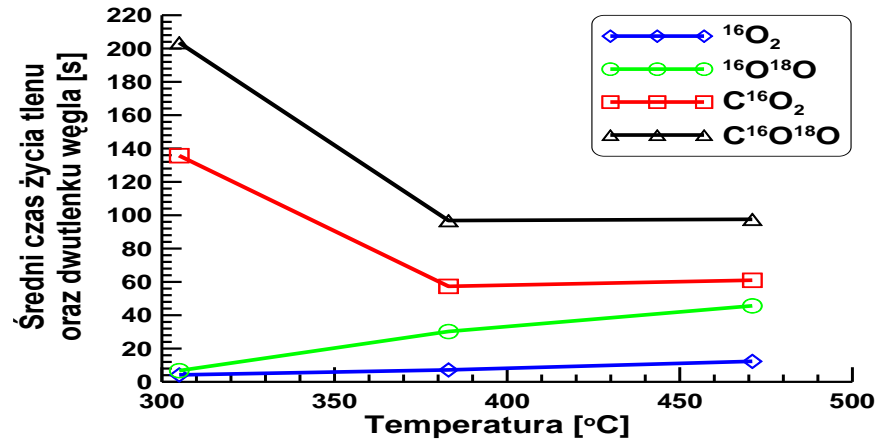

metoda SSITKA
Steady State Isotopic
Transient Kinetic Analysis

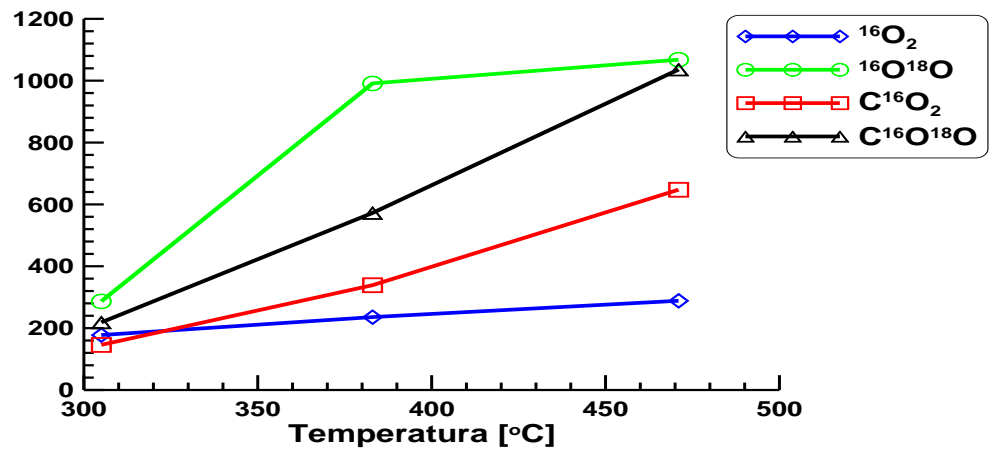

Powierzchniowe stężenie tlenu
oraz dwutlenku węgla [μmol/g]

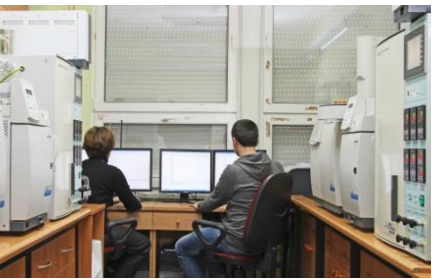
czas życia tlenu i dwutlenku węgla

stężenia $^{16}\text{O}_2$, $^{16}\text{O}^{18}\text{O}$, C^{16}O_2 i $\text{C}^{16}\text{O}^{18}\text{O}$

katalityczne systemy reaktorowe (*PID Eng&Tech*) z chromatografami (*Bruker, Agilent*)

- dwa systemy PID Microactivity Reference Catalytic Reactor
- wymienne reaktory katalityczne z piecem rurowym do 950°C
- układy niezależnego dozowania 6 gazów i 2 par reakcyjnych
- termostat (hot-box) zapobiegający kondensacji trudno-lotnych surowców i produktów reakcji
- 2 zestawy wielokanałowych chromatografów 450-GC i 430-GC oraz mikrochromatografów 490-GC
- programowanie procedur badawczych, zautomatyzowane sterowanie i kontrola parametrów reakcji, automatyczne dozowanie on-line analizowanych produktów oraz zbieranie i obróbka danych

Do badań aktywności i selektywności heterogenicznych nanomateriałów katalitycznych w reakcjach chemicznych

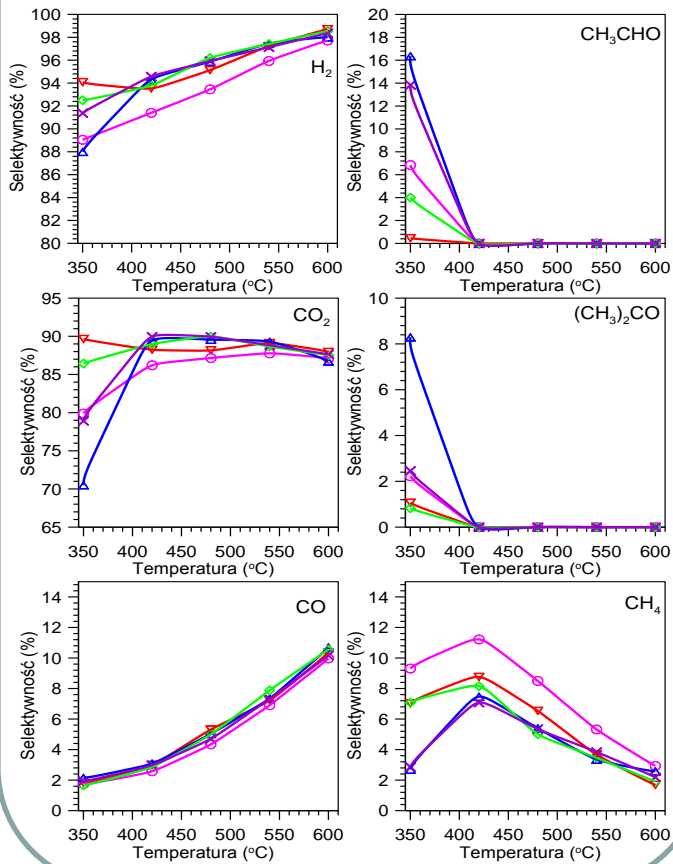
Kilka systemów reaktorowych zapewnia istotne przyspieszenie badań

- idealne do długotrwałych badań stabilności właściwości katalizatorów w czasie procesu chemicznego
- badanie różnych katalitycznych procesów chemicznych w tym samym czasie

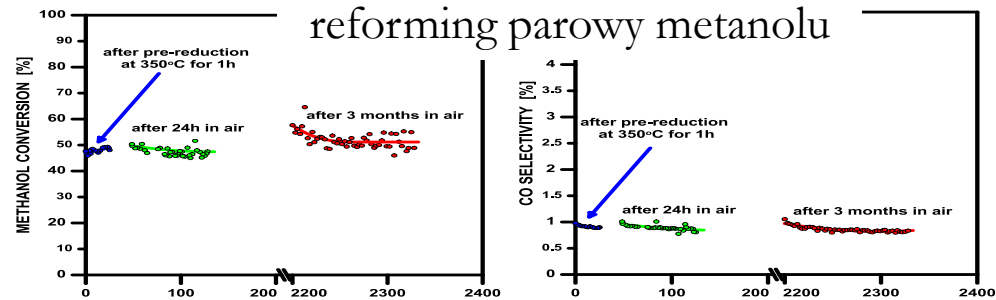

katalityczne systemy reaktorowe (PID Eng&Tech) z chromatografami (Bruker, Agilent)

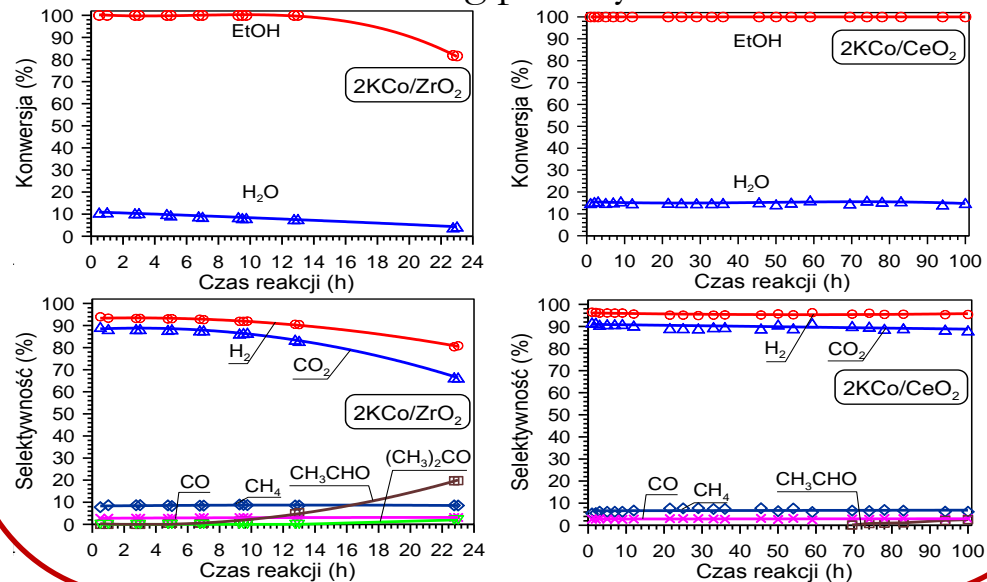
reforming parowy etanolu optymalna temperatura

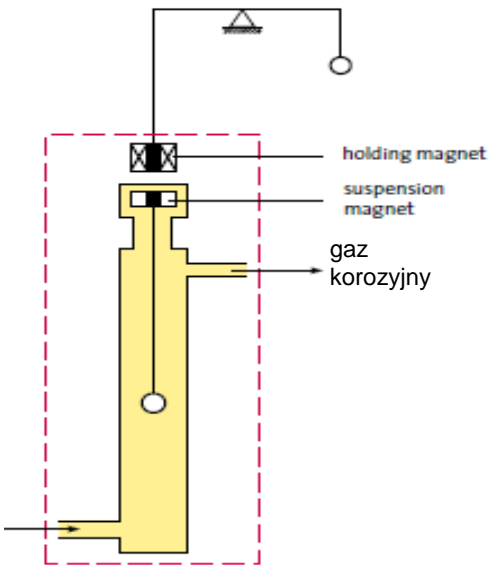
stabilność właściwości katalizatorów

reforming parowy etanolu

System analizatora termograwimetrycznego DynTHERM MP-ST (Rubotherm)

- waga oddzielona od przepływowej części reaktorowej, zakres zmian masy 0-10 g, rozdzielczość 1 μg , automatyczna korekcja zera wagi
- ciśnienie od próżni 20 mbar do 40 bar
- temperatura od RT do 1100°C (izotermicznie lub programowane zmiany temperatury)
- układy dozowania gazów i par (pod niskim i wysokim ciśnieniem)
- spektrometr masowy do analizy produktów reakcji chemicznych
- programowanie eksperymentów, automatyczne sterowanie i kontrola parametrów reakcji oraz zbieranie i obróbka danych

Do badań *in-situ* zjawisk, którym towarzyszą zmiany masy, np.

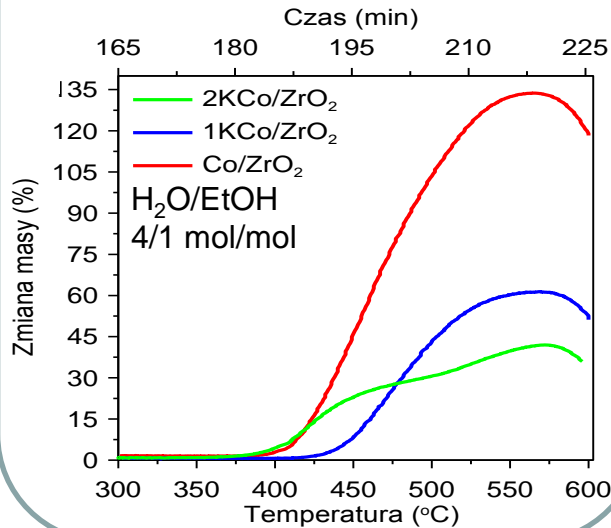
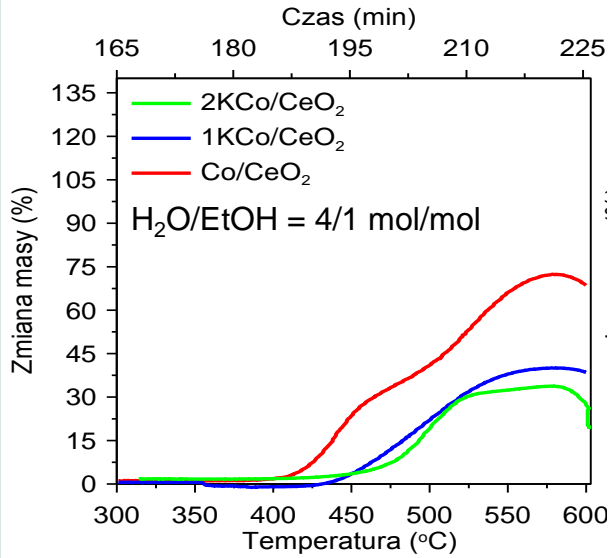
- tworzenie depozytów węglowych na nanomateriałach katalitycznych w reakcjach chemicznych
- utlenianie, korozja, redukcja i rozkład materiałów
- zjawiska sorpcyjne

w realnych, złożonych atmosferach i warunkach reakcyjnych (temperaturze, ciśnieniu i przepływie gazów i par) z jednoczesną informacją o zmianie składu fazy gazowej i lotnych produktach reakcji chemicznych

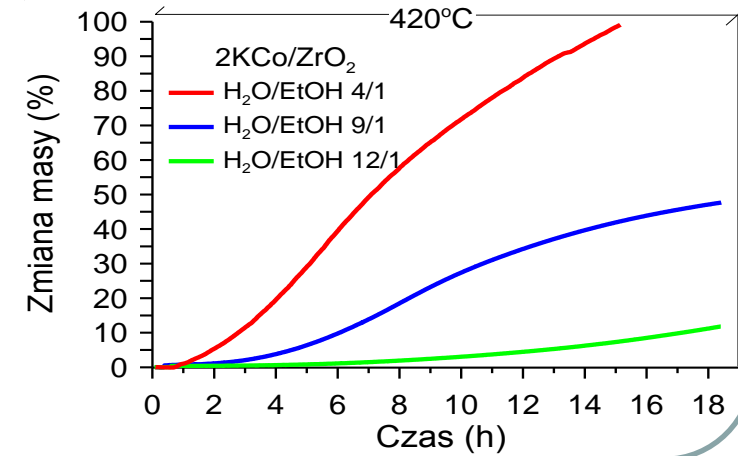
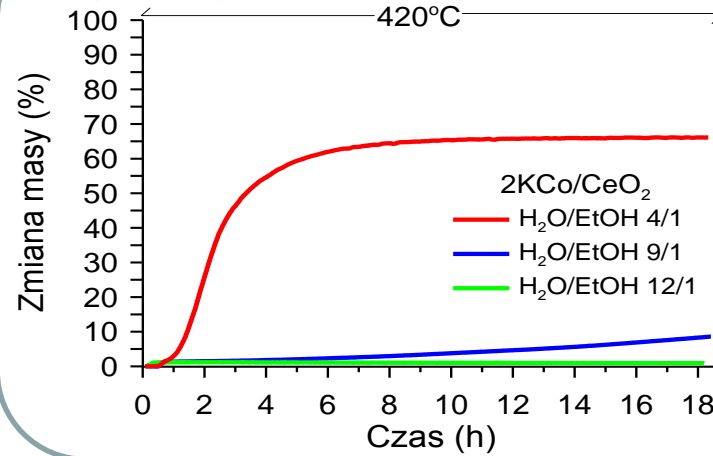
System analizatora termograwimetrycznego DynTHERM MP-ST (Rubotherm)

temperatura początku
zawęglania

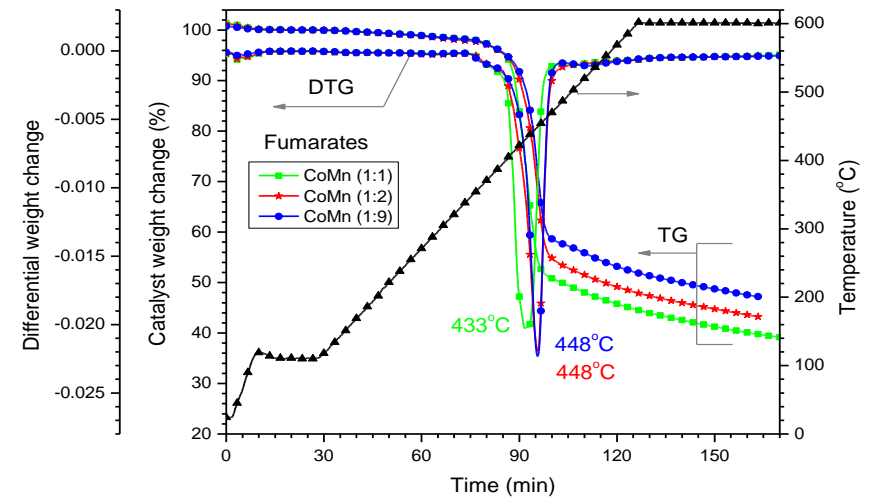

reforming parowy etanolu → zawęglanie katalizatorów

najmniejszy nadmiar pary wodnej bez zawęglania katalizatora

rozkład
(kalcynacja)
prekursorów
katalizatorów
reformingu
parowego
etanolu

System do badań aktywności i selektywności katalizatorów

Dyfraktometr XRPD

Analizator adsorpcji

mikroskop Ramana

Spektrometr FTIR/Raman

XPS, AES, UPS, ISS

Dziękuję za uwagę

Mikroskop AFM

TPR, TPD, TPO, MS

mikroskopy optyczne

chemisorpcja

Spektrometr XRF

Spektrometr FT NMR